

magyar

VADÁSZLAP

11. ÉVFOLYAM, 11.
2002/NOVEMBER

300 Ft

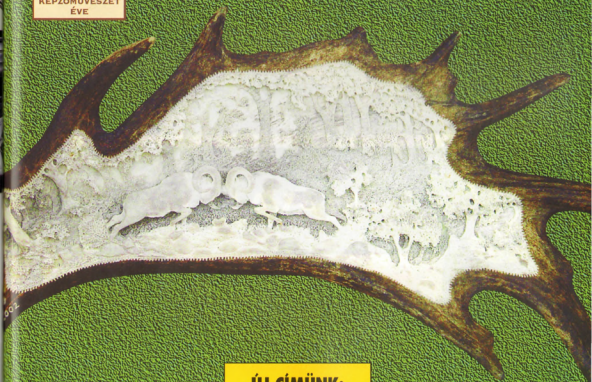
2002

A VADÁSZATI

KÉPZŐMŰVÉSZET
ÉVE

www.vadaszlap.hu

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG
MEGSEMMISÍTETTE A KÖTELEZŐ
KAMARAI TAGSÁGOT

5. oldal

ÚJ CÍMÜNK:
1038 BUDAPEST,
HEGESZTŐ U. 4.
ÚJ TELEFON- ÉS
FAXSZÁMUNK:
06-1/242-0042

VAD-GAZDASÁGI
VÁLSÁG

13. oldal

SCHMIDT & BENDER®

FEGYVERTÁVCSÖVEK

SCHMIDT & BENDER Hungária Kft.
H-1106 Budapest, Fehér út 10.
Telefon: 260-7641
Fax: 263-2937

MAVAD RT.

Vadászszervezés kül- és
belföldön

Vadgazdálkodási
szaktanácsadás

MAVAD Rt.
Budapest 1525. Pf. 16.
Tel.: 457-8051
Fax: 201-6371
service@mavad.hu

Vadászbolt
Budapest 1132
Visegrádi u. 9.
Tel.: 239-1333

Nyitva:
hétköznap 10-17 óráig

VADÁSZTÁRSASÁGOK, VADGAZDÁLKODÓK, VADÁSZATRA JOGOSULTAK!

Naprakész információkkal szolgálunk és várjuk
vadászati felajánlásait vidéki kollégáinkkal együtt:

Vecsés:	Siklósi Zoltán	06/30/964-7828
Győr:	Hábereiter Tibor	06/96/526-727
Rönök:	Nagy László	06/30/393-2917
Kaposvár:	Csordás Roland	06/30/275-5865
Szekszárd:	Eppel János	06/74/510-125
Békéscsaba:	Bihari László	06/66/441-535

**IGÉNYES, PRAKTIKUS,
ELEGÁNS VISELET**

**MINŐSÉGI VADÁSZ- ÉS ERDÉSZÖLTÖZÉKEK,
UTCAI ÉS TÁRSASÁGI VISELETEK GYÁRTÁSA ÉS FORGALMAZÁSA**

MINTABOLT ÉS NAGYKERESKEDÉS

2440 SZAZHALOMBATTA,

VÖRÖSMARTY U. 40,

Tel./fax: 06-23/359-158

NYITVA:

HÉTFŐTŐL PENTEKIG

8-16.30 ÓRAIG

Frankonia

TRÓFEA KFT.

Frankonia-TRÓFEA Kft. szeptemberi ajánlata a készlet erejéig.

IZS-18 MN.222 Rem. kaliberű golyós vadászfegyver

csőhossza: 600 mm

súlya: 3,2 kg

**Fogyasztói ára:
38 000 Ft+áfa**

POSTACÍM: 2101 GÖDÖLLŐ, P. 176. TELEFON: 06-28/420-760 TELEFAX: 06-28/422-181
e-mail: trofea@mail.digitel2002.hu NYITVA-TARTÁS: HÉTFŐ, KEDD, CSÜTÖRTÖK: 7.30-16 ÓRAIG,
SZERDA: 7.30-18 ÓRAIG, P.: 7.30-13 ÓRAIG

FEGYVERÁTVÉTEL VIZSGÁLATRA

**Egyéni megrendelőink részére PUSKA-ÁTVÉTEL:
HÉTFŐ, SZERDA, PÉNTEK: 7.00-12.00 óra között**

Szükséges:

a fegyver, fegyvertartási engedély és a tulajdonos neve, pontos címe, irányítószáma.

**Egyéni megrendelőink részére
MAROKLŐFEGYVER-ÁTVÉTEL:**

KEDD, CSÜTÖRTÖK: 7.00-12.00 óra között

Szükséges:

a fegyver, fegyvertartási engedély és a tulajdonos neve, pontos címe, irányítószáma.

**Fegyverjavítók, vadásztrászaságok, kereskedők,
illetve más cégek részére fegyver-átvétel:
előre egyeztetett időpontban, 7.00-10.00 óra között**

Szükséges:

2 példányos megrendelés, amelynek tartalmaznia kell a megrendelő adatain kívül minden egyes fegyver számát, típusát, kaliberét, a tulajdonos nevét, lakcímét, irányítószámát.

Ezen adatok hiányában a fegyver vizsgálatát nem áll módunkban elvégezni!

BUDAPEST, IX. ker., Soroksári út 158. 1453 Budapest 92. PI. 15.

Telefon: (06-1) 347-6030 Tiltakrásig: 101-es mellék

Fegyverátvétel: 121-es és 122-es mellék Fax: 115-ös mellék

E-mail: mkh@mkh.hu <http://www.netcal36.hu/fofegyver/fegyver.htm>

VADÁSZBOLT PESTERZSÉBETEN

ÖNVÉDELMI, SPORT-, VADÁSZ-,
LÉGFEGYVEREK, FLÓBERTPISZTOLYOK,
SÖRÉTES, GOLYÓS, LÉGLŐSZEREK,
FEGYVER- ÉS KERESŐTÁVCSÖVEK,
VADÁSZRUHÁZAT ÉS AJÁNDÉKTÁRGYAK
NAGY VÁLASZTÉKÁVAL
VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT.

CÍMÜNK:

GEMENC VADÁSZBOLT, 1203 BUDAPEST,
KOSSUTH LAJOS UTCA 57.

TELEFON: (36-1) 283-4432, MOBIL: 06-30/942-1839.

NYITVA TARTÁS: H.-P.: 10.00-18.00

Pink Mountain Outfitters

British Columbia
KANADA

VADÁSSZON VELÜNK

- jávorszarvasra,
- wapití szarvasra,
- fehér farkú szarvasra,
- őzvérszarvasra,
- galzlymedvére,
- feketemedvére,
- farkasra,
- coyotra.

Pipics Endre,
Pipics Éva,
Ramosch Milke,
Ramosch Marika
www.vadaszat.net
www.vadaszlap.hu

E&E Pipics
25688-128th Ave.,
Maple Ridge
BC, Canada V4R 1C4
Ph/Fax: ooi 604-462-9821

Magyarországi megbízott:
Kámán György, telefon: 06/20 818-90-75

**Ficsor
Autóház**
Kft.

Ficsor Autóház Kft.

Budapest, 1106 Fehér út 7.

Tel.: 260-1122, 261-1122

Fax: 262-6610 WEB: www.ficsor.hu

E-mail: ficsor.autohaz@matavnet.hu

**VADÁSZTÓL
VADÁSZOKNAK!**

**NAGYKER ÁRON 25-30%
KEDVEZMÉNNYEL!**

Ahol eddig elakadtatok, ott most nem fogtok! Aszfalttal halkan futó, tépversenyeken győztes gumik! Európában terepverseny nélkülünk nem létezik! Mindig dobogások vagyunk! Miért ne lehetne Nektek is? Az olasz Parma-i Pneu Service gumik kizárólagos forgalmazójaként örömmel állunk rendelkezésére több mint 40 féle méretű gumibroncsal. Beszerzhetők postai utánvétellel vagy országoserte viszonteladóinknál. Kérje katalógusunkat.

2 év
garancia!

A legjobbat a legolcsóbban a kizárólagos képviselettel 24 órás házhozzá-
lítással bárhol!

NIVARA radiai
Mud Trac,
Mud Terrain

MUD TRAC

SPECIAL TRAC

PNEU SERVICE
Parma
+12 féle
terepgumi-
mintázattal!

MUD TERRAIN

CROSS

MT 1000

Gumi és Felni Kis- és Nagykereskedelem
Autó - Felni - Gumiszerviz

A MAGYAR VADÁSZATI KULTÚRA TÁMOGATÓI:

„Minden forint számít”, irtuk a júliusi számunkban s hirdettük meg támogatói akciónkat, azzal a céllal, hogy a vadászok, vadászati szervezetek, stb. adakozásából megpróbáljuk kiegészíteni azokat az anyagi forrásokat, amelyekből a vadászat kommunikációját, a vadászatról alkotott képet, vadászati kultúránk helyzetét próbáljuk majd javítani. Eltelt néhány hónap... a listánk lassanként bővül, de még ugyancsak messze vagyunk attól, hogy magunk mögött tudjuk az igaz vadászok támogatását. Az eddigi támogatás összege: **4.172.500** forint – a két erdőgazdaság vadászati lehetőséget ajánlott föl.

Csak emlékeztetőül a számlaszámunk: 65100149-10004115, a címünk: 1038 Budapest (Csillaghegy), Hegesztő u. 4.

Várjuk az újabb adományokat, támogatásokat és köszönetet az eddigi – már elkörnyeit – adományokért. Támogatóink (ABC) sorrendben, kiemelt betűvel irtuk az új támogatók nevét:

Bán György, **Boros Zoltán**, **Csák Máté**, dr. Jeszenszky Miklós, dr. Lami András, dr. Szepesi György, Dúcz László, FVM*, Gaál Tamás, **Gregus Máté**, Hidvégi Béla, **Keszthelyi Jenő**, **Kollmann Ferenc**, Koncz Árpád, Kosik János, Kovács Béla, Kovácsnai Sándor, Krajczár Zsolt, Lancsák József, Makai Gyula, Móczán János, Molnár Zoltán, **Muray Róbert**, Nászlár Zoltán, **Németh János**, Németh László, Petőfi Vadásztársaság, Pölöskei Gyula, **Ring Péter**, Schell és Társa Kft., SEFAG Rt., **Stohl András**, Szabó István, Szántó István, Szentpáli Attila, **Szél József**, **Szűcs Károly**, Takács László, Varga István, Váry József, **ZALAERDŐ Rt.**, Zsigmond György.

* 2,1 millió forintot pályázaton nyert el a VKE.

A TARTALOMBÓL:

Interjú dr. Magda Sándorral	7
2002 legjobbjai	9
Vadhús féláron	11
Vad-gazdasági válság	13
Késve, de nem lemaradva	19
Könyvkritika	21
Halottaink	25

FONTOS TÁJÉKOZTATÓ

November 1-étől új irodába költözött a Vadászati Kulturális Egyesület és a Magyar VADÁSZLAP szerkesztősége.

AZ ÚJ CÍMÜNK:

1038 Budapest (III. kerület – Csillaghegy) Hegesztő u. 4.

Az új telefon és fax számunk: 06-1-242-00-42

Az e-mail címünk változatlan: vke@vadaszlap.hu

Értelemeszerűen az új címünkre kérjük küldeni azokat a „Belföldi postai utalványokat, amelyen a VADÁSZLAP kedvezményes – 3000 forintos – előfizetését biztosítjuk azoknak a vadászoknak, akik a Vadászati Kulturális Egyesületnél kívánják lapunkat előfizetni. Ez a kedvezményünk **2002. december 31-éig** érvényes. Az utalványra – olvashatóan – kérjük ráírni a feladó nevét és címét.

Itt kívánjuk jelezni, hogy a VKE tagjainak, valamint a regisztrált előfizetőinknek névre szólóan küldjük ki a jövő évre szóló csekkeket.

Januártól a lap előfizetése 3600 forintra emelkedik és **idén először bevezetjük a fél éves – 1800 forintos – előfizetői díjat** is, amelyet postai utalványon lehet feladni, de kérésre csekket küldünk.

Mind az egyéni, mind a kollektív előfizetés esetén érvényes, hogy a **hivatásos vadászoknak, a diák-igazolvánnyal rendelkezőknek és a nyugdíjasoknak (!) a Magyar VADÁSZLAP előfizetési díja 2003-ban fél évre csak 1500 forint, illetőleg egész évre csak 3000 forint.**

CÍMLAPON: NÉMETH JÁNOS AGANCSFARAGÁSA FOTÓ: RING PÉTER

MEGJELENIK HAVONKÉNT

Kiadó-főszerkesztő: **Csekő Sándor**

Felélős szerkesztő: **Homonnyai Zsombor**

Főmunkatárs: **Somfalvi Ervin**

Tervezőszerkesztő: **Kun Gábor**

Szerkesztőségi titkár: **Elek Ferenc** Tel.: 06-30/410-1051

A szerkesztőség és a kiadó címe: **1141 Budapest, Vízakna u. 23/B.**

Kiadja a Vadászati Kulturális Egyesület

KÖZPONTI TELEFON ÉS FAX: 222-6819

A Magyar VADÁSZLAP előfizethető „Belföldi postautalványon” a szerkesztőség címén, átutalással a Monor és vidéke Takarékszövetkezetnél vezetett **65100149-10004115** számú számlára, vagy a hírlap-kézbiztosítónál, a postahivatalokban.

Terjeszti a Hírker Rt., az NH Rt. és az alternatív terjesztők.

Nyomdai előállítás: Szikra Lapnyomda Rt.

Felélős vezető: **Balogh Ádám** vezérigazgató

Internet: www.szikralapnyomda.hu E-mail: szikra.kervigh@szikralapnyomda.hu

ISSN 1215-6159 (Nyomtatott) ISSN 1588-1229 (Online)

E-mail címünk: vke@vadaszlap.hu Homepage: www.vadaszlap.hu

KI TUDJA?

Az Alkotmánybíróság október 7-én hozott 54/B/1998. számú határozatával megszüntette a vadász kamarai kötelező tagságot, a Parlamentnek 2003. március 31-éig módosítania kell az 1997-ben elfogadott XLVI. törvény 14. paragrafus első bekezdését.

Ennyi a hír, amin azért érdemes egy kicsit elgondolkodni.

Szerintem, aki elolvassa az indoklást, kapásból levonhatja a következtetést, úgy tűnik, a törvényalkotók, a minisztérium rendelkezői és mi vadászok – élén a ma még biztos anyagi

alapon álló vadász kamarával – valamit nagyon elcseszünk... korlátoztuk az egyesülési szabadságot, azaz megsértettük a Magyar Köztársaság Alkotmányát. Mindezt 7:3-as szavazással hozta meg az Alkotmánybíróság, három bíró különvéleményének közlésével.

A bírók álláspontját az döntötte el, hogy – az alapos és körültekintő jogi vizsgálatok lényegét kiemelve – az Országos Magyar Vadász-kamara léte vagy nem léte nem befolyásolja a vadászat rendjét, biztonságát, „a kamarai vadászeti szabályok nem feltétlenül szükségesek a vadászati tevékenység gyakorlásához”... „vadászati tevékenységet nemcsak vadászjeggyel lehet folytatni”... lásd a külföldiek vadászatát.

Nagyon remélem, nem szentségtörés, ha nyilvánosan bevallom, hogy nem örülök a döntésnek, a kötelező tagság eltörlésének! Véleményem szerint, szüksége volt, van és lesz a magyar vadászoknak arra, hogy legyen olyan önkormányzattal rendelkező, anyagilag stabil szervezetük, amely a saját, vadászias (!) etikai normái mellett működik és képes korlátozni, szankcionálni az ettől eltérő magatartásokat. Hangsúlyozom, a magyar vadászok többsége által elfogadott emberi, etikai, azaz a viselkedés szigorú szabályaira gondolok, amelynek betartását illene egy szakmai kamarának a zászlójára tűzni és minden tagjával kötelezően betartatni.

Mindenre és mindenre érvényes – jó vagy rossz – törvényünk és rendeletünk jócskán akad, amit a hatalom igyekszik velünk betartatni. De ha egy speciális szakmai kamara – nevezzük céhnek – az önkéntes tagságra épül, a plusz büntetések reményében legfeljebb az értelmi fogyatékosokra számíthat.

Mindenféle ellenkező híreszteléssel szemben – sokadmagammal együtt – nagyon is kamara-párti voltam és vagyok. Nem véletlenül hívtuk életre 1993-ban az Országos Vadász kamarát, amelyet tulajdonképpen a kamarák névhasználatáról szóló törvénykezés szüntette meg és amely némiképpen alapul szolgált a mai köztestületi kamarának.

Annak ellenére, hogy meglehetősen lesújtó a véleményem az Országos Magyar Vadász kamarai első ciklusáról, ... öt évvel a kamara indulása után mégsem tudok örülni az Alkotmánybíróság döntésének.

Rosszor jött. A 96-os terület-újrafelosztás után ismét fölborít egy már-már berázódott rendet és a kétséges folytatásban – minden biztonnal – tovább forgácsolódnak az erőink. Ha csak a kötelező tagság szűnne meg... egye fene, évi cca. 90 millióval-kevesebb jut majd a Védegyletnek juttatott bérleti díjakra vagy a tisztségviselők anyagi elismerésére, marad még így is minimum 130 millió, amit részben értelmes célokra is el lehet költeni. Legfeljebb új szemlélet alakul ki a kamarásokban és néhányan lemondanak a tiszteletdíjukról... a gond úgy is leegyszerűsödik, hisz – ahogy én a vadászokat ismerem – alig lesz tagság, akivel törődniük kellene.

Viszont – ki tudja? – milyen további „veszélyeket” jelent, ha az Országgyűlés kötelezően a napirendjére tűzi a kamarai törvény módosítását? Ki meri kijelenteni, hogy mintegy mellékesen, egyúttal nem változtatnak meg több más paragrafust is... a többi között, hogy a Budapesti és a Pest-megyei területi szervezet működhet egy székhellyel, egy apparátussal – ezt egyébként hivatalosan az OMVK kéri, vagy amit a VKE javasolt, hogy talán azt is módosítani kellene, a vadász kamarának nem „etikai”, hanem rosszul elkeresztelt, de az is lehet, hogy csak a MAVOSZ szellemét átörökítő „fegyelmi” bizottsága és szabályzata van.

A többi között... elég egy kormánypárti vagy ellenzéki képviselő javaslatát és kit tudja, még mi minden változhat? Ha ugyanis nem kötelező a kamarai tagság, mitől lenne kötelező, hogy a kamara adjon ki minden magyar vadásznak a vadászjegyet, miért a kamara a „felélős” az ilyen-olyan oktatásokért, a vadászvizsgák lebonyolításáért és nem utolsó sorban: mire elegendő a vadászok és a hatalom között álló köztestület érdekképviselete?

Lehet, hogy ismét megindult egy lavina?

főszerkesztő

AZ APRÓHIRDETESEK TARIFÁI:
Az első szó 300 Ft, minden további szó 100-100 Ft + 25 % áfa. A hirdetőket levélben, faxon, e-mail-en vagy személyesen, minden hónap 10-éig szíveskedjenek leadni. A Vadászati Kulturális Egyesület tagjainak a nem kereskedelmi jellegű apróhirdetéseik egy megjelenítése ingyenes.

FEGYVER

FABARM Gamma de Lux sörétes bock 20/76 kaliberű igényesnek eladó. Érdeklődni: 06/30/252-00-31.

Eladó: 30-06 ZKK 600-as, golyós vadászfegyver, 6 x 42 német Kaps, új távcsővel szerelve. Érdeklődni: 06/20/426-9310.

Sauer 200-as, 7 mm-es Remington magnum 6x42-es Swarovsky céltávcsővel, újszerű állapotban eladó. Telefonszám: 06/20/9539-285.

ELADÓ: Új Blaser, 8x68S, luxus kivitelű, változtatott dígyökér tusával, Zeiss Diavári ZM 3-12-56 MC céltávcsővel (bolti ár alatt), valamint vésett Merkel, 20/70 kaliberű, ejektoros sörétes vadászpuska (kifogástalan állapotban). Érdeklődni: 06/30/9-989-365.

Merkel, 1-os, ejektoros dupla 1/2-1/1-es szűkítéssel, kifogástalan állapotban 100.000,- Ft-ért, IZS 18 222 REM gyári acélszereléssel, Tasco 3-9x40-es céltávcsővel, gyári állapotban, 60.000,- Ft-ért eladó. A kettő együtt 150.000,- Ft. Telefonszám: 329-4195, 06/70/244-0492.

Eladó: Beretta A 302 típusú, félautomata, 12 kal. IZS bock 12 kaliberű, egyedül favágású tussal, 5 év műszakival. Érdeklődni: 06/57/456-281, 06/30/9735-714.

Eladó keveset használt Kriehoff ultra bock 30.06-os és 12-es, vegyescsővű, mélyvésett, 1996-os gyártmányú. Új, vastag szákeresztes, Zeiss 6x42-es távcsővel szerelve. Érdeklődni: 06/20/453-7602.

KUTYA

Kitűnő küllemű és munkateljesítményű szálkás szőrű tacskók előjegyezhetők a Von Alltenburger kennelel. Marosmenti-Rudifogó Miku Soma 2 x HPJ fiatal klubgyőztes, 2 x R. CAC, 5 x CAC, 2x CACIB, 2 x HFGY BOB D.K. Európa Kupa győztes, tenyésztésre javasolt kannel fedezetünk. Telefon: Szarka: 06/30/9619-481.

Weimari vizslák, telefonszám: 06/30/483-63-71.

Hannoveri véreb kiskutyák, vadászó szülőkől eladók. Telefon: 06/96/210-553, vagy 06/20/371-8094.

Foxi-, és jagterrier kölyök és felnőtt kutyák, vadászó, munkaversenyen győztes szülőkől jogosítvány és szlovák vonalokból eladók. Kovács Róbert hivatásos vadász, telefonszám: 06/30/956-88-56.

Szeptemberi születésű, rövidszőrű német vizsla kölykök győztes, munkavizsgás, vadászó szülőkől eladók. Telefon: 06/36/545-351, 06/70/3827-027.

Rövid és drótszőrű magyar vizsla kölykök mestertenyésztetből vadászatra szelektált vérvonalból előjegyezhetők. Ugyanitt megrendelhető Huszár T.: A vizslák idomítása...c. könyv, valamint ennek alapján készült VHS PAL videó oktatófilm. T./F. 06/96/358-008. E-mail: vizsla@arrabonet.hu Internet info: www.vizsla-club.hu

Magyar vizsla, 9 hónapos szuka, gyönyörű küllemmel, jó vadászati adottságokkal eladó. Érdeklődni: 06/36/341-683, 06/30/465-2327.

Szálkástacskó, 4 hónapos, szukakölykök, kiválóan dolgozó munkavizsgás szülőkől eladók. Ozvári Zoltán, Kerek, Erdészház. Telefon: 06/30/901-8637.

Többszörösen győztes szülőktől, labrador kiskutyák és növendékek, fekete és sárga színben, vadászati, hobby és kiállítási célra, fizetési könnyítéssel kaphatók a TOL-NAI-TÓTH kennelelben. Telefonszám: 06/74/443-598, 06/20/9616-857.

ÁLLÁS

A Jászládányi Aranykalász Vadásztársaság hivatásos vadászt alkalmazna. Bővebb felvilágosítást a vadásztársaság elnökétől a 06/57/453-123 telefonszámon lehet kérni 17-18 óra között.

Hivatásos vadász-vadnyesztő, vadgazdálkodási technikus végzettséggel, jogosítvánnyal, vadóri állást keresek az ország egész területén. Élettársam gondnoki állást vállalna. Szolgálati lakás szükséges. Érdeklődni: 06/30/401-3270-es telefonszámon lehet.

Dél-Dunántúli Vt. nagyvadász területére hivatásos vadászt keres. Pályázati feltételek: min. középfokú szakmai végzettség, német nyelv tárgyalási szintű ismerete, saját terepjáró gépkocsi, - jártasság a nagyvadászterületen, vadászati tapasztalat, Berezés: megegyezés szerint. Lakást nem, de a vadászhatáron egy szobát tudunk biztosítani. Telefonszám: 06/30/936-1140

VEGYES

Tróteatáblák nagy választékban, készítőktől. Hazai, afrikai, hal, stb. Kérésére termékismertetőt küldök. Fűzi Gábor faszobrász. Tel/fax: 318-92-50, Telephely: 1116 Budapest, Talpas u. 4.

Az állami vadászvizsga kidolgozott 50 db szóbeli tétele (350 kérdés) megrendelhető a 06/75/313-271 vagy 06/20/333-28-34-es telefonszámon.

Üregi nyúl visszatelepítését, állományjavítását szaktanácsadással vállalom, üregi nyúlra bevadászott vadászgörények eladók. Telefonszám: 06/30/855-18-28, vagy 06/75/311-099.

A vadászskultúra hordozója a vadász-könyv! A Diana Vadász-Horgász Antikvárium ingyenes árjegyzéket küld vadászkönyv készletéről. A könyveket azonnal postázuk! Makó, Zrínyi u. 34. 6900. Telefonszám: 06/62/211-561.

Land Rover 88S Serie m. gyönyörűen restaurált állapotban eladó. Érdeklődni: 06/20/429-30-60.

Jó állapotban lévő UAZ - 469 B lejárt műszakival eladó, vagy fegyverre, vadászati lehetőségre cserélhető. Ár: 495.000,- Ft, érdeklődni: 322-96-10 vagy 06/30/9440-389.

Vadásztársasági tagság nagy vadász területen a Bakonyban Tési-fennsíkban, külföldi munkavállalás miatt átadó, ára: 700.000,- Ft., Érdeklődni: 06/30/9-488-065.

VADÁSZKÜRT, vadonatúj, 38.000,- Ft-ért eladó. 06/96/331-214.

Öztrófea-gyűjtemény eladó! (40 db, 200-400 gr) Telefonszám: 06/20/534-2360.

Megvételre keresem: a vaddisznó, döm, gím, szarvas, muflon, nyúl, róka, szörmes kártevők vadászata és más hasonló könyveket, sporttársi áron. Telefonszám: 06/20/3161-195.

ISUZU TROPPEL 1984-es, 2000 cm³, élénkzöld metál terepjáró vonóhoroggal, gallytörővel eladó. Műszaki: 2004. október. Irányár: 700.000,- Ft.

Somogy megyében 35 hektár legelő erdő, mellette élő vízfolyás és halastó, vadászati jó lehetőséggel eladó. Villány és víz van. Lovas turizmus kialakítására kiválóan alkalmas. Telefonszám: 06/30/243-89-20.

GALLOPER wagon, 4wd bordómetál Hyundai terepjáró 1999-es, bőr kivételével minden extrával felszerelve 2.5 Tdi motorral, 102.000 km-t futott, sérülésmentesen, újszerű állapotban eladó. Különlegessége: 4 főre vizsgázott vegyes használatú cégautó, ÁFA visszaigényelhető. Lada NIVÁT beszámítok. 30/9711-688, vagy 30/9489-548.

Mercedes 260 E 4 Matic négykerék hajtással, differenciálzárrel, kifogástalan állapotban eladó. Telefonszám: 0/30/9066-523.

Debrecentől 15 percre, apróvadász vadásztársasági tagságom eladó. Telefonszám: 06/30/9357-940.

GYÖNGYTYÚKOK ELADÓK

Éió állat: 1.100,- Ft/db + ÁFA (min. 1.4 kg/db élő súly)

Tisztított pecsenye: 1.400,- Ft/db + ÁFA (Előhűtött)

Az árak a szállítási költséget nem tartalmazzák.

Megrendelhető: **SZARVASI VADKER KFT.**

5624 Doboz, Kőrös balpart 31.

Tel.: 06/66/312-125 Fax: 06/66/268-941

Mobil: 0/20/444-8514

E-mail: vadker@freemail.hu

Vaddisznó süldők, malacok eladók! Telefonszám: 06/20/9266-246

ELADÓ!

Gyomaendrődön

Röpkész VADKACSA 700,- Ft/db

Röptetett vadkacsa vadászat

1.000,- Ft/db

Telefonszám: 06/66/282-284,

06/20/487-79-762

Kisrét Vt., Dr. Koleszár

Fegyverjavítás:

Minden típusú lövegjavítás, felújítása, agyazása, céltávcső szerelése, vizsgáztatása, hatástalanítása, értékbecslése. Régi fegyverek restaurálása. Nagy Ferenc fegyverműves, 4034 Debreceen, Tengerész u. 4., telefon: 06/52/423-176.

„Kész” vadászfácán ládában eladó. Japas Kft. Gárdony, 06/20/9-555-500.

Diszfák, gyümölcsfák, fenyők, tuják nagy választékban kaphatók. Erdőtelepítéshez akác, tölgy, olajfűz és egyéb fajok eladók.

Erdészeknek és vadászoknak kedvezmény!

Czeróczi Diszfaiskola,

2373 Dabas-Gyón, Pészéri u. 7.

Telefonszám: 06/30/9-838-545,

fax: 06/29/367-710.

E-mail: czeroczki@mail.datanet.hu

A csongrádi Bársony István Mezőgazdasági Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium 2002. november 9-én ünnepli fennállásának 75. évfordulóját. Ez alkalmából november 9-én 10 órakor a Magyar Király (Művelődési Központ) dísztermébe várjuk az iskola 75 éves fennállása alatt iskolánkban tanító pedagógusokat és itt tanuló diákokat. Mindenkit szeretettel vár az iskola jelenlegi vezetősége.

Bővebb információ a 06/63/570-820-as telefonon. A szervezők munkáját nagyban segítené a részvételi szándék előzetes jelzése.

Vadászterület bérelnénk, vaddisznóskerttel, melynek területe minimum 1000 hektár. Bérleti idő 25-30 év. Megkeresést a 06/30/911-70-64 telefonszámon kérünk.

Kiváló röpképesű és küllemű vadászfácán tavalyi áron megrendelhető. Vadászathoz területet biztosítunk Zala megyében! Érdeklődni a 06/30/226-5659-es telefonszámon lehet.

Női-férfi bundák, jaguár, puma, sakál, mormota, nerc, lóka és egyéb ritkaságok most 20 % árengedménnyel eladók/megrendelhetők. Érdeklődni: 06/70/207-1132.

Automata és kézi korongdobók, könnyű, hordozható magaslesek, befogó csapdák, puska belövő állvány, hazai áron, két év garanciával az INTERMAS Kft-től. Helyszíni verseny rendezése automata gépekkel, lőtér tervezés, kivitelezés. www.intermas.ini.hu Fax: 06/66/450-538. Tel: 06/20/945-0764.

Minden típusú Nivára minősített, engedélyezett gallytörő és egyéb kiegészítők a Niva Pick Up importőrtől. Baja, tel: 79-425-300 06-20-9766-766

RÓKAVADÁSZOK FIGYELEM!

WWW.MEGARAM.HU /NIVATRUCK/ ROKALYUK

Vaddisznó hajtóvadászok az Északi-középhegységben. Részvételi díj: 35.000,- Ft/ő/nap, az elejtés ingyenes. Vaddisznó egyéni les és cserkelő vadászataira is várjuk a jelentkezőket. Telefonszám: 06/30/370-9476, 06/20/9314-754, 06/35/300-052.

AUTOMATA KORONGDOBÓ AKCIÓ!

MAT 99 AUTOMATA RAKTÁRRÓL NETTÓ 298.000,- FT + EZER AJÁNDÉK KORONG

DOB: -20 ÉS +65 FOK KÖZÖTT MÁX. 100 M-IG. HORDOZHATÓ TEREPEVÁZ, 12 V-OS TÁVKAPCSOLÓ. KÉT ÉV GARANCIA, TÍZ PÁLYA REFERENCIA. AMERIKAI TRAP, MINI, MIDI, NYÚL, BATTUE AUTOMATÁK ÉS KÉZI DOBÓK

INTERMAS Kft. (66) 321-151, (20) 945-0764

Az ember a legfontosabb!

VADÁSZLAP: Az Ön egész élete a tanulás, a mezőgazdasághoz és a munkaerő-gazdálkodáshoz kötődik.

DR. MAGDA SÁNDOR: – Egy kis Heves megyei faluban, Ludason születtem. A paraszti élet mindig közel állt hozzám, a föld művelését gyermekkoromtól kezdődően alkalmam volt megtanulni és gyakorolni. Egerben jártam középiskolába, Karcagon végeztem a Felsőfokú Mezőgazdasági Technikumban és a vámosgyörki tsz-ben lettem agronómus. Arra mindig büszke vagyok, hogy már az első munkahelyemen befogadtak az emberek, „közénk való”-nak éreztek... igaz, nem csak minden embernek, de még a lovaiknak is tudtam a nevét. A tsz-ben láttak bennem fantáziát, így továbbtanulhattam a Debreceni Agrártudományi Egyetemen. A munka mellett levelezőn végeztem, a diplomámat a tsz munkaerő-gazdálkodásáról írtam. Aztán ez a téma végigkísért a további tanulmányaim során is, az egyetemi doktorimat a Hevesi térség munkaerő-minőségéről, a nagy doktorimat – 3 éves aspirantúra után – 1984-ben a humán erőforrás szerepéről védtem meg. Öt évet töltöttem főagronómusként a Boconádi Tsz-ben és 1978-tól tanított a gyöngyösi főiskolán. 1987-ben lettem a Vállalatgazdasági Üzemmmérnöki Intézetnek, ahol üzemmmérnök képzés folyt és 1992 óta vagyok főigazgató, amióta újra főiskola lettünk. 1993-ban lettem az MTA doktora, a témám a műszaki fejlesztés és a mezőgazdaság kapcsolatszeréről, egy új típusú érdekelt-ségi rendszer kialakításáról szolt.

VADÁSZLAP: Miért lett képviselő, politikus?

DR. MAGDA SÁNDOR: – Először úgy gondoltam, úgy fogok élni, mint tőlünk nyugatabbra élő barátaim, professzor leszek és magángazda. Biztos vagyok benne, hogy ez egy jó életminőséget jelentene, amellyel elégedett lennék. Aztán rá kellett jönnöm, hogy amit tanultam, azt hasznosítanom kellene... tartozom ezzel a Mátrának, Heves megyének és a tanulásomat lehetővé tevő országnak. Úgy gondoltam, megtartván a függetlenségemet, ezt legjobban országgyűlési képviselőként tehetem. Külön öröm volt szá-

Az Országgyűlés mezőgazdasági bizottságának elnöke 56 éves, MSZP támogatással, független jelöltként került be a Parlamentbe, mint Heves megye 3. számú választókerületének képviselője. A Szent István Egyetem gyöngyösi főiskolai karának főigazgatója, a munkaerő-piac gazdaságtana c. tantárgy előadója, egyetemi tanár, a mezőgazdasági tudományok doktora, kandidátus... és sikeres agrárvállalkozó, a 80 hektáros birtokon 10 hektár fölülében – évtizedek óta – természet dinnyét. Nem vadász, mint mondja: az oktatói és otthoni munka mellett minden idejét a tanulás költötte le, s így nem jutott ideje a szórakozásra, a vadászatra... elmaradt a „kiteljesedés”.

momra, hogy a felkészültségemet a mezőgazdasági bizottság elnökéként is kamatoztathatom.

VADÁSZLAP: Öt esztendő telt el a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló LV. 1996. évi törvény életbelépésétől. Ennyi idő eltelté után már vannak – kell lennie – tapasztalatoknak. Eljut-e ebből valami Önökhöz?

DR. MAGDA SÁNDOR: – Mint mondtam, nem vagyok vadász, de sok barátom van a vadászok között, a főiskolán folyik erdő-, és vadgazdálkodási szakirányú képzés... és több vadász is van a mezőgazdasági bizottságban... ők feltehetően többet tudnak a vadászati törvény végrehajtásának problémáiról. Ha röviden kellene válaszolnom a kérdésére, akkor azt kell mondanom, hogy a bizottság eddig nem foglalkozott a témával, ezért csak magánvéleményem lehet. A vadászati törvényről az a véleményem, hogy nem jó, sőt rossz törvény, megérett a változtatásra, mert a megszületésekor túlságosan sok kompromisszumot kellett

a törvényalkotóknak beépíteniük. Az alaphiba szerintem az, hogy ketté válnak benne a jogosítványok: a vad az állam tulajdona, a vadászati jog a földtulajdonosoké, ugyanakkor a vadállományból vadászattal keletkező bevételek a vadászatra jogosultaknál képződnek. Ez önmagában hordozza az elmentmondásokat, amelyek csak a sérelmek feltárásával, feloldásával rendezhetők. Erre egy nyugodtabb időszakban, de lehetőleg még ebben a ciklusban vissza kell térni. Felvállalom és meg is ígérem, hogy mire a témára sor kerül, ahogy a föld kérdésekben, úgy a vadászati kérdéseiben is felkészült leszek, konzultálni fogok azokkal, akik nem az egyéni érdekeiket, hanem a nemzeti érdekeket, az erdő és a vad érdekeit képviselik. Ehhez annyit azért hozzá kell tennem, hogy nem csak igényem, kérem is a vadászokat: készítsenek fel engem, a bizottságot és a Parlamentet a változtatásokra, jelezzék a gondokat, a neuralgikus pontokat.

VADÁSZLAP: Egyetlen témát kapásból jeleznek Önnek. A magyar vadászat és vadgazdálkodás – sajátosságai ellenére – az elmúlt években az ország gazdálkodása szempontjából eredményesnek volt mondható, hiszen export-képes a vadhús, az élő vad és eladható a hazai bérelővések.

A tavalyi „madár-ügy” miatt kezdene elmaradni a külföldi bérvadászok, különösen az olaszok... nem akarják átvenni az élő nyulat és csod előtt áll a vadhús piac. Tud-e ebben segíteni a mezőgazdasági bizottság... egyáltalán téma lehet ez az üléseken?

DR. MAGDA SÁNDOR: – Magyarország nyitott és kis ország, ahol a törvényt be kell tartani, viszont bezeg módon nem lehet az ügyeinket kezel-

ni, mert ellenünk, az ország ellen fordul. A nagyobb demokratikus országokban a visszaéléseket azonnal büntetik, és ezt nem lihegik, nem harsogják túl. Nekünk is meg kell tanulnunk az ügyeinket európai módon kezelni és intézni.

VADÁSZLAP: Visszatérve az együttműködésre, hogyan képzeli el?

DR. MAGDA SÁNDOR: – Feltételezem, ha a vadászok komolyan gondolják, hogy módosítani kell a törvényt, előbb-utóbb fölállítanak egy előkészítő csapatot, amelybe a mezőgazdasági bizottság is szívesen delegál majd a témához értő – kormányzati és ellenzéki – képviselőket. Ennek előnye, hogy a munkában résztvevő országgyűlési képviselők a legapróbb részletekig megismerhetik a javaslatokat, részt vesznek az előkészítés vitájában és már egy konszenzuson alapuló javaslat készülhet el. Ezt gyorsabban és könnyebben tudja megvitatni mind a bizottság, mind pedig a Parlament. Ez manapság a mi munkamódszerünk... ugyanis sem a bizottság tagjai, sem általában a képviselők nem szavazógépek.

VADÁSZLAP: Végül egy „testhez álló” kérdés: mi a véleménye a vadászati oktatásról, szakképzésről? Kell-e ennyi szakmérnök, vadgazda mérnök... hol kellene fejleszteni?

DR. MAGDA SÁNDOR: – Egyetértek azokkal, akik azt mondják, Magyarországon sok a magasan képzett szakember. Ez nem baj. Szerintem az Európai Unióban a csatlakozásunkat követően éppen ez lehet az egyik erősségünk, a magyar mezőgazdaság azért lesz versenyképes, mert tudjuk a méreteket és van szellemi kapacitásunk. A baj nálunk ott kezdődik, hogy a magasan képzettek elszakadnak a gyakorlatától, a fizikai munkától. Nálunk a főiskolán a szőlész hallgatók első évben kapnak két sor szőlőt, amit ők gondoznak és a harmadik év végén erről a két sorról versenyt kell produkálniuk. A vadászati oktatásban is valami ilyesmit kellene megvalósítani. Nem baj, ha egy tudós fel tud nevelni legalább egy fészekalj fáciánt is.

Csekő Sándor

KÖZLEMÉNY

Feiszt Ottó, az Országos Magyar Vadász-kamara és az Országos Magyar Vadászati Védegylet vadgazdálkodási tanácsának elnöke aláírásával, az OMVK vadgazdálkodási bizottságának egyetértésével közöljük az alábbi közleményt:

Az elmúlt hetekben több folyóiratban nagy nyilvánosságot kapott – egy különféle címeken megjelenő írás – a magyar nagyvadgazdálkodás jövőképét „előrevetítő” cikksorozat Rakk Tamás tollából. A Zárt Rendszerű Vadgazdálkodás (ZRV) propagálása, annak a nagyvadgazdálkodás szinte egyetlen jövőbeni fejlesztési és működési útját jelentő beállítására, sok vadász megdöbbentett. Ezt jelezte az a számtalan telefonhívás, amit az OMVK budapesti titkársága kapott. Többben követelték, hogy az Országos Magyar Vadászati Védegylet nyilvánítson véleményt az egyértelműen elfogult álláspontól.

Az OMVK Vadgazdálkodási Tanácsa szeptember 20-án tartott ülésén, egyik napirendi pontként röviden elemezte a megjelent cikkek főbb megállapításait, és azokkal kapcsolatban megállapította:

– egyetért azzal, hogy a túlszaporodott nagyvadállományt a vadászati üzemtervekben meghatározott minimum-maximum létszám közötti szintre kell apasztani, 3-5 év időtávtalban;

– a magyar nagyvadgazdálkodás jövőjének a ZRV csak része lehet és nem meghatározója. Sem szakmai, sem ökonómiai adatok nem támasztják alá a módszer egyedüliségét;

– a javasolt országos hálózat: 10-12 darab, 10-12 hektáros területen való rendszer létrehozásáról, ugyanez mondható el. Mind a tudományosi indokokra, mind az Európai Unióhoz való csatlakozásra vonatkozó hivatkozások éppenséggel ellentétesek a nyugat-európai tendenciákkal;

– a vadaskerti vadtartás, az áruszerű hús- és trófeatermelés egyáltalán nem azonos a magyar nagyvadgazdálkodás jövőjével, annak fejlődési irányával;

– a ZRV a magyar vadászok és földtulajdonosok vadászati lehetőségeire országosan nem jelent jövőbeni megoldást;

– a magyar vadgazdálkodás hírnevét csak a természeti környezetével összhangban élő, jó minőségű, szabadterületi nagyvadállomány őrizheti meg.

A szerkesztőség megjegyzése: Ha semmi mást, annyit egészen biztosan rögzíthetünk, hogy Rakk Tamás gondolatai és a Verga Rt. területén megvalósított Mátyás Király Vadaskert – azaz a Zárt Rendszerű Vadgazdálkodás – végre egy kicsit felkavarta, felrázta a szakmát ... elgondolkodtatja a szakembereket. Lapunk hasábjain örömmel adnánk helyt a ZRV ideológiájának és gazdasági számításainak, illetőleg ezek cáfolatának ... a konkrét számok és tények jegyében.

Egyezkednünk kell!

Talán ebben az egyetlen tömönlatban foglalható össze mindaz, amely szeptember 13-án Nyíregyházán, a Váci Mihály Városi Művelődési Központ hangversenytermében megrendezett – első – vadász és földtulajdonosi regionális konferencián, fórumon elhangzott.

A közel száz résztvevő három előadást hallgatott meg. Fagyas Zoltán, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei FVM hivatal osztályvezetője ismertette a földtulajdonosi közös képviselőre vonatkozó jogszabályokat, dr. Balázs István, a VKE ügyvezető igazgatója az intézményrendszerrel és a szabályozatlan kérdésekről tartott tájékoztatót, Tamba Miklós – a rendező Felső-Tiszavidéki Vadgazdálkodási Szövetségének elnöke – a földtulajdonosok gyakorlatát mondta el.

A másfél órás vita során – a környező három megyéből, sőt Nógrádból is érkezett – jó néhány földtulajdonosi közös képviselő mondta el véleményét és észrevételeit, tett föl kérdéseket az előadókhoz ... amelyből egyértelműen lesűrhető volt, hogy a földtulajdonosi közös képviselő és a vadászok kapcsolata ugyancsak sok neuralgikus ponton ütközik, amelyek együttműködés és kölcsönös egyezkedés nélkül nem igen lesznek földelhatók.

Talán nem érdektelen az alábbi téma-gyűjtemény a VADÁSZ-LAP olvasói számára sem, jelezvén a megoldásra váró problémákat:

– Az országban valamivel több, mint 1200 földtulajdonosi közös képviselő működik, részben természetes személyek, részben gazdasági vállalkozások (erdőgazdaság, kft, szövetkezet) hivatottak képviselni a földtulajdonosokat. Általános tapasztalat, hogy nincs rá gyakorlati recept, hogyan fizessék ki a földtulajdonosoknak a vadászati bérlési díjakat? Vannak megoldások – ezek ismertetésére később még visszatérünk – de nem egyértelmű például, hogy közgyűlési határozat nélkül felhasználható-e a pénz közcélra? Mint ahogy az sem egyértelmű, hogy kinek, mikor és hogyan kell áfát bevállania és fizetnie?

– A földtulajdonosi közgyűlések összehívása nem egyszerű feladat, a „szentség” a hirdetésnyí kifizetése, amelynek 30 napon keresztül, a napirendek pontos ismertetésével kint kell lennie a vadászterületen illetékes önkormányzatok hirdetőtábláin. De mi van akkor, ha a közgyűlés határozatképtelen, mi a módja a megismételt közgyűlés összehívásának ... egyáltalán a földtulajdonosi közös képviselőn kívül, ki/ik és milyen módon hívhatják össze a közgyűlést?

– Elég sok zavart okoz, hogy a földtulajdonosok közgyűlésén nem a megjelenetek számától függ a határozatképeség, hanem az adott terület földtulajdonának nagysága a mérvadó. A határozatké-

peség minimuma a földtulajdon egyharmados nagysága, amely független a tulajdonosok számától.

– A közgyűlés napirendjeinek megválasztása is nagy körültekintést igényel, ugyanis nem hozható olyan határozat, amely nem szerepelt a napirendek között és az sem egyértelműen tisztázott, hogy kötelező-e a közgyűlésen jogszerűen meghozott határozat a távollévkökre?

Mi van akkor, ha a kis földtulajdonosokat képviselő jegyző nem vesz részt a szabályosan összehívott közgyűlésen, tulajdonképpen mi a jegyző feladata, joga és kötelessége? Tudnak-e erről a jegyzők? – Földtulajdonosi közös képviselő vetette föl, hogy értelmezni kellene az összehívhatatlanság szabályait, mondván, véleménye szerint a demokrácia megcsúfolása, ha egy vadász képviseli a vadászati jog hasznosítása során a földtulajdonosokat.

– Megoszlanak a vélemények a visszahívhatóság kérdésében is. Hatósági állásfoglalások, határozatok, bírói ítéletek mondanak egymásnak ellent, amikor egy-egy közös képviselő leváltásán „fáradozik” a földtulajdonosok közössége ... az egyik helyen, míg a másik helyen a közös képviselőt simán vissza tudják hívni, le tudják váltani.

– Mi van akkor, ha a földtulajdonosi közös képviselő az elmúlt öt évben nem csinált semmit, nem hívott össze közgyűlést, nem számolt el semmivel ... olyan, mintha nem is létezne. Milyen hatóság ellenőrzi/ellenőrizheti a közös képviselőket?

– Jogszabályi-értelmezés szerint az FVM hivatalok vadászati felügyelőinek nincs jogosítványuk arra, hogy „foglakozzanak” a földtulajdonosok közös képviselőivel. Nem hívhatják őket össze, nem tarthatnak nekik tájékoztatókat a vadászatról-vadgazdálkodásról és nem szólhatnak bele a dolgok alakulásába. De vajon jól van-e ez így?

Összefoglalva: az első regionális fórum is bizonyította, hogy „darázs-fészekbe” nyúlunk és azzal, hogy elhallgatjuk, a szóneg alá sörpörjük a problémákat – nem oldottunk meg semmit. A vadászoknak tudomásul kell venniük, hogy a törvény kimondta a földtulajdonosok vadászati vagyonértékű jogát, s ami késik, nem múlik – a földtulajdonosok jogosan akarnak élni a lehetőségeikkel. Ha ezt a folyamatot akadályozzuk – ellenfelekké válnunk ... s nem alakul ki a kölcsönösen előnyös együttműködés ... s a végén, nem a vadászok lesznek a nyertesek!

– dor –

Vasárnapi asztaltáncoltatás

TUSKE

Csendes kora őszi vasárnap délutáni „ejtőzés” közben – csak úgy háttér zajként – szól a rádió. A félálomból hirtelen Fekete István örökbecsű szavai ébresztenek. Az író óriás – egyebek között – a korabeli felvételen arról beszélt, hogy irodalmi munkásságát a vadászatnak köszönheti, sajátos stílusában elmesélte, hogyan is történt, amikor írásával bekapogott a legnagyobb magyar vadász, Kittenberger Kálmán szerkesztői szobájába...és ebből egy életre szóló barátság alakult. Ezután néhány novella-részlet következett a feledhetetlen és megismételhetetlen Sinkovits Imre és Benkő Gyula tolmácsolásában. Ugy, ahogyan talán senki azóta meg nem szólaltatta azóta sem a legnagyobb vadászati szépírónkat. Szinte furdik, megmártózik és alamerül a vadászember lelke az utánozhatatlan irodalmi alkotások hallatán. A veretes szöfűzések igazi élménnyé válnak, mintha csak ott állhatnánk a Nagy Öreg háta mögött. Szinte látjuk a színeket, érezzük az ízeket, illatokat, halljuk a hangokat. Generációk nőttek fel ezeken a műveken, választottak örökéletre szóló hivatást, szerették meg a természetet, észrevették a közvetlen környezetünk mindennapi csodáit, a magyar hazánkat. Nem törvények, rendeletek, politikai ajánlások alapján alakul ez ki az ifjú emberben, hanem tisztá szívából, szerethetből, lélekből, a Mester szavai, gondolatai alapján. A gyönyörűségekkel teli tömött porcelánbaltba mégis betört a nálunk szinte törvényszerűen felbukkanó ele-

fánt! A lelkesedő műsorvezető ugyanis arról szökött, hogy a vájt fülű magyar irodalmárok most (?) kezdik felfedezni a több évtizede az örök vadászmezőkről ránk letekintő Fekete Istvánt. Mi sem bizonyítja a méltatlan mellőzöttségét jobban, mint az irodalmi lexikonok tized nyúl farknyit megemlékezései, a kínos fanyalgások, a görcsölések, az agyonhallgatások, a csodálatos irodalmi hagyaték mai napig elmaradt feldolgozatlansága. Nekünk, vadászoknak azonban nem kis büszkeségünk, hogy mi tudtuk, elismertük szellemi nagyságát, évtizedek óta a legnagyobbak tartottuk, nem hagytuk elfeledni, „bántani” legnépszerűbb vadászírónkat. Am, ami a méltató emlékműsor (?) csúcspontján is nevezhető volna, az önmagáról bizonyítványt kiállító riporter halálos komolysággal tette fel a kérdést Nemeskürthy tanár úrnak: hogyan szerethette Fekete István olyanira a természetet, ha vadász volt, és így képes az állatok leglyukolósára?

A Tanár Úr irigylésre méltó türelemmel elmagyarázta, bár tagadhatatlan, hogy hallottunk már ezeknél meggyőzőbb érveket is. Azon viszont már mélyen gondolkodóba lehet esni, hogy vajon mit tudhat Fekete Istvánról, életművéről, koráról, szemléletéről, a természethez fűződő viszonyáról – az irodalomról – az a fellejthető halandó, akinek 2002 őszén ilyen kérdés egyáltalán megfordulhat abban a sötétzöld buksi fejében?

H. Zs.

2002 LEGJOBBJAI

Az idei idényben mind a szarvas agancsokra, mind a dámlapátokra nem lehet panasz, ahogy mondják, soha rosszabb ne legyen. A bögés, az időjárási szélsőségek miatt, több helyütt meglehetősen döcögösen indult, de a bögés második felére már jöszent senki nem panaszkodott. Az agancs felrakás a tavalyi enyhe tél miatt jó volt, így az eredményekben sem volt hiány. A nagy bikák hírért jócskán megelőzte a belső berkek „szájpropagandája”, de mind a vörösalmai bika, mind a guthi lapátos – bár módfelett előkelő helyeken végeztek, pontszámuk alatta maradt a pletykáknak. A nemzetközi zsűri hivatalos bírálata pedig még több mint két hónapot várni kell. Több rendellenes agancsalakulásról is kaptunk hírt, amelyek egyik valódi „gyöngyszemét”, a sásdi páratlan 44-est mutatjuk be.

A KÜLFÖLDI VADÁSZOK LEGERŐSEBB TRÓFEÁI

SEFAG Rt. Vörösalma, Zselic, 14,35 kg,
265,36 IP, 13 éves

Zalahús Vt. Zalaegerszeg, 14,2 kg,
244,39 IP, 12 éves

Zalardó Rt. Bánokszentgyörgy, Szentpéter-
földre, 13,30 kg, 241,56 IP, 14 éves

FOTÓK: NAGY LÁSZLÓ, KÖRVELEYESSY LÁSZLÓ
ES MAGYAR FERENC

HAZAI VADÁSZ LEGNAGYOBB BIKÁJA

Az elejtő: Szokolai László, MEFA Rt.
Ormánság, Körcsönye pusztá, 11,80 kg, 227,
76 IP, 12 éves

A legnagyobb ágyszámú bika jobbszáron 22-,
bal száron 13- azaz páratlan 44-es.
A bika a sásdi Agro Rt. területén esett, szeren-
csés elejtője : Nyári András. A különleges
agancs tömege : 8,85 kg, 230,24 IP

Somogy megyében igazi siker az öt kilón
felüli dámlapát, ehhez még hozzá tehetjük,
hogy a szerencsés külföldi elejtő avatott kí-
sérője a közeljövőben nyugdíjba vonuló
Sas Emil hivatásos vadász, a legendás
vérebvezető volt, akinek a „nagy bika” mél-
tő koronája kalandos szakmai életútjának.
Képpünkön a kapitális lapát jobbát lapo-
gatja. SEFAG Rt., Lapod, 5,22 kg, 206 IP

GUTH, IGAZÁN „SEHR GUTH”

A tavalyi dámbarcogás után terjedt a hír, hogy egy hatalmas lapátost nem sikerül terítékre hozni a Nyírer-
dő Rt. guthi vadászterületén. Ezért aztán amikor futó-
tűzként terjedt a hír a rekord várományos „nagy lapá-
tos” elejtéséről, mindenki arra gondolt, hogy talán a
tavaly emlegetett bika fejezte be immár földi pályafu-
tását. **Bartucz Péter** erdészeti igazgató október 15-
ikén hozta föl az OTB-hez négy másik kapitális lapá-
tossal együtt. A rekord „gyanús” bika egyik lapátján
azonban található egy nagy szakmai vitát kavarázó ki-
csiny öblöcske, ami miatt jelentős lett a pontvesztes-
ség. Az OTB előzetes bírálata alapján az 5,43 kilós

tömegű trófea így 230,24 pontos, korát 11 évre be-
csülték. Ezzel azonban már így is a világranglista má-
sodik helyezette. Ismeretes, hogy a végleges pont-
számot ilyen különleges esetekben csak a nemzetkö-
zi bíráló bizottság állapíthatja meg, ehhez viszont az
előírások szerint az elejtéstől számítva legalább 90
napnak el kell telnie. Érdemes tehát még szurkolni,
akár még fogadni is, mert hozhat még meglepetést a
nemzetközi zsűri, bár a jelenlegi hivatalos dámlapát
világrekord is a guthiaké, a 1992-ben terítékre hozott,
233 pontos trófeájukkal.

- h-y -

EURÓPA PREPARÁTORAI

MINDEN VADÁSZ ELŐBB-ÚTÓBB ELJUT AHHOZ AZ ÁLLAPOTHOZ, AMIKOR OLYAN VAD KERÜL TERÍTÉKRE, AMIT SZERETNE MEGŐRÖKÍTENI, EGYEDI SAJÁTOSÁGAI (ŐZBAK) RITKASÁGA (FÁCÁN-SZÍNVÁLTOZAT) MIATT. AMIÓTA VADÁSZAT LÉTEZIK A VILÁGON, BIZONYÁRA MŰKÖDNEK PREPARÁTOROK IS, AKIK A TARTÓSÍTÁS FELADATÁT TÖKÉLETESEN ELVÉGZIK. MAGAM AZON KEVESEK KÖZÉ TARTOZOM, AKI MINDKÉT DOLGOT – VADÁSZATOT, A PREPARÁLÁST – KÖZEL HÁROM ÉVTIZEDE MŰVELEM. KEZDETBE, A 70-80-AS ÉVEKBEN SZAKMÁN BELÜL NEM ISMERTÜK EGYMÁST, AZUTÁN JÖTT A NYITOTTSÁG, MEGNYÍLT A VILÁG ÉS A LEHETŐSÉG A DERMOPLASZTIKUS SZAKMA ELŐTT IS. MEGISMERTÜK EGYMÁST NAGYKANIZSÁTÓL – NYÍREGYHÁZÁIG ÉS STOKHOLMTÓL–VICENZÁIG.

Idén nyáron Észak-Olaszországban, a Dolomitok lábánál lévő Longarone kisvárosban rendezték a nemzetközi preparátor kiállítását. A város határától hatalmas táblák és plakátok segítették a célba jutást, s a kiállítás területén is mindenhol, minden könnyen érthető volt. A preparátor kiállítás kapcsolódott a vadászati kiállításhoz is, ahol az észak-olasz tartományok vadászai mutatkoznak be, önálló egységként. Főként az előző évben általuk elejtett trófeákat láthattuk, mivel a hegyvidék (Dél-Tirol–Dolomitok) zömében nagyvadász területek, de a fajdféléknek is élőhelye. A kiállított trófeák mennyisége és minősége elmaradt a nálunk megszokottól, de azért koránt sincs okuk pa-

naszra. A vadászati kiállítás a megszokott képet mutatta, volt itt minden a vadászbútorról a bronz díszig, puskától az autógó, távcsőtől a vadászatszervező irodáig, vadászatot bemutató videokazettáig és a „virtuális vadászat”.

Külön érdekesség volt a térség élővilágát bemutató dioráma, amely egy festett alpesi tájjal indult és preparált élőhely szerint elhelyezett állatokkal és törpefenyővel folytatódott, ahol zerge, kőszáli kecske volt, majd a régió lefelé haladva mutatta be az Alpok élővilágát egészen a síkvidéki vizekig. A preparátor kiállítási rész önálló egységként, de kapcsolódva a többihez helyezkedett el a „C” pavilonban kb. futballpályányi helyen. Európa különböző országaiból közel 300 pályamű érkezett, melyet a neves szakmai zsűri bíralt el.

A legkisebb preparátum egy kolibri volt, amelynek nagysága megegyezett egy bab szemével, a legnagyobb pedig egy barnamedve volt. A preparátumok között Európa szinte valamennyi apró- és nagyvadfaja képviseltette magát. Bemutatták még Afrika és Dél-Amerika faunájának sok szép példányát, de hiányoztak a többi kontinens vadfajai, kivéve a tigris. Impozánsak voltak az élőhely szerinti talpazaton bemutatott preparátumok, mind a madarak, mind az emlősök. Látványos és ötle-

tes kivitelezést is láttunk úgy élőhelyben, mint „csomagolásban”.

Több egyedi ötlet is volt, mint például egy galambászheja elkészítésének munkafolyamata egy négyzetméterre sűrítve. Kisemlős nagyon kevés volt, csak nyest, pele és mormota volt látható. Annál nagyobb számban voltak preparálva az afrikai antilop-félék. Szinte minden fajból volt egy-egy példány. Nem hiányozhatott a két nagymacska élhető példánya sem, az oroszlan és a tigris.

Amit láttunk tollban és szőrben, azt elkészítették bronzból is. Egy kiállító szinte valamennyi európai madár és emlős bronzba álmodott, és ön-

tött figuráját kínálta a vadászoknak. Érdemes szót ejteni a bírálótról is. A beérkezett 300 preparátumot szakmai zsűri, de a közönség is díjazhatta. Nem volt dobogós helyezés, hanem úgynevezett szalagos díjazás volt. Három színben adtak szalagot, bizonyos szavazati pontszám után. Így a legtöbb szavazatot elért preparátum kék szalagot az utána következő pirosat és sárgát kapott. A preparátumok jól körbejárhatóak, de nem testközelbe voltak elhelyezve. Mindenki szabadon fényképezhetett és videózhatott. Ez a szakterület is szakosodott már, előre gyártott testek, fejek és szemek külön készítőktől kaphatók, a festékek és ragasztók, egyéb kiegészítők sokaságáról nem is beszélve. És ekkor ért bennünket a legnagyobb meglepetés. Nagybetűkkel hirdette külön pavilonban azt olvashattuk, hogy „CITES Bemutató”. Eszembe jutott, hogy hol vagyunk mi ettől, és miket írtak, mondtak, hordtak össze nálunk az olasz vadászokról. El is szégyelltem magam, mert ilyen információgazdag pavilonnal Magyarországon még nem találkoztam egyetlen rendezvényen sem.

Megtudtuk, hogy minden ilyen és hasonló vadászati rendezvényen ez a bemutató pavilon. A nyitva tartás alatt egy természetvédelmi szakember és egy speciálisan képzett vámtiszt tart állandó ügyeletet és válaszol a kérdésekre. Minden látható, ami CITES listás, az összes védett madár preparált példánya, elefántcsont, rinocérosz-szarv, kígyóbőrök, korallak stb. Mind cédulával, magyarázó szöveggel, eszmei értékük feltüntetésével és közben folyamatosan láthatók az óriás kivetítőn az oktató, ismeretterjesztő filmek. A kiállításon szerepeltek még a díszmadár-tenyésztők, akik szinte a világ minden földrészének madárfajait bemutatták, Ausztráliától–Dél Amerikáig. A látogatottság óriási volt mind a két napon.

Igazán megérte a tanulmányút, jó szívvel ajánlhatom minden érdeklődőnek, de különösen azoknak, akik az olaszokról azt a sok sületlenséget összehordták. Van mit tanulnunk...

Monostori László

VADHÚS FÉLÁRON

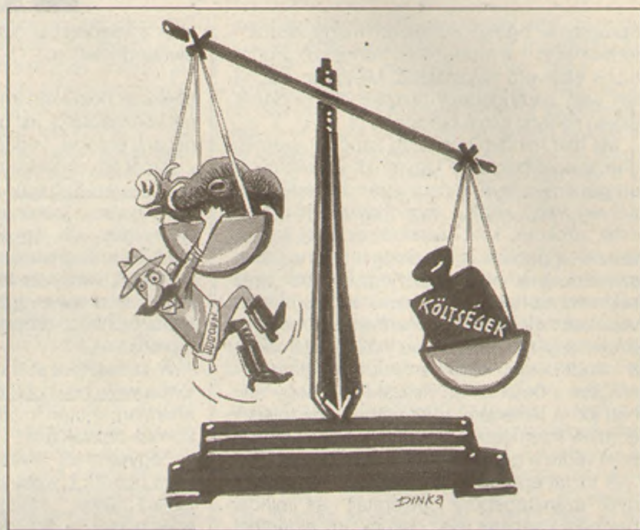
Nem kellene mást tenni, csak számolni. Az alábbiakban – egy kitalált Modell Vt. példáján – számokkal is illusztrálva mutatjuk be, hogy mennyibe kerül egy vadásztársaságnak a vadhús „előállítás”. Érdekes rajta elgondolkozni és az adott terület sajátosságaihoz igazítva a számvetést elkészíteni. Önök is meg fognak döbbedni.

Kíváncsiak voltunk hogy a képzeletbeli Modell Vt., amely napjaink teljesen átlagos adottságaival rendelkező területes társasága, milyen költségtényezők mellett folytat vadgazdálkodást és ezekhez a költségekhez hogyan aránylanak húsárbevételeik. Arra kerestünk választ, hogy milyen költségen tudnak előállítani 1 kg vadhúst, és ehhez hogyan viszonyulnak a piacon kialakult vadhús felvásárlási árak.

A Modell Vt. 4000 hektáron gazdálkodik, jellemzően nagyvadas jellegű terület. Természeti adottságai közepesek, így a vadállománya is napjaink átlagának felel meg a trófea minőségében, koreloszlásban és mennyiségben egyaránt. A vadászterület 60 százaléka mezőgazdasági termelésbe fogott terület, 40 százalék az erdőszőlés, amely jelentős nagyságban friss telepítés. A mezőgazdasági területeken főként búza, kukorica és napraforgó termesztése folyik.

A társaság 1996-ban alakult, földtulajdonosi közösségtől bérlik a területet, taglétszáma átlagosan 30 fő, két alapfokú szakmai végzettségű hivatásos vadász foglalkoztat, a társaság vezetését közösségi munka keretében látja el néhány választott tag.

A társaság az éves lelévési tervének megfelelően 200 vaddisznót, 100 gímszarvast és 50 őzet hoz területekre. A területeken szereplő vad eljuttatását a társaság tagjai és személyes vendégeik végzik. Bérvadászattal a társaság nem folytat arra való tekintettel, hogy nem rendelkeznek a bérvadászattalhoz szükséges kiszolgáló háttérrel, a vadászhatékony külföldi vendég fogadására nem alkalmas, a trófeaminőség közepes, amelynek értékesítésével kapcsolatosan problémák, nehézségek adódtak, csak nyomott piaci áron tudták volna értékesíteni a trófeás vadat. A társaság 50 hektárt művel vadföldként, további 30 hektáron gyepgazdálkodást.

A társaság tagjai igen jól lőnek, köszönhetően a rendszeres lögyakorlatoknak, így a leadott 13.700 kilogramm vadhús 70 százaléka I. osztályú, 30 százaléka II. osztályú. A vadfajonkénti átlag-

súly befolyásolja a vadállomány közepes minősége, közepes fizikai kondíciója, valamint az állomány rendkívüli elfiatalodása (vaddisznó esetén a legszembe-tűnőbb).

A Modell Vt. húsárbevételei:

Vadhús értékesítés	Leadott vad	Átlagsúly	Éves átlagos értékesítési ár	Árbevétel
Gímszarvas	100 db	60 kg	300 Ft	1.800.000 Ft
Vaddisznó	200 db	35 kg	250 Ft	1.750.000 Ft
Őz	50 db	14 kg	750 Ft	525.000 Ft
Összesen	350 db			4.075.000 Ft

Értékelésként a fenti táblázatok adataiból megállapítható, hogy a Modell Vt. 8.850 E Ft költségen állított elő 4.075 E Ft értékű vadhúst, azaz **1 kg vadhús fajlagos előállítási költsége 646 Ft, melyért a társaság átlagosan 297 Ft-ot kapott kilónként a felvásárlótól, vagy a húst felvásárlási áron megváltó tagoktól.**

Az elemzés adatait tovább módosítaná, ha figyelembe vennénk a társaság vadgazdálkodása során felmerülő azon költségeket is, melyek nem effektív a társaság könyvelésében jelentkeznek, hanem az egyes tagok magánkiadásait testesítik meg. Ezek a költségek a lövész, a felszerelés, a közösségi munka, a vadászati berendezések építése, stb. során keletkezhetnek. Ezeket a költségeket a legtöbb vadászegyesület nem veszi figyelembe a számításai során... ezért a Modell Vt-nél is elhagytuk. Holott azoknál a vadászatra jogosultaknál, akiknél sportvadászati tevékenység nem folyik, ezek a költségek zö-

mében ténylegesen felmerülnek a vadgazdálkodási költségek között.

A Modell Vt. vadgazdálkodása szemmel láthatóan az adott formában veszteséges. Nyilván a veszteségeket a tagdíjból és az egyéb bevételekből (például támogatásokból, új tagok belépési díjából, stb.) pótolja. De az adott példa jól szemlélteti a kialakult vadhús felvásárlási árak irreális alacsony szintjét is.

Az elmúlt tíz év adatait figyelembe véve általánosan megállapítható, hogy a vadgazdálkodás termelési költségei folyamatosan növekednek, míg a vadhús felvásárlási árak reálértéke folyamatosan csökken – a kisebb szezonális ingadozásoktól eltekintve. Az is megkérdőjelezhető a pontosan prognosztizálható, hogy az EU csatlakozást követően a vadhús felvásárlási, kezelési és állategészségügyi előírásai tovább fogják növelni a költségeket és csökkenteni a vadhús felvásárlási árakat... amelynek elkerülhetetlen hatása lesz a magyar vadgazdálkodásra.

Bagyó Richárd

A Modell Vt. éves költségei az alábbiak szerint tagozódnak:

Költségek	Mennyiség	Egység – megnevezés	Összeg
Területbérleti díj:	4000 ha	200 Ft/ha	800.000 Ft
Vadvédelmi hozzájárulás	350 db nagyvad	1000 Ft/vad	350.000 Ft
Munkabér	2 hivatásos vadász	50.000 Ft/fő/hó	1.200.000 Ft
Közterhek	2 hivatásos vadász	járulékok	450.000 Ft
Egyéb személyi jellegű költségek	2 hivatásos vadász	felszerelés, munkaruha, stb.	400.000 Ft
Gépkocsi üzemeltetés	1 db terepjáró szgk. 1 db terepjáró thgk. + eseti egyéb szgk. használat	Javítás-karbantartás-üzemanyag-biztosítás, stb.	1.200.000 Ft
Vadföldművelés	50 ha vadföld, 30 ha kaszáló	Vadföld: 30.000 Ft/ha, Kaszáló 10.000 Ft/ha	1.800.000 Ft
Vadtakarmányozás	Nyalósó, szemes, szálás és lédús takarmány, kiszállítás a területre	Téli takarmányozást november 01-től 03.31-ig végeznek	700.000 Ft
Vadkár	Mezei és erdei vadkár		1.150.000 Ft
Általános forgalmi adó	A társaság sem visszaigénylő, sem befizető pozícióba nem került		0 Ft
Egyéb költségek	Vadászház, reprezentáció, biztosítások, posta ktg., bank ktg., könyvelési díj, stb.		800.000 Ft
Összes költség:			8.850.000 Ft

INTERNETRŐL – VADÁSZOKNAK

9. RÉSZ

Sorozatunk eddigi részeiben megismertük – többek közt – a levelező és böngésző programunk alapvető használatát. Mielőtt a világhálón való barangolásra buzdítanék mindenkit, essen néhány szó a biztonságról.

Ma már minden internetre kapcsolt számítógép veszélyben van. Ugyan kit érdekelne az én gépemre lévő, mások számára értéktelen szöveg vagy kép? – mondhatná bárki. Nem csak azoknak kell hackertámadástól tartani, akiknek a géperől információkat akarnak megszerezni. A támadók célja, hogy kilétüket elrejtésük – ehhez használják gyanútlan internetezők védelem nélküli gépét. Eszrevétlenül bejutnak ezekre a gépekre és onnan indítanak támadást a valódi célgép ellen. Amikor a megtámadott érzékeli a betörést és visszaköveti, hogy honnan jött a támadás, adott esetben egy teljesen ártatlan internetezőt találhat – akinek persze nem védi a gépét tűzfal.

A tűzfal egy olyan programcska, amely figyelni számítógépünk „bejártait” és minden belépési kísérletet jelez nekünk, így eldönthetjük, hogy „beengedjük-e az illetőt”. Aki többet szeretne tudni erről a témáról, annak ajánlom a www.wigwam.hu weboldalt, amely a biztonsággal foglalkozik és ingyenes tűzfalprogram is letölthető.

Hadd hívjam fel a figyelmet, hogy a tűzfal nem helyettesíti a vírusirtó programot, hiszen

más a feladata! Biztonsági okokból mindkettő elengedhetetlen.

Senkinek nem akartam elvenni a kedvét az Internet használatától, ezt bizonyítandó hadd ajánljak néhány érdekes, vadászati témájú honlapot.

Ismét figyelmükbe ajánlom saját portálunkat (www.vadaszlap.hu), ahová Önök is küldhetnek híreket, információkat, bekapcsolódhatnak a fórumba, stb, linkek rovatunkból pedig tovább kalandozhatnak a világhálón.

Átfogó, vadászati témájú linkgyűjteményt találhatnak a www.vadaszlap.hu címen, ahol témakörönként csoportosított címek közül válogathatnak.

A vadászás iránt érdeklődőknek javaslom a www.bowhunter.hu magyar nyelvű oldalt, ahonnan szintén tovább léphetünk a témában külföldi oldalak felé.

Fegyverekről olvashatnak: www.benelli.it, www.beretta.it, www.springfieldarmory.com, ismert német oldalak: www.wildundhund.de, www.blaser.de, www.kettner.de

Portál jellegű magyar oldal a www.pointernet.pds.hu/hunting/ Vadászati törvény fejezetekre bontva www.fsz.bme.hu/mtsz/torveny/vad00.htm címen továbbá a www.vadgazda.hu oldalon Törvénytár menüpont alatt.

Országos vadgazdálkodási adattár:

www.vvt.gau.hu/adattar/

Kereskedelmi jellegű oldalak:

www.vadasznet.hu

Vadászkamara: www.omvk.hu

FVM: www.fvm.hu

Természetfotók a világ minden tájáról:

www.naturepix.com

www.petereades.com/PhotoSS.html, www.naturfoto.net, <http://v.webring.com/hub?ring=glyph&id=152&hub> Ez a fura cím egy linkgyűjteményt takar, ahol különböző fotóművészek természetfotóit csodálhatjuk.

És így tovább... Ha böngészés közben érdekes témákra akadnak, küldjék el nekünk a címet a yke@vadaszlap.hu emailre, hogy megoszthassuk másokkal is.

Decemberi számunkban – a karácsonyra készülő – néhány ötlettel, jó tanáccsal szeretnénk szolgálni azoknak, akik számítógép vásárláson gondolkodnak. Mit érdemes vásárolni otthonra, irodai használatra, vagy a gyerekeknek iskolai, esetleg „játék” gépnek. A sok lehetőség közül melyik Internet kapcsolatot válasszuk, ami pénztárcánkhoz és igényeinkhez is igazodik.

HWI

MI LESZ A KOMPETENCIÁVAL?

A húsvizsgálati rendelet közzététele a vadászok körében a szabályozás néhány kérdése kapcsán nem kevés izgalmat és felháborodást váltott ki és egyre több a tiltakozás.

Az Országos Erdészeti Egyesület Vadgazdálkodási Szakosztálya a témában meghívta előadás megtartására dr. Kőházi Istvánt, a Heves megyei Állategészségügyi és Élelmiszerellenőrzési Állomás igazgató főállatorvosát, aki saját bevallása szerint készítette a rendelet tervezetét.

Az igazgató úr szerint a kiadott rendelet legalább három tétele módosításra került, még a hatályba lépésig, 2003. január 1-ig.

1. A rendelet szerint valamennyi közfogyasztásra kerülő vadat állatorvosi húsvizsgálatnak kell alávetni. Közfogyasztásra kerülő vadnak minősül a vadászatra jogosultak által vadászrészként kiosztásra kerülő vad is. Ez vonatkozik az apróvadra is (3.§.(1)). Az új szövegjavaslat, hogy csak a nagyvadat (vadászrészként kiosztásra kerülőt is) kell húsvizsgálatra vinni a teljes belsőséggel, de a belek nélkül. Az apróvadat, tehát ami vadászrészként kerül kiosztásra, azt nem.

2. A frissen elejtett vadat húsvizsgálat előtt szállítani egészben, szőrében, bőrében járművel csak fedett rakterű járművön lehet. (8.§.(1)). A módosítás szerint egészben, szőrében, bőrében olyan járművel lehet szállítani, amely biztosítja a vad változatlan formában történő szállítását.

Az EU előírás szerint dokumentálni kell, mikor történt az elejtés, attól számítva mennyi idő

alatt kell vadbegyűjtő-helyre vinni és onnan a hűtőbe, feldolgozóba, stb.

3. A nagyvad és apróvad húsvizsgálatát engedélyezett vadbegyűjtő-helyen vagy vadfeldolgozó üzemben kell elvégezni... (5.§.(1)).

Az országban jelenleg 450 vadbegyűjtő-hely van, ezek nagy része nem felel meg a rendelet előírásainak. A vadhús-forgalmazás és a vadbegyűjtő-helyek nagy része borzalmas állapotban van. A jövőben csak jól felkészült, jól felszerelt hely lehet alkalmas húsvizsgálatra. Ehhez viszont sok hivatalos húsvizsgáló kell, de jelenleg nincs. Döntést igénylő, hogy kik lehetnek? Például a hivatásos vadászok, akik a hatósági állatorvosnak segítenek, természetesen tanfolyami, kiegészítő képzésben és vizsgán való részvétel után. Természetesen ezek a személyek csak úgynevezett előzetes húsvizsgálatot végeznének, megállapítanak, hogy a lőtt vad a normálistól eltérő, vagy nem. Házi felhasználáshoz ez már akár elegendő is lehetne. Közfogyasztásra kerülés esetén ez azonban kevés, csak hatósági állatorvos vizsgálata fogadható el.

Ezután nagyon élénk, a hozzászólásokból kialakult vita kerekedett, amelynek során a vadászati szakemberek – Pintér István főosztályvezető helyettes, Buzgó József OMVK alelnök, Kondor Endre ny. vezérigazgató, Feiszt Ottó vezérigazgató – és az előadó nem mindenben értettek egyet. Főleg abban tért el a vélemény, hogy a hivatásos vadászok, mint a vadászatra

jogosítottak alkalmazottja lehet-e húsvizsgáló vagy sem. A vadászati szakemberek szerint igen, dr. Kőházi István szerint nem, mert befolyásolható, elfogult lehet. A kompromisszum az, hogy személy szerint kell majd eldönteni, ki lehet alkalmas és ki nem. (Szerintünk a képzett vadőr személyes képességei legyenek a kiválasztás alapja.)

A másik óriási gond, a vadbegyűjtő-helyek előírás szerinti alkalmassá tétele. A szakemberek szerint 10-15 millió forintos beruházásokat kellene végrehajtani.

A harmadik nagy téma, a rendelet hatályba lépésének dátuma volt, éppen a vadbegyűjtő-helyek jelenlegi állapota és az előírások közt nagy eltérés miatt.

Dr. Kőházi végül elmondta, hogy mivel az itt elhangzottakkal azonosulni tud, azt képviselni fogja a módosítások egyeztetésénél. Szerinte a húsvizsgálatokat 2003. január 1-jétől be kell vezetni, de a vadbegyűjtő-helyek megfelelő technikai kialakítását július 1-jére kell megkövetelni. Ugyanis nem kötelező az EU-ba vinni a vadhúst, de ha igen, akkor be kell tartani a szigorú előírásokat.

Eddig azt tanultuk, tanítottuk, hogy a lőtt nagyvadat zsigerelés után nem szabad vízzel kimosni. Most pedig már kötelező volna mosni nálunk is, természetesen csak tiszta vízzel. Ez, így EU konform!

dr. Balázs István

VAD – GAZDASÁGI VÁLSÁG

A hullámok összecsaptak Már a nyáron a nyugat-európai recesszió miatt terjedt a hír a vadhúsárak mélyrepüléséről, s majd a bögési időszakra már sajnos kézzelfogható valóság lett, mert a szarvas és vaddisznó felvásárlási ára 300 forint alá zuhant. Tetőzte a bajt, hogy bizonyára a német nyelvterület árvízi katasztrófája miatt jelentős volt a trófeás nagyvad-vadászati szerződések lemondása. Szeptemberben még sokan bíztak az élőnyúl export olasz embargójának feloldásában, mígnem megérkezett az olasz mezőgazdasági miniszter élő nyulat Magyarországról tiltó, s a lőtt vad bevitt is jelentősen korlátozó válaszevele. Ezt követően sorra mondták le a nyúl-, fácán-, vadréce vadászati szerződött olasz csoportok. Több vadászati szervező iroda jelezte, hogy – ami eddig soha nem fordult elő – a szerveződni szándékozó olaszok garanciákat kérnek személyes biztonságukat illetően. Őszintén szólva a legnagyobb jóhiszeműséggel sem lehet összefüggést nem észrevenni a tavalyi védett madár csempészes kapcsán indult, és elfajult „olaszoszás” ügyével.

Hecckampány, tények nélkül Sajátos és sajnálatos, hogy egy kellően és tényszerűen nem tisztázott sima bűnügyből egy európai nemzet ellen irányuló, méltatlan és soha nem látott hecckampány indulhatott az EU csatlakozásra váró Magyarországon. Mindezek kapcsán sajátosnak, és célirányosnak már csak azért is mondható, mert ha egy szinte menetrendszerű kábítószerszállítványt fognak el a határon, és mondjuk török a sofőr, abból egy átlagos intelligenciával rendelkező, normális ember még semmiféle általánosítható következtetést nem von le Anatólia lakosságára, vagy netán az ott élők mentalitására, gasztronómiai specialitásaikra vonatkozóan. Egy büntetett megítélése szempontjából ugyanis teljesen mindegy az elkövető külső megjelenése, mentalitása, vallása, nemzetisége, politikai meggyőződése és minden egyéb adat. Amíg tévedhetetlen bizonyítékok alapján a független magyar bíróság a gyanúsítottakat el nem itéli, addig éppúgy megilleti az ártatlanság vélelme az olaszt, mint a magyart. Nálunk azonban – úgy tűnik – mások a hagyományok, működnek a „beidegződések”, mert azonnal akadnak önjelölt „olaszügyi” szakértők, akik pontosan tudják, hogy milyenek, mit esznek, mi náluk a férfiasság szimbóluma és más hasonló badarságokat, anélkül, hogy akár egy napot is eltöltöttek volna talján földön. Az igazság ugyanis az, hogy arányaiban ott sem esznek több apró madarakat, mint nálunk majom agyvelőt, tengeri herkentyűt, cápauszonyt, békát, ürgét, vagy sündisznót. Sőt, tapasztalom, hogy reggelente a házuk elé kirakott kukás edény svédasztalként, vagy automata szóróként „üzemel” vidáman reggeliző magyar honfitársaimnak, ANTSZ engedély nélkül. Ennek ellenére nem tartom ezt még magyar népszokásnak. Semmi máshoz nem hasonlítható, igazi „jogi eset”, hogy a határnál belépni szándékozó olaszt, aki szabályos, kifizetett lőjegyzékkel át akar hozni az elejtési országban engedélyeztetten vadászható fajokat, azt nálunk bűnözőként őrizetbe veszik, és gyorsított eljárással természetkárosítás címén milliókra büntetik.

A „dolog” odáig fajult, hogy bármilyen olasz autó utasa – akár vadász, akár nem – megkülönböztető „eljárásban” részesül a határon és ez teljes joggal sérti az önértékét. A vadászati

ban – de az idegenforgalom minden más területén – a „szájhagyományok” módfelett nagy jelentősége van. A rémtörténetek pedig minden reklámnál gyorsabban terjednek. A világ idegenforgalmi kínálata óriási, és inkább nem jönnek ide, mert nem hisznek többet a „magyaros” vendéglátásban, és nem kérnek belőlünk. Néhányukat megkérdeztük, miért fizetik ki a büntetést, ha jogtalanok tartják? Nos, erre az volt a válasz, hogy az EU tagországokban, ha valaki a szabadsága után a megadott időben nem jelentkezik a munkahelyén, könnyen elveszítheti állását, egzisztenciáját, és így inkább vita nélkül engednek a szerintük zsarolásnak nevezett, a legelemibb kulturáltságot is nélkülöző eljárásnak. A bezártság, a személyes szabadság korlátozása pedig nagymértékben gyorsítja a döntéshozatalt. Ha ugyanis egy vadászcsoporthoz, amelyből egy fő madártanból bukásra állva, tévedésből elejt egy cigányrécét, az egész kompániát – úgy ahogy vannak, gumicsizmától, vaxos kabátostól, 35 fokos melegben – bűnözőkként előállítják és a nyelvi nehézségek miatt megkezdődik a reggeltől estig tartó, „null-diétás” kihallgatás a nálunk rendszeresített nyomtatvány szerint, amelyben egyébként mellett a havi jövedelemről kezdve a tömegszervezeti tagságon át, a családi helyzet kérdései szerepelnek.

Mibe került a rágalom ária? A két legjobb apróvadász alföldi megyében már felmérték az „olaszoszás” várható veszteségeit, másutt még kotlanak rajta. Pénzközpontú világunkban ugyanis csak ezzel fejezhető ki minden, és csak így van hírértéke. Békés megyében az idény elején, a legszerényebben számolva is megközelíti a fél milliárd forintot a vadászatra jogosultak ideai vesztesége (Ebben a fontosabb tételek: 101 millió bérlélövés, 8 millió szolgáltatás, 217 millió élő vad, 37 millió lőtt vad ...) Jász-Nagykun-Szolnok megyében 400 milliót számoltak össze hasonló összetételben, de a legnagyobb érvágás kétségkívül az olasz élő nyúl export kiesése. Bizonyára nem járunk messze az igazságtól, ha megynként átlagosan 150 millió (4 megyében 600 millió) országosan csak a vadgazdálkodókat 1,5–3 milliárd forinttal sújtó árbevétel kieséssel számolhatunk. Ebben nincsen benne a különböző okmányok, engedélyek, vizsgálati díjak, áfák, járulékok, illetékek állami bevételei, az érdekelte vállalkozók – vadászatszervező irodák, tolmácsok, panziósok, állatorvosok, üzemyanyag kereskedők, hivatásos vadászok, hajtók veszteségei. Az eddig hozzánk érkező és nálunk vendégeskedő 10 000 olasz vadász és kísérő, a szervező irodák adatai alapján 40 000 vendégéjszakát töltött volna nálunk. Nem túlzás, hogy nincs a világon olyan kártevő állat, amely a vadgazdálkodásnak ekkora veszteséget okozhatott volna. Az egyoldalúan tájékoztatott és félrevezetett „média majszó”, és manipulálható közvélemény pedig mindent elhitt a „Kis Testvéreknél”, aki ilyen módon akart még nagyobb, még fontosabb lenni. Eddig úgy tudtuk, hogy a magyar törvények alapelve: ha valaki, valakinek kárt okoz, köteles azt megtéríteni: Nos leglábbis ez az elve az állami tulajdonú vad által a vadászatra jogosultak kártérítési kötelezettségének.

Kinek, mi fáj? Manapság ugyanis, ha bármilyen ágazat válságba kerül – a bányászattól, a méhésztől – a közvetlenül érintetteken kívül

jószereint különösebben már senkit nem érdekel. A médiában pedig – ahogy mondják – ha valakik tönkre mennek, annak még csak hírértéke sincs, szemben minden más negatív, de bombasztikus túpírozott történésekkel. Arra viszont egyetlen magasan kvalifikált vidékfejlesztő szakember sem gondol, hogy miképp lehetne eladni a vadászat nélkül a zegernyés novemberi zimankóban mondjuk Jászalsóöbödögén akár egyetlen fizető vendégéjszakát is?

Miután mindig, minden, mindennel összefügg, ha hozzánk bárhonnán is érkezik egy külföldi, azok alapján ítéli meg az országot, akikkel kapcsolatba kerül. A szakszerűen lebonyolított idegenforgalmi programnál nem kevésbé fontos ebben a körben a vámos, a határőr, a panziós, a hivatásos vadász, a hajtó... a magyarok. És ehelyütt szabadna és kellene is „általánosítani”, nem pedig a vendégek esetében. Tévedés ne essék: aki a szabályokat nem tartja be, netán törvényt szeg, az kapja meg méltó büntetését, utasítsák ki, és vonják be „X” időre az engedélyét. Viszont csak az elkövetők bűnhődjenek, ne a barátok, sógorok, a rokonok, a földijeik. Az egész „kutyakomédia” során, az igazságtalanul magas tandíjat most a vadászoknak kell megfizetniük. De az is tagadhatatlan, hogy a „mi kommunikátorainkat” is komoly felelősség terheli. Kár volna szépíteni, és valljuk be, hogy össze-vissza beszéltek, anélkül, hogy személyesen bármiről is meggyőződtek volna. Azóta pedig mint tudjuk, más, nem kevésbé jelentős ügyekben sorra buktak meg a határőrizeti munkatársai, akik úgy summázták a dolgot, hogy direkt jó a nagyszámú lebukás, mert így tisztul a „szervezetük”. A rágalmazókat – egyik oldalon sem – sehol, senki nem vonta felelősségre, bárki belénk törölhet a lábát, minden gatlás és jogi következmény nélkül. Kiszámolta-e már valaki, hogy az együttműködés és korrupció gyanúja, netán a bizonyított „érintettség” vajon hány százalékos a vadászoknál, és mennyi mondjuk a rendvédelmi szerveknél, vagy a politikusoknál? Nem könnyű visszaállítani egy idegenforgalmát kormányprogram szinten fejleszteni kívánó ország elvesztett renoméját, méreg drágán agyon kozmetikázott imázsát, a tisztességes, becsületes, humanus és évszázadok óta gyümölcsöző, történelmi kulturális kapcsolatokon alapuló európai szintű vendéglátási helyett. Senki ne higgye, hogy csak az olaszok maradnak otthon, ha így „viselkednek” az állítólagos társszervek, hatóságok. Nem jönnek majd mások sem. A német nyelvterületről érkezőket a hideg rázza a trófeák kivételének tortúrájától, a felesleges adminisztrációtól, az órákig történő várakozásoktól, a bürokráciától. Azt talán nem olyan nehéz megérteni, hogy a hozzánk érkező fizető külföldi vendég a pénzéért szórakozni szeretne, és nem azért fizet, hogy vele szórakozzanak. Amikor az idegenforgalommal foglalkozó szakemberek a kezüket tördelik és keresik a visszaesések bonyolult és rendkívül összetett okait, talán gondolhatnának arra is, hogy amíg az egyik lelkes csapat építgeti a magyar idegenforgalmi vendégkört, honfitársaink közül csaknem ugyanennyien lázasan dolgoznak azon, hogy ez még véletlenül se sikerüljön. Mintha csak ellenségek lennének. Éppen ideje volna abbahagyni, és nem csak EU zászlót kellene flobogtatni, hanem úgy is illene már végre gondolkodni.

Homonnay Zsombor

VENDÉGSÉGBEN

BORZPÖRKÖLT KÍGYÓPÁLINKÁVAL

Mindenekelőtt rögzítsük a receptet, mert a szakácskönyvekben úgy sem találjuk meg! A gondosan megtisztított, zsírtalanított és megfelelően feldarabolt, hideg vízben, majd ecetes vízben többszörösen átmosott húst a felkockázott, füstölt szalonnából nyert zsíron világos barnára pirított hagymára öntjük. Addig pörköljük, amíg a nedvességét ki nem adja. Ezután fűszerezük, ízesítjük: vegetával, édesnemes paprikával, piros arannyal, babérlevéllel, borókabogyóval, kakukkfűvel, szegfűborssal...

És most nézzük az alapanyagot, azt a 8-10 kilós valamit, amit a kék kötényes főzőmester úgy mutat be a magasba emelve, mint valami győzelmi trófeát.

Nem malac, nem nyúl, nem bárány, sőt nem is kecske... Egy borz!

A derűs, várakozással teli mosoly vigyorra torzul az arcunkon. Lelkes és ihletett szakácsunk mindezt persze észre sem veszi.

– Száz évvel ezelőtt igazi csemege volt a borz, kedveseim, sütvé, főzve, sőt a combját füstölve is fogyasztották, de aztán feledésbe merültek ezek a fantasztikus ízek, már csak azért is, mert egyre kevesebb, végül pedig már védett is lett a borz...

– És most már nem védett...? – kérdezi valaki halkán, a gyomrát fogva, pedig nyilván ő is tudja a választ: a borz a közelmúltban ismét felkerült a vadászható fajok listájára...

Dinnyeberkiben vendégeskedünk, egy domboldalba simuló, hétvégi házzá alakított parasztház udvarán. A pörkölt illata máris érezhető, a dombok felől érkező lágy fuvallat betéríti vele a szépen ápolott kertet. Az illatokat a szél terelgeti, az eseményeket azonban egy testes – hogy azt ne mondjam, tiszteletre méltóan kövér és pocakos –, férfi igazgatja, fakanállal a kezében. Ő dr. Bodnár József, a pécsi közélet egyik legismertebb személyisége, jogász, építőmérnök, minőségügyi szakmérnök, a Fogyasztóvédelmi Felügyelőség megyei igazgatója, a Baranya Megyei Vadásztársaságok Szövetsége és az Országos Magyar Vadászkamara Baranya megyei területi szervezeteinek elnöke. Gondnak, kételynek, viszálynak itt most nincs helye. Józsi „a gyermekek, nők és gyengék barátja” –, ahogy a kitüntetett hangulatú helyzetekben aposztrofálni szokta magát –, suta, sőt buta megjegyzéseink hallatán elérkezettnek látja az időt egy rövid életbölcseleti előadás megtartására:

– Az emberek többsége azért feszült, ideges és boldogtalan, mert képtelen elrendezni magában a legfontosabb dolgokat. Úgy mint az évszt, az alvást, a munkát. Enni akkor kell – és annyit, amikor és amennyit megkíván a szervezet. Aludni pedig csak akkor tudsz mélyen és nyugodtan, ha tiszta a lelkiismereted, ha szinkronban vagy az elvárásaiddal. Ez pedig azt jelenti, hogy a munkavégzés során is súlyozni kell. Minden feladatnak idő- és energiaigénye van – a teljesítése pedig ígér valamilyen eredményt. Nos, a kérdés az, hogy egy bizonyos eredmény mekkora idő- és energiafordulást érdemel. Az a vezető, aki mindent maga akart elvégezni, előbb-utóbb diliházba kerül. Tehát

Az emberek többsége azért feszült, ideges és boldogtalan, mert képtelen elrendezni magában a legfontosabb dolgokat

mérlegelni kell, és persze el kell sajátítani bizonyos technikákat. Például a gyorsolvasást. Én például tömböket olvasok. Ránézek a szövegre, az agyammal lefényképezem. Nincs idő manapság betűzgetni a végtelen hosszú szövegeket. No és persze, a munka terén is kell a szerencse, mint az élet minden pillanatában...

Egyetértően bólogatunk, már csak azért is, mert amíg tart az okításunk, addig se kevergeti a pörköltet. De az azért fő...

– Úgy hallottam, hogy a Bodnár-féle halászlé is legendás – mondom halkán és majdnem csukott szemmel, mintegy abban reménykedve, hogy ha nem látom a fortyogó borzot és ráadásul még a halászléről is folyik a szó, akkor előbb-utóbb csoda történik majd a kondérban...

– A halászlé titka a paprika! A jó halászlé nem hal-, hanem paprikafüggő. Az őrlött paprika legyen szép színű, olajban gazdag, zamatos – és persze ne legyen túl pörkölte. Egyébként megfigyeltem: jó halászlét csak a folyók alsó szakasza mentén tudnak főzni. Mondjuk, a Tiszán Szegedig, a Dunán talán Paksig...

Baranyában most készült egy kiadvány, mely szakmai és néphagyományokat ismerteti, s persze különböző tájegységi recepteket. Dr. Bodnár József a vadászati szertartás leírásával, a „tenkesi” vadpörkölttel és az aldunai „vízűgyi” halászlével szerepel benne. A Tenkes-hegy vadászélményeinek színhelye, a „vízűgy” pedig közel két évtizedig a munkahelye volt.

A fortyogó borz mellett nem könnyű a természet, a vadászat szépségeiről beszélgetni. De muszáj, mert dr. Bodnár József életének és emberi milyenségének valahol ezen a tájon kell keresni a titkait.

– Tízennyolc éves korom óta vagyok vadász, pedig most már pillanatokon belül 57 leszek. A természet, az erdő önfegyelemre, rendszeretetre, életöröme: tanít. Én nem turista vagyok az erdőben, hanem a részének érzem benne magam. Napjainkban már nem a betevő falat megszerzése a vadászat célja, hanem a pihenés, a kikapcsolódás, az élményszerzés, és mindezek közben valamiféle sajátos hozzájárulás az ember által megbontott természeti egyensúly helyreállításához. Ezek nem nagy szavak. Ezek kényszerítő tények, mert ha nem így cselekszünk, önmagunkat sodorjuk veszélybe. Az embernek jobban kell figyelnie a természetre, mely nemcsak élményforrás, de kiváló tanár, nevelő is. A természetben kemény, de egyértelmű törvények uralkodnak. Aki felismeri ezeket, aki megérti a lényegüket, az a társadalom egyre bonyolultabb világában is jobban eligazodik...

Dr. Bodnár József körül valóban szinte mindig érezhető az az érdekes, vonzó, bizsergető és kíváncsító valami, amit jobb szó híján természetes életörömmek nevezhetünk. Panasz, áskálódás, elégedetlenség nem jut szóhoz, ahol ő jelen van. Most és itt, a kondér mellett, én is érzek valami bizsergetőt, bár ezt a különös érzést talán jobb lenne idegborzolóknak minősíteni. Az életörömet pedig talán az életösszónnel lehetne behelyettesíteni...

– Végül is mi a sikeres élet titka?

– Mindenekelőtt az önismeret! Ismerd meg magad, s aztán fogalmazd meg célokat. Legyen saját érték- és normarendszered. Az életben vannak rossz és vannak jó dolgok. A rosszakat kerüld el. Amin nem tudsz változ-

latni, azt vedd tudomásul. De ha képes vagy alakítani, változtatni a dolgokon, akkor azt tedd meg. Egyébként, még fél óra és kész a pörkölt...!

– De hisz a vadásatról még nem is beszélgettünk...!

– A vadászat keretezi, vagy ha úgy tetszik, kitölti a rendes vadász életét. Ülök otthon a szobámban, és mondjuk olvasgatok, de a szemem újra meg újra a falat díszítő őztrófeákra téved. Köztük a legelsőre (a „palkonyaira”), a legnagyobbra (a „levelesre”) és újra élem az egyszervolt élményeket. Már régtől tudom, hogy nem a darabszám vagy a pontszám, hanem az élmény íze-zamata a fontos, a meghatározó. És persze a barátok, a vadászcsimborák! Gyakran gondolkodom a kezdetekre, a Jakab-hegyi kalandozásokra, verebészésekre, a palkonyai tóra, Jánosra, Jakabra, Protárra, vagy éppen Vajda Ferire, akiktől az első tanácsokat, az első letolásokat és az első elismerő szavakat kaptam...

– Legendásan jó lövőnek tartanak...

– Talán az a magyarázata, hogy csak olyasmivel foglalkozom, ami szinkronban van az adottságaimmal...

– A legemlékezetesebb lövés...?

– 1970-ben történt, Drávakeresztúron. Hajnal volt, egy erdei nyíládekon őzakra vártunk. Jött is. De csak egy pillanat állt a rendelkezésemre. Tűzbe rogyott. A magyarországi őztrófeák ranglistáján ma a huszonhatodik helyen áll. A tömege 652 gramm, 183,80 nemzetközi pontot kapott...

– Utódainknak is lehetnek ilyen élményeik? Mit ígér a jövő?

– Optimizmusra és aggodalomra is jó okunk van. A vadgazdálkodás és a vadászat ma már a természeti környezet megővését szolgálja, s egyre következetesebben keressük az összhang megteremtésének a lehetőségeit a mező- és erdőgazdálkodással. Nagy jelentőségűek a középtávú és éves tervek. A vadgazdálkodás személyi feltételei is egyre ígéretesebbek. Nagyszerűek a nagyvadállományok genetikai adottságai. Szóval, nem alaptalan az optimizmus. Ugyanakkor valamennyien érezzük, hogy sok a bürokratikus akadály, megköttöttség. Baj van a vadásztársasági formával is. Amatőr alapon, társadalmi munkában már nem sokáig lehet gazdálkodni. Ma a közgyűlés

Amatőr alapon, társadalmi munkában már nem sokáig lehet gazdálkodni

a vadásztársaságok legfelsőbb döntéshozó szerve, szavazások zajlanak kökemény szakmai kérdésekben, pedig jól tudjuk, hogy nagyon sokan nagyon tévesen értelmezik a demokráciát, a demokratizmust... Bizonytalanná lettek a vadgazdálkodás, a vadászat anyagi alapjai. A költségek rakéta sebességgel nőnek. Komoly kulturális, etikai gondok jelentkeznek, és a társadalom meglétele is ellentmondásos...

– Tehát...?

– Tehát az úgynevezett emberi tényezőző múlik a jövő...

Nincs tovább. itt se kérdésnek, se válasznak nincs helye már. Dr. Bodnár József szertartásosan leemeli a lángról a kondért, gondosan elhelyezi egy szélvédett helyen, hogy még véletlenül se érje füst, vagy pernye, s aztán még szertartásosabban megmeríti hatalmas fakanalát. Először a színét gusztálja, aztán az illatát. Majd átszellemült arccal, félig lehunyott szemekkel a szájához emeli a gőzölgő kanalat. Mi dermedten állunk, mélyen átérezve az esemény történelmi súlyát. Valószínűleg mindenki mást gondol, bár e gondolatok iránya aligha-

nem egyfelé mutat... Én például valami olyasmire gondolok, hogy milyen jól jönne most egy hirtelen rosszullet vagy egy kisebb földrengés... De nem.

– Jól! – mondja dr. Bodnár József a tehetség és a jól végzett munka teljes öntudatával, miközben megcsillan szakállán a parázslóan piros zaft. – A pörkölt kitűnő. Ehetünk...!

Kavarodás támad. Ki erre, ki arra próbál eloldalogni.

– És milyen ital illik hozzá...? – kérdezem gyanútlanul, hogy addig se kelljen az evésre gondolni.

– Ez jó kérdés! – mondja dr. Bodnár elismerően, ügyis, mint a Don Perignon Gasztronómiai és Pezsgőrend lovagja. – Az étel és az ital harmóniája minden más harmónia alapja. Úgyhogy most aperitifnek vietnami kígyópálinkát javasolok...

Csend lesz, a sokat látott dinnyeberki ház felett csak a madarak dalolnak. Némán állunk az egyre illatozóbb kondér körül, s valami olyasmire gondolunk, hogy az élet valóban szép. Kár, hogy ilyen rövid volt...

Békés Sándor

Nem malac, nem nyúl, nem bárány...

A Don Perignon Gasztronómiai és Pezsgőrend lovagjai...

Mire szabad vadászni?

Novemberben: selejt gimzanaszabika, tehén, üdő, borjú – dambika, tehén, borjú – ózsuta, gida – muflonkos, muflonjuh, jerke, bárány – vaddisznó koca – szika szarvasbika, tehén, üdő, borjú – mezei nyúl – házi görény – nyest – borz – aranyaskál – fácánkakas – fácánytük – fogpöly – vetési lúd – nagyilék – tőkés, bójli, csörgő, barátréce, kererece, szárcsa – balkáni gerle – örvös galamb.

Decemberben: selejt gimzanaszabika, tehén, üdő, borjú – dambika, tehén, borjú – ózsuta, gida – muflonkos, muflonjuh, jerke, bárány – vaddisznó koca – szika szarvasbika, tehén, üdő, borjú – mezei nyúl – házi görény – nyest – borz – aranyaskál – fácánkakas – fácánytük – vetési lúd – nagyilék – tőkés, bójli, csörgő, barátréce, kererece, szárcsa – balkáni gerle – örvös galamb.

Égész évben: vaddisznó kan, südő, malac – üregi nyúl – róka – pézsmapocok – nyestkutya – mosómedve – dolmányos varjú – szarka – szajka.

FIGYELEM!

Vadászni csak napkelte előtti egy órával kezdődően és napnyugta után egy óráig szabad. Éjszaka a vaddisznó és a róka vadászatának kivételével tilos a vadászat. Éjszakai vadászaton a vadász köteles magánál tartani és használni keresőtávcsovet, valamint kézilámpát.

Tilos a vad elejtésénél elektromos optikai eszközt használni. Továbbá: a vadászat gyakorlása során tilos az öntöltő sörétes vadászlőfegyverben egyidejűleg 3 darab löszernél többet tartani.

NOVEMBER						
Őszutó, avagy Szent András hava						
A hó napja	A hét napja	A Nap		A Hold		Fázisa
		kelte	nyugta	kelte	nyugta	h m
1. Péntek		6 27	16 27	1 28	15 15	
2. Szombat		6 29	16 26	2 50	15 38	
3. Vasárnap		6 30	16 24	4 13	16 00	
4. Hétfő		6 32	16 23	5 38	16 24	● 21 34
5. Kedd		6 33	16 21	7 04	16 52	
6. Szerda		6 35	16 20	8 29	17 27	
7. Csütörtök		6 36	16 19	9 49	18 10	
8. Péntek		6 38	16 17	11 00	19 03	
9. Szombat		6 40	16 16	11 58	20 06	
10. Vasárnap		6 41	16 15	12 43	21 13	D 21 52
11. Hétfő		6 43	16 13	13 17	22 23	
12. Kedd		6 44	16 12	13 44	23 31	
13. Szerda		6 46	16 11	14 06	—	
14. Csütörtök		6 47	16 10	14 24	0 38	
15. Péntek		6 48	16 08	14 41	1 42	
16. Szombat		6 50	16 07	14 58	2 46	
17. Vasárnap		6 51	16 06	15 15	3 50	
18. Hétfő		6 53	16 05	15 33	4 55	
19. Kedd		6 54	16 04	15 54	6 01	
20. Szerda		6 56	16 03	16 20	7 09	O 2 34
21. Csütörtök		6 57	16 02	16 53	8 16	
22. Péntek		6 59	16 01	17 34	9 21	
23. Szombat		7 00	16 01	18 26	10 21	
24. Vasárnap		7 01	16 00	19 27	11 12	
25. Hétfő		7 03	15 59	20 37	11 54	
26. Kedd		7 04	15 58	21 52	12 28	
27. Szerda		7 05	15 58	23 10	12 55	C 16 46
28. Csütörtök		7 07	15 57	—	13 19	
29. Péntek		7 08	15 56	0 28	13 41	
30. Szombat		7 09	15 56	1 48	14 02	

DECEMBER						
Télelő, avagy Karácsony hava						
A hó napja	A hét napja	A Nap		A Hold		Fázisa
		kelte	nyugta	kelte	nyugta	h m
1. Vasárnap		7 11	15 55	3 08	14 24	
2. Hétfő		7 12	15 55	4 31	14 49	
3. Kedd		7 13	15 54	5 56	15 19	● 8 34
4. Szerda		7 14	15 54	7 19	15 58	
5. Csütörtök		7 15	15 54	8 36	16 46	
6. Péntek		7 16	15 54	9 42	17 45	
7. Szombat		7 17	15 53	10 35	18 53	
8. Vasárnap		7 19	15 53	11 15	20 04	
9. Hétfő		7 20	15 53	11 46	21 15	
10. Kedd		7 21	15 53	12 10	22 23	
11. Szerda		7 22	15 53	12 30	23 30	D 16 49
12. Csütörtök		7 22	15 53	12 47	—	
13. Péntek		7 23	15 53	13 04	0 34	
14. Szombat		7 24	15 53	13 20	1 38	
15. Vasárnap		7 25	15 53	13 38	2 43	
16. Hétfő		7 26	15 54	13 58	3 48	
17. Kedd		7 26	15 54	14 22	4 55	
18. Szerda		7 27	15 54	14 52	6 03	
19. Csütörtök		7 28	15 54	15 31	7 10	O 20 10
20. Péntek		7 28	15 55	16 19	8 13	
21. Szombat		7 29	15 55	17 19	9 08	
22. Vasárnap		7 29	15 56	18 28	9 54	
23. Hétfő		7 30	15 56	19 42	10 30	

A tél kezdete 22-én 2 óra 15 perckor (KözEI)

ÁTMENŐ KÉPÜNKÖN
BOROS ZOLTÁN
 AKVARELLJE

Mire szabad vadászni?

Novemberben: selejt gimsszarvasbika, tehén, üdő, borjú – dambika, tehén, borjú – őzsuta, gida – muflonkos, muflonjuh, jerke, bárány – vaddisznó koca – szika szarvasbika, tehén, üdő, borjú – mezei nyúl – házi görény – nyest – borz – aranyakál – fácánkakas – fácánytük – fogoly – vetési lúd – nagylik – tőkés, bójti, csörgő, barátréce, kercecece, szárcsa – balkáni gerle – örvös galamb.

Decemberben: selejt gimsszarvasbika, tehén, üdő, borjú – dambika, tehén, borjú – őzsuta, gida – muflonkos, muflonjuh, jerke, bárány – vaddisznó koca – szika szarvasbika, tehén, üdő, borjú – mezei nyúl – házi görény – nyest – borz – aranyakál – fácánkakas – fácánytük – vetési lúd – nagylik – tőkés, bójti, csörgő, barátréce, kercecece, szárcsa – balkáni gerle – örvös galamb.

Egész évben: vaddisznó kan, südő, malac – üregi nyúl – róka – pézsmapocok – nyestkutyá – mosómedve – dolmányos varjú – szarka – szajkó.

FIGYELEM!

Vadászni csak napkelte előtt egy órával kezdődően és napnyugta után egy óráig szabad. Éjszaka a vaddisznó és a róka vadászatának kivételével tilos a vadászat. Éjszakai vadászaton a vadász köteles magánál tartani és használni keresőtávcsövet, valamint kézilámpát.

Tilos a vad elejtésénél elektromos optikai eszközök használatát. Továbbá: a vadászat gyakorlása során tilos az öntöltő sörétes vadászlőfegyverben egyidejűleg 3 darab löszernél többet tartani.

NOVEMBER

Őszutó, avagy Szent András hava

A hó napja	A hét napja	A Nap kelte	A Nap nyugta	A Hold kelte	A Hold nyugta	Fázisa h m
1. Péntek		6 27	16 27	1 28	15 15	
2. Szombat		6 29	16 26	2 50	15 38	
3. Vasárnap		6 30	16 24	4 13	16 00	
4. Hétfő		6 32	16 23	5 38	16 24	● 21 34
5. Kedd		6 33	16 21	7 04	16 52	
6. Szerda		6 35	16 20	8 29	17 27	
7. Csütörtök		6 36	16 19	9 49	18 10	
8. Péntek		6 38	16 17	11 00	19 03	
9. Szombat		6 40	16 16	11 58	20 06	
10. Vasárnap		6 41	16 15	12 43	21 13	
11. Hétfő		6 43	16 13	13 17	22 23	D 21 52
12. Kedd		6 44	16 12	13 44	23 31	
13. Szerda		6 46	16 11	14 06	--	
14. Csütörtök		6 47	16 10	14 24	0 38	
15. Péntek		6 48	16 08	14 41	1 42	
16. Szombat		6 50	16 07	14 58	2 46	
17. Vasárnap		6 51	16 06	15 15	3 50	
18. Hétfő		6 53	16 05	15 33	4 55	
19. Kedd		6 54	16 04	15 54	6 01	
20. Szerda		6 56	16 03	16 20	7 09	O 2 34
21. Csütörtök		6 57	16 02	16 53	8 16	
22. Péntek		6 59	16 01	17 34	9 21	
23. Szombat		7 00	16 01	18 26	10 21	
24. Vasárnap		7 01	16 00	19 27	11 12	
25. Hétfő		7 03	15 59	20 37	11 54	
26. Kedd		7 04	15 58	21 52	12 28	
27. Szerda		7 05	15 58	23 10	12 55	C 16 46
28. Csütörtök		7 07	15 57	--	13 19	
29. Péntek		7 08	15 56	0 28	13 41	
30. Szombat		7 09	15 56	1 48	14 02	

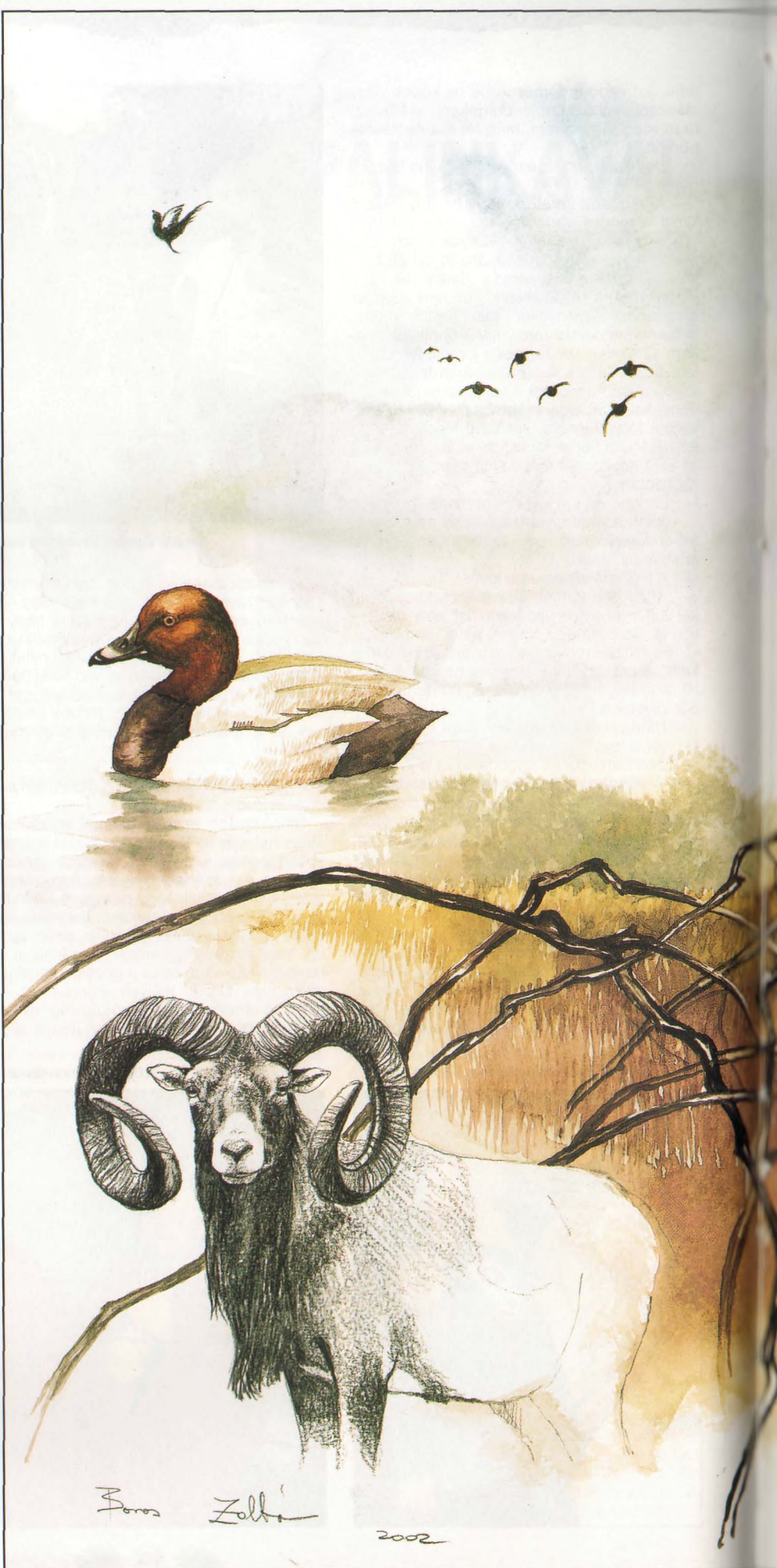
DECEMBER

Télelő, avagy Karácsony hava

A hó napja	A hét napja	A Nap kelte	A Nap nyugta	A Hold kelte	A Hold nyugta	Fázisa h m
1. Vasárnap		7 11	15 55	3 08	14 24	
2. Hétfő		7 12	15 55	4 31	14 49	
3. Kedd		7 13	15 54	5 56	15 19	
4. Szerda		7 14	15 54	7 19	15 58	● 8 34
5. Csütörtök		7 15	15 54	8 36	16 46	
6. Péntek		7 16	15 54	9 42	17 45	
7. Szombat		7 17	15 53	10 35	18 53	
8. Vasárnap		7 19	15 53	11 15	20 04	
9. Hétfő		7 20	15 53	11 46	21 15	
10. Kedd		7 21	15 53	12 10	22 23	
11. Szerda		7 22	15 53	12 30	23 30	D 16 49
12. Csütörtök		7 22	15 53	12 47	--	
13. Péntek		7 23	15 53	13 04	0 34	
14. Szombat		7 24	15 53	13 20	1 38	
15. Vasárnap		7 25	15 53	13 38	2 43	
16. Hétfő		7 26	15 54	13 58	3 48	
17. Kedd		7 26	15 54	14 22	4 55	
18. Szerda		7 27	15 54	14 52	6 03	
19. Csütörtök		7 28	15 54	15 31	7 10	O 20 10
20. Péntek		7 28	15 55	16 19	8 13	
21. Szombat		7 29	15 55	17 19	9 08	
22. Vasárnap		7 29	15 56	18 28	9 54	
23. Hétfő		7 30	15 56	19 42	10 30	

A tél kezdete 22-én 2 óra 15 perckor (KözEI)

ÁTMENŐ KÉPÜNKÖN
BOROS ZOLTÁN
AKVARELLJE

magyar **VADÁSZIAP**

magyar **VADÁSZIAP**

PISZE MATYI, A HÍRES VADÁSZ

MIRE JÓ A HEGYI KECSKE SZARVA?

Pisze Matyi megigazított a kondér alatt egy fahasábot. Szikrák repültek fel a tűzből, fellobbant a láng, és a kondérban bugyogva forni kezdett a pörkölt.

– Amikor Iránban jártam a nagy hegyek között... – kezdte Pisze Matyi a mesét. A gyerekek feléje fordultak és kényelmesen elhelyezkedtek, mert mert úgy gondolták, ez hosszú mese lesz.

– ... a vadkecskék úgy ugrodzkodtak egyik szikláról a másikra – folytatta Matyi –, mint a bolhák a Cicke farkáról a Borzas fülére. A meredek sziklaoldalokon úgy szaladgáltak, mint a pókember a falon.

Bezoárkecskének hívják őket, mert a gyomrukban van egy illatgolyó, a bezoár-golyó. Ezt ma is varázsszereknek használják Indiában, Iránban és majdnem mindenhol, amerre a bezoárkecske él.

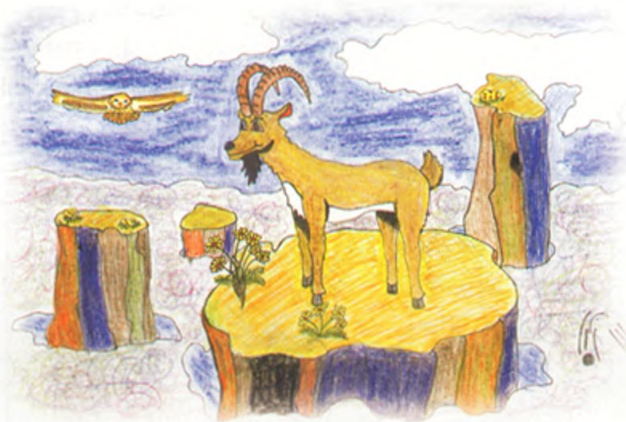
Engem is egy öreg varázsló kért meg, hogy lőjek neki egy vén kecskebakot, mert annak a gyomrában tízszer akkora golyó van, mint a többiekében.

A környékbeliek Nagyördögnek hívták az öreg kecskét, mert hatalmas, dudoros, hátrahajló szarvával, nagy, hegyes, szürke kecskeszakállával tényleg emlékeztetett arra, amilyennek az ördögöt szokták festeni a templomi képeken. De nemcsak külsejével, hanem a ravaszságával és ügyességével is rászolgált a nevére. Számátlan vadász próbálta már elejteni, de ő túljárt mindegyikőjük eszén.

Nyaktörő sziklák tetején szokott megjeleni, ahova nem visz út, és a puszkagolyó is sebzett madárként hullik le, mielőtt a szikla tetejét elérné. Amikor az ember a hegycsúcsra kapaszkodott utána, négy-öt ugrással a völgyben termett, és még jó, hogy számárfület nem mutatott a hoppon maradt vadásznak.

Nagyon szerette a friss mohát, képes volt érte a függőleges sziklafalon felmászni, ahol semmiféle kapaszkodó nem volt. De legeslegjobban a sárga virágú cickafarkot szerette, amely a legmagasabb sziklák hasadékaiban nő. Oda pedig hegyászófelszerelés nélkül csak a kőszáli sas jut el, meg a hegyi kecske.

A sas és a szakállas keselyű időnként el-elragad az anyja

mellől egy-egy kiskecskét. A varázsló mesélte, hogy egyszer látta, ahogy a Nagyördög harcba szállt a rabló saskeselyűvel. A keselyű csak lomhán tudott repülni, mert a karmai között kapálózott a kecskegyerek – az öreg bakkecske meg két ugrással mellette termett a sziklán, és a hatalmas szarvával úgy begyén öklelte, hogy az elengedte a zsákmányt, és nyakaszegetten zuhant le a mélységbe.

Úgy gondoltam, összegyűjtök egy kazal cickafarkot, lerakom egy jó mohos helyre, aztán amikor jön az öreg kecske legelni, a sziklák mögül szépen lapockán durrantom.

Jégcsákány, kampó, kötél volt nálam, a hegymászófelszereléssel majdnem olyan ügyesen mozogtam a nyaktörő hegyoldalokon, mint a zerge (aki ugrálásban azért kezdő ipari tanuló a hegyi kecskéhez képest).

Ahogy egy sziklacsúc alatt a kötélén lógva összegyűjtöttem egy öltre való ernyős sárga virágot, egyszercsak azt érez-

tem, hogy valaki rángatja a fejem fölött a biztosító kötelet. Ahogy felnéztem, majdnem megállt bennem az ütő. Fenn a csúcson ott állt maga a Nagyördög, és a szarvával csavargatta fölfelé a kampóra a kötelet. Amikor már majdnem a csúcsig sikerült felhúznia, szépen kilegte a kezemből a sok sárga virágot, aztán hopp! – már át is ugrott a szomszédos sziklacsúcsra. Csúfondósan felém mekegett, aztán beleugrott a fél hegyoldalt beborító felhőbe.

Gondolhatjátok, hogy nagyon mérges lettem! Lesbe álltam a Dunavend hegy csúcsa

közeliében, egy szurdokban, amerre az öreg kecske a sózóra szokott járni. Már majdnem odafagytam a leshelyemhez, amikor hirtelen élénk mekegést hallottam. Emeltem a puskát, aztán gyorsan leeresztettem. Hét-nyolc kecskegida szaladt végig a szurdokon, egymás fölött át-átugrálva. Nyomukban három sötény vágatott hatalmas ugrásokkal. Aztán megdöbbant a szívem: no most! Meg is jelent a Nagyördög, de háttal. Rövid farka harciasan meredt az égnek, hatalmas szarvaival egyfolytában döfködött valami felé, amit a sziklaktól még nem láttam tisztán.

Amikor végre megláttam, megremegett a kezemben a puska. A kecskéket egy hatalmas, jólfejlett tigris üldözte. Az öreg bak vígan elmenekülhetett volna, de a többiek védelmében szembe fordult a félelmetes ragadozóval. A tigris időnként megpróbálta pofon legyinteni, de egy-egy jól irányított dőfés mindannyiszor hátratántorította.

Nem vártam sokáig. Céloztam és lőttem.

A tigris hang nélkül felágaskodott, aztán az oldalára dőlt. A két szeme közt találta a golyóm.

A Nagyördög felém fordult, köszönetképpen megbillentette suta farkát, felugrott a sziklafalra, és két-három ugrással eltűnt a szemem elől. Lőhettem volna, de nem lőttem. A varázslónak bezoár-golyó helyett be kellett érnie egy tigriskarommal.

– Hát te igazán nagy vadász vagy, Matyi! – kiáltotta lelkesen Pisze Pityu, majd a levegőbe szimatolva gyorsan hozzátette: – Kész a pöjkölt, mikoj eszünk? – és választ sem várva elvágta a tányérokért.

Földvári György

ILLUSZTRÁCIÓ: FÖLDVÁRI NELLI

Késve, de nem lemaradva

Köz tudott, legalább is a kutyások körében, na meg valószínűleg a vadászatra jogosítottak, legfőképpen a vadásztársasági és állami vadászterületek (akárcsak közös képviseletet látnak el) szakmai vezetői körében, hogy a 30/1997. (IV.30.) FVM rendelet módosítására kiadott 11/200. (III.27.) FVM rendeletet 55. §.(1) bekezdése szerint 2002. március 1-től csak az alkalmazott vadászati módok is megfelelő vadászkutya-munkavizsgát igazoltan teljesített vadász-kutya használható a vadászatban.

Az viszont teljes mértékben bebizonyosodott, hogy erre a nem munkavizsgával rendelkező vadászkutya tulajdonosok, a vadászatra jogosítottak – tisztelet a kivételnek – nem sok figyelmet fordítottak. Az OMVK területi szervei is csak az utolsó hetekben kezdték meg a vadászutyaalkalmassági-, munkavizsgáinak szervezését, mégpedig körzeti rendszerben.

Időközben elkészült az OMVK Kynológiai Bizottságának vadászkutya alkalmassági vizsgaszabályzata, igaz, hogy 2002. augusztus 1-től kezdődő határmappal. A baj az, hogy a Szabályzat ettől az időponttól érvé-

nyes, pedig már lehet vadászni vadkacsára és október 1-től a három fontos apróvadra.

Az alkalmassági vizsgaszabályzat az OMVK Kynológiai Bizottság állásfoglalása és ajánlása szerint: „A munkaalkalmasságot megállapító egységes követelményrendszer elkészítéséig az OMVK Kynológiai Bizottsága által 2000. december 14-én kiadott vizsgaszabályzat marad érvényben, amely megegyezik a MAVOSZ Zöldfüzet sorozat 1983/12/A (!) füzetében találhatóakkal. A Vadász-kutya Alkalmassági Vizsgát (VAV) csak e szerint a szabályzat szerint lehet rendezni!” Ezek elég régi dátumok és csak érdekességként említjük, hogy a vizsgát a kutyáknak egy nap alatt kell teljesíteni. Ha egy részfeladatot egy kutya nem tud teljesíteni, akkor az egész vizsgát meg kell ismételni. A vizsgát nyilvánosan meg kell hirdetni, legalább a vizsga előtt 30 nappal. Meg is hirdették szinte minden megyében, gőzörel. Vélhetően sokan jelentkeznek kutyáikkal.

Vadászkutya alkalmassági vizsgát szervezhetnek: az OMVK megyei szervezetei a saját illetékességi területükön belül, azok a

tenyésztő szervezetek, fajtaklubok, amelyek az OMVK Kynológiai Bizottságával erről szerződést kötöttek és azt előzetesen a területi Kamarával egyeztetették.

Érdekes még a bíró személye, a bíró ugyanis az a vadászjeggyel rendelkező személy lehet, aki rendelkezik az OMVK által kiadott vadászkutya bírói igazolvánnyal és az adott fajtára, fajtákra vonatkozó MEOE bírói igazolvánnyal is.

Az igencsak késve, vagy inkább az utolsó pillanatban megjelent tájékoztató még arról is szól, hogy mi legyen a 2002. március 1-i határmappal előttről vonatkozóan, mely típusú munka- vagy alkalmassági vizsgákat fogadják el a vadászati hatóság részéről vadászati alkalmasság igazolására?

Apróvadás vadászati mód esetén: ÖTV; a mindenes vizslaverseny teljesítéséről szóló igazolások; a retrieverek esetében pedig a munkavizsga letételéről szóló igazolás.

Nagyvad vadászati mód esetén: véreb elővizsga, a nehezített vércsapverseny, kotórek és disznókutyák vonatkozásában a munkavizsga, illetve föld feletti munkavizsga letételéről szóló igazolás.

Hol lehet tanítani a kutyákat? Jelenleg ugyanis nincs rá rendelkezés. Az OMVK Kynológiai Bizottsága javasolta a minisztériumnak, hogy a vadászati törvény a végrehajtási rendeletet változtassa meg (már megint!), amely lehetővé tenné a tanítás alatt lévő kutyák vadászterületen úgynevezett mezőnybeli bevezetésének lehetőségét, mivel a jelenleg érvényes jogszabály csak vadászatra igazoltan kiképzett kutya használatát engedélyezi.

És mi volna a helyzet a külföldről érkező vadászok kutyáival? Csak akkor vadászhatnak kutyáikkal, ha azok a vadászati módnak megfelelő vadászati alkalmassági vizsgával vagy munkavizsgával rendelkeznek és azt fel tudják mutatni. Külföldön vizsgázott vagy külföldi VAV igazolványt felmutatók esetében a hiteles dokumentumokat elfogadják, de magyar igazolványt nem állítanak ki.

Az utóbbiak még csak javaslatok, pedig bizonyára bőven akadt volna idő, hogy ezeket a kérdéseket időben, jogszabályilag, szervezeten rendezzék.

– Balázs –

Vadtenyésztés, Lajosmizsén

Lajosmizsén a MIZSEVAD Kft. egyik fácannevelő telepén beszélgetünk Urbán Miklós ügyvezetővel. Hogyan kezdődött, milyen tevékenységre jött létre a Kft?

A Kft. 1997-ben alakult 11 magánszemély összefogásával, intenzív fácannevelési céllal. Az első évben egy 3, majd még egy 2 hektáros volierben kezdtük a munkát. 10.000 db előnevelt fácannevelőt fogadtunk. A következő években folyamatosan fejlesztettük a termelési hátteret és növeltük az állomány-nagyságot. Kezdetben csak előnevelt fácannevelőket fogadtunk, majd egyre nagyobb lett a saját előnevelés aránya. Így 2001-ben 2 telepen, összesen 15 hektár területen, 33.000 vadászfácannevelőt állítottunk elő 10.000 előnevelt fácannevelő mellett. A termelési érték megközelítette a 70 millió forintot.

Milyen szakmai háttérrel indult a termelés, voltak-e ún. tanulóévek? Jelenleg milyen technológiát alkalmaznak?

Mezőgazdasági üzemmérnöki és vadgazdálkodási szakmérnöki diplomám van. 1981 óta foglalkozom nagyüzemi állattenyésztéssel, elsősorban baromfi-tenyésztéssel. Ennek ellenére mi is megfizettük a tandíjat. Az első évben a közismert fácannevelési technológiák szerint neveltünk. Ezek viszont, mint ahogy az kiderült, nem alkalmasak ilyen nagy létszámú állománykoncentrált nevelésére, így komoly minőségi gondjaink voltak. Tudomásul kellett vennünk, hogy az ilyen állomány-nagyságnál és sűrűségénél intenzív állattenyésztési

módszereket kell alkalmazni. Kidolgoztuk a saját fácannevelési technológiánkat, melyben ötvöződnék a zárttéri vadtartás, valamint az intenzív baromfi-tenyésztési technológiai, takarmányozási és állategészségügyi elemek.

A 6 hetes előnevelést követően 3 hektár területű, 6 méter magas hálókupolával fedett volierekben fogadjuk a madarakat, 8-9000-es csoportokban. A nevelőterületeket az állomány-igénynek megfelelő növényzettel telepítjük be. Baromfi-pestis és baromfikólera ellen vakcinázunk. A technológiánkban rögzített vitaminozasi programot alkalmazunk. A technológiánk legfontosabb eleme a takarmányozási technológia. 1998-ban kezdtük az együttműködést a dabasi Vitafort Rt-vel. A gyártmányfejlesztőkkel kidolgoztunk és folyamatosan teszteltünk egy olyan háromfázisú takarmánysort, amely alkalmas az intenzíven tartott fácanállomány igényeinek maximális kielégítésére és árfehérítésére is a legkedvezőbb. Az alkalmazott módszerünkkel minimális elhullás mellett, kifogástalan tollazatú, jól repülő vadászfácannevelőt tudunk nevelni.

Milyen kapcsolatrendszer van a Kft-nek és milyen pénzügyi forrásokból tudják finanszírozni a termelést?

A megalakulást követően 2,2 millió törzstőke áll rendelkezésre, melyet később 3 millió fölé emeltünk. Ez az összeg természetesen nem elegendő az ilyen nagyságú termelés finanszírozására. Legnagyobb partnerünk 2002. évig a MAVAD Rt. volt, amely

biztosította az előnevelt, majd naposfácánt, a szükséges pénzeszközöket és a piaci háttérrel. Ebben az együttműködésben a MIZSEVAD Kft. állította elő a MAVAD Rt. teljes exportárulaját és belföldi árulajának jelentős részét. Az utóbbi időben egyre több vadásztársasággal kerülünk közvetlen kapcsolatba. A lajosmizsei Aranyhomok Vadásztársasággal a kezdetek óta nagyon szoros kapcsolatban van a cég. Közös szervezünk vadászterületeket, melyekhez a fácannevelőket adjuk. Évek óta együttműködünk egy törzsalállomány visszapótlási programban, melynek keretében évente több száz meggyfűrész, átteleltetett tyúkot bocsátunk ki a területre. Egyébként ennek a telepítési programnak az eredményességére vonatkozóan meglepően jó tapasztalataink vannak.

Hogyan alakult az idei tenyésztés, milyen közép- és hosszú távú fejlesztési tervek vannak?

Ebben az évben nagy változások történtek. A MAVAD Rt az idén csak kisebb mennyiséget rendelt és a finanszírozásból is szinte teljes egészében kivonult. Szerencsére a belföldi és a külföldi partnerek igénylik az általunk nevelt madarakat, így a piaci oldal biztosított. A finanszírozási gondokat is megoldottuk, drasztikus törzstőke emelést hajtottunk végre. A készpénzbefizetések és egy vadásznótenyésztéssel foglalkozó, lajosmizsei telephelyű cég beolvadását követően a MIZSEVAD Kft. törzstőkéje meghaladja a 28,5 millió forintot. Ennek ellenére idén csak 19.000 felnőtt vadászfá-

cánt és 15.000 előnevelt fácannevelőt értékesítettünk. Elgondoltuk, hogy az elmúlt időszak egyesítési és szezonális termelés-erősségét kibővítsük és folyamatossá tegyük. Ennek érdekében a már említett vadásznótenyésztés mellett egyéb állattenyésztési ágazatokat is beindítottunk.

A vadásznótenyésztő területünk 8,5 hektár, melyben húsz 25 méter x 120 méteres tenyészkeret és egy 2,5 hektáros tároló kerül kialakításra. Ezen a területen a vadásznótenyésztési sajátosságait figyelembe véve történik a tenyésztés. Jelenleg 52 disznónk van, amiből 24 már nálunk született. Mivel a betelepített állomány is mentes telepről származik és az összes állatra kiterjedő vérvizsgálat is negatív eredménnyel zárult, a telep megkapta az ún. négyes mentes minősítést. Célunk a 40 kocás állomány létrehozása, amelynek szaporulatát részben szülő korban, részben 4-5 éves korban értékesítjük.

Milyen elképzelések vannak a korábbi és az új tevékenységekre vonatkozó üzleti partnerkör kialakítására vonatkozóan?

Legfontosabb a meglévő kapcsolatokat megtartása és azok igényeinek maximális kielégítése. Természetesen mindent megteszünk az új partnerek bevonása érdekében. Alapelvünk az, hogy mindenkivel szívesen együttműködünk, aki velünk együtt kíván működni, természetesen a kölcsönös előnyök elérése érdekében.

B. I.

A PÉSZMÉKER

R eppen nyári napsütés volt, aminek jótékony hatását fokozta az alig félórával előbb végetért kiadós záporban lehullott víz párolgása. Igazán jól kezdődött a vadászat, mert a taknyosra ázott földúton megtett első tíz méteren az öreg Mercédész olyan parádés módon riszálta a farát, mint egy kikapós falusi menyecske. Ez utóbbival valahogy kibékültünk volna (lévén három életerős férfiember együtt), a sárban csúszkáló Merci tologatása viszont már kevésbé vonzó programot kínált. Így aztán fájó szívvel lemondunk a jó három kilométerre lévő vadászház kényelmes megközelítéséről, s degeszre tömködvé hátizsákjainkat, vizilovakat megszegyenítő szuszogással nekifohászokodunk. Mindhármunk ambíciója más volt abban, hogy a rendelkezésre álló lábbelik közül melyiket válassza a kedélyesnek ígérkező caplatáshoz. Meghívónk, Bandi, aki százhusz kilóját elsősorban a különböző gyümölcsök folyékony változata rendszeres élvezetének köszönheti (és még azt mondják, hogy a gyümölcs nem hizlal...), belepréselődött gumicsizmájába, Kálmán, aki egyéb élvezeteknek is hódolva még nem pocakosodott 80 kiló fölé, félcipőjét hagyta lábán, míg jómagam gyenge mázsájával pántos bőrszandálra szavaztam. (Egyikünk sem járt jól, mert Bandinak megfőtt a lába a csizmában, Kálmán cipője mokasszinná ázott és nyúlt, az én szandálom bőrpántjainak egy része elszakadt, s önálló életre kelve fityeggett szanaszét.) A máskor alig félórás utat már jó órája dagasztottuk, vissza-visszacsúszva egyik másik meredekebb emelkedőn, sokat fújva és szuszogva, időnként megpihenve. Ahogy beértünk az erdőbe, a párolgó esővíz trópusi hangulatot teremtett és folyamatosan „üzemelőt” folyókká hizlalta az addig csak alkalmilag

csudogáló izzadság patakokat a fejünkön és a testünkön. Homlokunkat törölgetve egyre többször állunk meg szuszszanni, míg egy minden eddiginél meredekebb kaptató közepén Bandi feje a szokásosnál is vörösebbre vált, és a szívéhez kapva felkiáltott: jaj, a pészmékerem!

Kálmánnal döbbenet meredtünk egymásra. Barátunk sose mondta, hogy baj van a szívével, nemhogy mesterséges szívritmus szabályozó (pacemaker) van testébe beépítve. Te jószágos ég! Mi az ördögöt tudunk kezdeni itt a semmi közepén negyven fok melegben, bokáig érő sárban, kilométerekre a legközelebbi emberlaktól egy magatehetetlen, hatalmas emberrel? Hová tudjuk egyáltalán elcipelni és hova az ördögbe tesszük a három puskát, a hátizsákot? Egyikünk sem volt még olyan helyzetben, hogy mesterséges légzést, újraélesztést csinált, vagy akár csak látott volna. Ezredmásodperc alatt futottak végig bennünk hasonló gondolatok, miközben próbáltuk lerángatni a ránkizzadt hátizsákot és puskatokot.

Ezalatt Bandi hangosan zihálva tapogatta a szíve táját, majd feltépte mellénye két szárnyát, és mire magunkról mindent a sárba szórva odaugrottunk hozzá, ingzsebéből üdvözült mosollyal kiemelt egy laposüveg pálinkát... Hogy ezek után milyen cifra kocsis jelzőkkel illettük őt és „szellemes” ötletét, azt fedje jótékony homály. Kizárólag idősebb korának, (na meg vendéglátói mivoltának) köszönhetette, hogy nem löktük hanyatt a sárba cuccostól, „pészmékerestől”. Az eset vért kívánt! Először is – helyszíni bírság jelleggel – elittuk előle a lapos üveg tartalmának jelentős részét. Másodsorra kijelentettük, hogy ezek után semmiféle házimunkát nem vagyunk hajlandók elvégezni a vadászházban. Harmadszor megtagadtuk a csomagjainkban található – egyébként neki szánt – erősített kivitelű üdítőitalok azonnali kibontását.

Szegény Bandi nem tudott lemondani a gyümölcslevekről, s hosszú és szomorú leépülés után nemrégiben átköltözött valamelyik égi vagy pokoli kiskocsmába. Biztos vagyok benne, hogy ha az öreg kaszás hatásos tevékenysége eredményeképpen előbb-utóbb meglátogatjuk új törzshelyen, jó házigazdához illően már érkezésünkkor ki lesz töltve számunkra a feles és a kisfróccs...

A pészméker szóról számunkra már soha többé nem az orvosi segédeszköz fog elsőként eszünkbe jutni, hanem – az akár szív felett is viselhető – lapos, vagy kevésbé lapos védőitalos flaska. Baráti körünkben egyre több helyen használják cinkos félmosoly kíséretében e lassan közkeletűvé váló kifejezést, s ahányszor meghalok, mindig felsejlik mögöttem Bandi emléke.

S. E.

A kolbász és szalámi készítése, otthon

Sokan szívesen készítenek a hidegek beálltával kolbászt és szalámit otthon. Miután pontos, vadhúsból készült töltelekáruhoz ritka a jó recept, ezúttal – ötletadóknak – ízlés szerint lehet válogatni. Egy jó tanácsot azonban mindenképpen be kell tartani; a vadhúst kivétel nélkül minden

esetben a hatósági állatorvossal meg kell vizsgáltatni, még a bontás előtt. Figyelembe kell venni ugyanis azt, hogy éppen a megajándékozott szeretteit, barátait, ismerőseit teszi ki a „kedveskedő” a legsúlyosabb veszélyeknek, ha ezt elmulasztja!

Hozzávalók 10 kg-hoz	Csemege kolbász	Házi kolbász	Csemege pick-szalámi	Csemege téli-szalámi	Téli pick-szalámi	Csemege papri- kás pick-szalámi	Paprikás nyári pick-szalámi	Csemege csipős paprikás	Pick- szalámi
Házi sertés- vagy vaddisznóhús	8,5 kg	9 kg	4,5 kg	8,2 kg	6,2 kg	4,5 kg	8,18 kg	6 kg	9 kg
Marha- vagy szarvashús	–	–	3 kg	–	2 kg	3 kg	–	1 kg	3 kg
Zsírshalonna	1,5 kg	1 kg	2,5 kg	1,8 kg	1,8 kg	2,5 kg	1,82 kg	3 kg	1,5 kg
Só	26 dkg	27 dkg	25,1 dkg	25,1 dkg	25,1 dkg	25,8 dkg	25,5 dkg	26 dkg	30 dkg
Paprika	15 dkg	17 dkg	10 dkg	10 dkg	10 dkg	18 dkg	20 dkg	25 dkg csipős	–
Bors	2,5 dkg	2 dkg	2,5 dkg	1,7 dkg	1,7 dkg fehér	1,7 dkg	3,8 dkg	–	4 dkg fehér
Fokhagyma	3 dkg	4 dkg	2 dkg	2 dkg	2 dkg	3 dkg	2 dkg	–	3 dkg
Őrölt kömény	5 gr	6 gr	–	–	–	–	–	3,3 dkg	1,7 dkg
Őrölt szerecsendió	3 gr	2 gr	3 gr	3 gr	–	–	–	–	3 db reszelve
Szegfűbors	–	–	2 gr	3 gr	3 gr	2 gr	–	–	0,27 dkg
Salétromsó	5 gr	5 gr	6 gr	6 gr	6 gr	6 gr	4 gr	6 gr	3 dkg
Porcukor	18 gr	15 gr	14 gr	13 gr	13 gr	16 gr	18 gr	17 gr	7 dkg
Fehérbors	2 dkg	1 dkg	–	–	–	–	–	–	0,27 dkg gyömbér
Konyak	–	–	–	–	–	–	–	–	2 dl

A húst és a zsírshalonnát (ipari szalonna) apró kockákra kell vágni (2 x 2 centiméter) Ezt a ledarált fűszerek keverékében pácoljuk két-három napig, naponta jól átkeverve. Ezután finom lyukú (0,4-es) darálón átdarál-

juk és akár keverés nélkül bélbe, műbélbe töltjük. Egynapi szikkadás után felakasztjuk a füstölőbe és egy hétig hideg füstön érleljük. A füstől levéve gipszbe vagy szitált fahamuba forgatjuk.

„Amikor a hóhért akasztják” ... elv alapján több neves vadászírórt kértünk föl, mondják el kritikusan véleményüket a Vadászati Kulturális Egyesület által kiadott KÓD-EX c. kiadványunkról. Csak a könnyebb érthetőség kedvéért jelezzük, hogy a KÓD-EX gyakorlatilag három részből áll. Az első részben a VKE és a Magyar VADÁSZLAP 10 éves tevékenységéről szóló beszámolók kaptak helyet, a második rész a II. Országos Vadászati Kulturális Konferencia – a magyar vadászati etikáról szóló – előadásainak írott anyaga és a harmadik rész az első alkalommal írásban megjelenő vadászias viselkedési szabályok gyűjteménye.

És akkor következzenek a kritikák, elsőként Fácányi Ödön – az OMVK kulturális és hagyományörző bizottság elnökének – tollából.

KÓD-OLT KÓD-EX

Nagy élvezettel, szinte egy szusszanásra olvastam végig. Jókedvemet a (sok) kritizálni való sem rontotta el – bírálni ugyanis csak azt tudom szívből, ami a szívből jön (oda fészkelte be magát) és a javíthatót.

Gratulálok a VKE alapítóinak, tagjainak és vezetőinek ehhez a tíz évhez, a tíz év alatt elért maradandó eredményekhez. Úgy érzem, a kötet szerkesztői – a ma oly divatos, a könyvet temető, a vadászokat kultúrálatlan, nem olvasó embereknek feltüntetett nézetekkel szemben – hiszek a kultúra, a Gutenberg-küldetés jelentőségében, abban, hogy a műveltség növekvő mértékben kap szerepet életünk formálásában.

A kötet nagy érdemének tartom a salátajellegét. Hogy van benne történet (a VKE történelme), tisztelgés a segítők, a közreműködők, a mindig mást, újat akarók előtt, hálás megemlékezés a hosszú vadászútra indulókról, irodalmi szemelvény gyűjtemény (ebben néhány gyöngyszem) és egy eddig hiányzó, tudományos(kodó) illemszabály gyűjtemény.

Szeretném kiemelni – megkapott – a két konferencia között fél évtized önkritikus értékelését; itt döbben rá az olvasó (meg az egész könyv megemlékezése után), hogy mennyire hiányzik az első konferencia jegyzőkönyve. Feltétlenül piros pontot érdemel – ezt a Magyar VADÁSZLAP folyamatosan hozta – a humor felkarolása;

nagy-nagy szükségünk van rá (egy kicsit egyenletesebb színvonalon). A recenzensek engedjék meg, hogy szubjektív legyen – régi, általános igény elégül ki (részben) a vadászsküretőléről olvasottakban és tölt el jóérzéssel engem is (a „részben” nem a szerzőnek szóló kifogás, szívesen láttam volna vissza – volt rá példa, kísérlet – a vadászszene bemutatását).

A cím talány számomra. Tipográfiája a borítón nem visz közel a témához (vadászat, vadászati kultúra). Valami rejtett üzenete lehet, amin én – nem értek a dekódoláshoz – azóta is rágódom. A könyv jobb fotókat érdemelt volna (ez nem az igazolványképekre vonatkozik) és – tudom régi szerkesztői gond, a kiadó sanyarú helyzetére utal, mégis – sokalomban a hirdetések (akkor is, ha nincs közöttük kakukktójas). Valami elegánsabb megoldást szívesebben láttam volna.

A könyv magjának az etikai blokkot tekintem. (Én. Más biztosan mást.) Szerintem ezt kellett volna – nehéz, nagyon nehéz – egységesebbre szerkeszteni. A bő lére eresztett történelmi út ellenpontja a feszes, tömör magatartáskövetelmény, a jövő; az idealisztikus (vallásos) és politikai felhangú elemzés mellett a szaktudományos, jogi interpretáció jelent más szintet. A fejezet ezért szórt, mint egy kilőtt csöví sörösétes puská löképe.

Fogalomzavarnak tartom a vadászat világnézetéről beszélni. Azzal a vadászat nem válik tudományosabbá és színvonalasabbá (nem kerül „felsőbb osztályba”), ha egy több évszázados diszciplína (filozófia) kategóriáit ráerőszakoljuk. A vadászias-vadásziasság értelmezése a vájt fülűek szalonvitáját juttatja eszembe, és csak abban bízom, hogy ezt úgysem fogják elolvasni.

Az etikét gyűjtemény – így – zavar. Iskolapéldája a manipuláció alapelveinek, a lényeges és lényegtelen összekeverésének. Ettől nem illetudóbb lesz a vadász, hanem dühös, hogy szellemileg fogyatékos gyerekek nézik. Réczey tanár úrtól én nem hallottam, hogy illetlenség kalapban vezetni. Lehet, hogy ő nem volt vadász. De így én sem akarok az lenni. Nagyon jó lenne ebből a részből egy vadászati illetmankönyvet (füzetet, brosúrát) megjelentetni – javasolom az etika mellé! –, ez jó szolgálatot tene a vadászati kultúrának, nem háborítaná fel az olvasókat és biztosan sokan meg is vásárolnák. Most már többet adnak az emberek arra, hogy hogyan itélik meg őket. Ehhez pedig viselkedni kell, amit meg lehet tanulni.

Örömmel teszem a polcra a KÓD-EX-et és örömmel veszem is le alkalmanként. Élvezettel olvasgatom, forrásként használom. Bátran merem ajánlani értelmesen olvasó ismerőseimnek.

Fácányi Ödön

DR.FÜLÖP GYULA:

A VADÁSZ ÉS A NŐK

Olvasóink figyelmébe ajánljuk a VADÁSZLAP-ban gyakran humoros írásokkal jelentkező szerző első kötetét, amely rövidesen kerül a könyvesboltokba. A kötet borítóján ez áll:

Az emberi természet számára különleges ajándék egy egészséges vonzalom az „istenáldotta” különböző szenvedélyek iránt. Többek között megemlíthetném a vadászatot vadra és „nemesvadra”.

– Miért szép?

Egy öreg barátom mindig azt mondta: „Ecsém, jól legyezd meg! Amit nem használsz rendszeresen, az elcsökevényesedik.”

Ő ezt leginkább a férfiasságra értette, éppen ezért már süvölvény ifjú korom óta tartom magam az intelmeihez.

Mit ne mondjak: igaz van!

– Miért szép?

Azok az emberek, akik a természetben sohasem látták a hajnalt, akik nem lopakodtak az erdő vadászösvényein az év különböző évszakaiban; akik nem szagolták a föld illatát és nem hallották az ujjongó madárkoncertet a tavasz szalonkaváros pitymallásakor; akik nem látták a legsötétebb éjszakánál is sötétebb vadkant az erdei váltóján minden idegszálával figyelni; akik a nádasban kötésig vízben állva – a szünyo-

gok legnagyobb öröme – még csalísíppal nem hívtak hápogva vadrecét; akik ködös szeptemberi hajnalon a földi lét lassú derengésében galambszürke oszlopokként egyenes derékú álló ősbükkösökben nem látták és hallották a bőgő szarvasbika száján kitululó gözzel együtt felszabadulni a szerelmi vágy, harag, égető tűz belső kényszerordítását; akik nem látták a hasig érő porhóban rohanó vaddisznó hóéke módjára történő csörtetését és a nyiladékon a szomszédos sűrűbe bevágódó konda nyomán a bokrokról lehulló hótömög zuhatagját, azok a földi lét egy fontos évezredes elemét zárták ki az életükből.

Vészharangot kongat a sajtó a vadásztársaságok jövőjét illetően, az olasz hatóságok korlátozásai miatt. Ha az olaszok nem is várhatóak mostanában, a közelmúltban – igaz, biztonsági okokból titokban – Szabolcsban vadászott a spanyol király.

Kevesebb lesz az elejtett védett madár? címmel a Magyar Hírlap arról tudósít, hogy „A magyarországi olasz nagykövetség kezdeményezésére az olasz kormány információs kampányba kezdett, mellyel elejét szeretné venni a korábbi hónapokban oly gyakran előfordult madárcsempészetnek és a védett fajok elejtésének. Biovan Battista Verderame, Olaszország magyarországi nagykövete a lapnak elmondta, a kezdeményezés azért jött létre, mert súlyosnak tartotta a problémát, és mindig is szívén viselte a madárcsempészet ügyét. Az információs kampány keretében az olasz sajtóközvetítőknél olyan közlemények jelentek meg, amelyek megmagyarázzák az olasz vadászoknak, hogyan szerezhetnek tudomást Magyarországon védett fajokról. Erre azért van szükség, mert a védett fajok nem feltétlenül ugyanazok Olaszországban – vagy akár az EU-ban – és Magyarországon, a fűrj például a legtöbb országban vadászható, de nálunk nem. Egyes esetekben nyilván előfordult, hogy azért ejtettek el védett madarat az olasz vadászok, mert nem tudták, hogy védett, de a tömeges csempészetről ez természetesen már nem mondható el.”

Titkos vadkanvadászat a címe a Népszabadság publicisztikájának, amely szerint „Itt járt nálunk a spanyol király, fácánokra meg vadkanokra vadászott, már haza is utazott. Hogy itt járt, senki se tudta, csak a Napkori Erdőgazdák Szövetségének elnöke, ő volt János Károly öfelsége magyar vendéglátója. Nem tudunk erről az utazásról semmit se. Miközben mindenki másról mindent kiderítünk, nem tudjuk, hogy itt járt nálunk a spanyol király. Teljes titokban és inkognitóban. Kissé bizarr ez így, se egy kézfogás, se egy mondat a spa-

nyol–magyar barátság évszázados alakulásáról – csak a vadkan, szépen vagyunk. A helyzet az, hogy a magyar politikai osztály is „lecsúszott” a királyról. Pedig milyen jól jött volna egy-egy polgármesterjelöltnek, ha János Károly elment volna a falugyűlésre, s csak annyit mondott volna: Buenos días! De még ennél sem sikerült elérni, a király láthatólag nem kívánta exponálni magát az éles választási küzdelemben. Vajon előfordulhatott volna-e száz évvel ezelőtt, hogy a spanyol király titokban érkezzen Szabolcsba, s ott anélkül lődözzön két álló napon át, hogy senkinek föl ne tűnjön. Arra jutottam, hogy ilyenre csak most, a számítástechnika minden eddigi tudásunkat szétfeszítő, irdatlan mennyiségű információt a nyakunkba zúdító, modern korban fordulhatott elő.”

A külföldiek vadásztatása, a vadászturizmus volt a témája annak a szakmai konferenciának is, amelyről „A vadgazdálkodás idősebb kérdései” címmel számolt be a Magyar Távirati Iroda. „Pintér István, a szaktarca főosztályvezető-helyettese az utóbbi idő egyik legjelentősebb problémájának nevezte, hogy nagy mértékben megnövekedett a vadkár, ami a múlt évben elérte az 1,4 milliárd forintot. (...) A magyar vadgazdálkodás árbevételének 50 százalékát a külföldi vadászturizmus biztosítja, továbbá jelentős a hazai bérvadászattól származó bevétel is, a lelőtt vadexport ugyancsak nagy hányadot biztosít a bevételből és a múlt évben az élő nyúl kivétel is sokban hozzájárult a bevételek emelkedéséhez. Mint a tanácskozáson elhangzott: a szakemberek egy úgynevezett tesztüzemi állózat létrehozását tervezik annak érdekében, hogy az ágazat gazdálkodása a mainál pontosabban áttekinthető legyen.”

Vadász kontra vadászó a címe a Déli Hírlapban megjelent írásnak, amelyből kiderül, hogy „A jól működő vadgazdálkodás alapfeltétele, hogy a meghatározott számban löjék ki a golyóért, illetve genetikailag a populációra veszélyt je-

lento példányokat. Természetesen e feladatok elvégzése nem a vadászokra hárul. Am úgy tűnik, őket nem igazán zavarja az esetleges felelősségrevonás, mivel hazánkban ez mindössze szabálysértésnek minősül, nem pedig bűncselekménynek. (...) A médiában sokat emlegetett, külföldi vadásztársaságok során elkövetett védett madárfajok kilövése a régió területein gyakorlatilag nem létezik. Ez a természetvédelmi területekkel való szoros együttműködésnek és a szakembereknek rendszeresen tartott, a védett fajokról szóló előadásoknak, oktatásoknak köszönhető – nyilatkozta a lapnak a Csongrád megyei vadászati felügyelőség illetékese.”

A Népszabadság Vadmentő tervek Gemenci címmel arról ír, hogy az idén kétszer is árvíz sújtotta gemenci erdőben a nagyvadállomány 15-20 százaléka elpusztult. „Csonka Tibor, a Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Rt.-t öt éve irányító vezérigazgató azt állítja: az elpusztult vadállomány értéke közvetlenül nem jelentkezik teljes mértékben veszteségként a kétmilliárd forint éves árbevétel elért részvénytársaság mérlegében. Ennek az az oka, hogy az idei két árvíz során odaveszett 130-150 millió forint értékű vad nagy része a még nem kifejtett, így nem kilőhető állományba tartozott. A természet pedig pár év alatt pótolja az árvíz miatt elhullott állatállományt, mivel a szarvasok, vaddisznók szaporodására ösztönzőleg hat, hogy adott nagyságú területen kevesebb vad él. Mindamellett a vezérigazgató is sürgetőnek tartja, hogy a gemenci állatállomány számára árvízi menedékeket építsenek. A cég erre most tanulmánytervet készített. A részvénytársaság szakemberei azonban nem újabb vadmentő dombok építését látják célravezetőnek, hanem azt tervezik, hogy megmagasítanak két, az ártéren futó nyári gátat. A gát magassítása legalább 50 millió forintba kerül, a részvénytársaság 2-3 év alatt saját erőből és pályázati forrásból kívánja megvalósítani a beruházást.”

Összeállította: K. E.

VADÁSZKÖSZÖNTŐ

Beküldendő: A 2001-ben meghirdetett vadászhimnusz pályázatra érkezett egyik alkotásból idézünk négy sort (Videcz Ferenc verse és zenéje) a számozás szerint.

3.	Kollégium, internátus	Mulatság	Szófia; templom	Esell	Szív, költőien	Enyhe szülőzódás	Saint ...	Ilyen mennyiségű	Ekberg; svéd szírnész
1.	Lóbiztató eszköz	Adag	Római 50	2.	Humusz Ajak	Vanádium	USA-űr. hivatal		
			Ellen-APEH Sor eleje!			Függöny-tartó Omladék			
	Tantétele Község Keszthely mellett		Dehogy! Laikus, világi, németül	Határidő jelzője ...-de Tung			Fél pont! Gran ... (Kanári szk.)		
		Hajdan, latinul Fociban: „oxizik”		4.	Személyes				R
	Skóciai „szörnyítő” Mező	Petőfi verse ... Boleslav		E nap Közéleti állam		Karika közepe! Orosz folyó		Római 5 Pontyot árusító kofa	
		Amely időpontú Thomas ... Edison		Orosz kettős Jó étvágyú				Feltéve	
	Radius Emelet, rov.	Dél-fr. város Erbium, hidrogén		Cromwell veje Arrange-ment, rov.				Átnyújt Mátka	
			Szódában van!	Z				Annál lejjebb Rakás rész!	
				Rajta fejlődik Éjfélt		Régi fémpénz			
	Hiteles Dugonics András regénye	S			Katonai egység				

Az októberi rejtvény helyes megfejtése: hajhász, vizslat, lesipuskás, üzgöl, felterel, felüz, solymár, megcserkél, puskás. Nyertesek: Szabó Géza (Szeged), Molnár Márta (Kisoroszi), Csaba Alexandra (Budapest)

A KIRÁLY IS MEGNYALHATNÁ

...a tíz ujját azon étek elfogyasztása után, amit Faddi Varga János és családja szokott az asztalra varázsolni egy-egy rendezvény alkalmával. Ráadásul a király sem reklámhatja, hogy nem szakképzett „alattvalók” készítik számára a fejedelmi fogásokat, mivel I. Faddi Varga János a Királyi Főszakács, fia II. Faddi Varga János a Vadételek Királyi Mestere címet mondhatja magáénak, míg a tésztafélék műves megalkotásának felesége, Faddi Varga Jánosné az avatott mestere.

„Ferencjóska” óta Magyarországon nem nagyon fordulnak elő királyok, így fenti címet maximum örökölni lehetett volna a nagyszülőktől. Szépen hangzik, de nem így történt. A középkorban a Somogy megyei Nagyszakácsi helységről származtatták magukat azok a szakácsdinasztiák, akik a királyi udvarokban főztek a mindenkor uralkodóknak. Ennek emlékére rendezi meg immáron tíz éve a gasztronómiai szakma a királyi szakácsversenyeket, ahol a műfaj legjobbjai mérhetik össze a tudásukat, korhű öltözkémben, az eredeti receptekből hagyományos módon elkészített ételsorokkal. Szinte diplomamunka szintű, művesen elkészített, szépen bekötött „étlappal” kell a versenyre jelentkezni, s a zsűri ennek alapján választja ki a kirásnak kellően megfelelő 15-20 csapatot. (Jellemző, hogy a főzés folyamatát is végig kíséri a legnevesebb szakemberekből álló bíráló csapat, s ha valamelyik induló netán krumplit, paprikát, vagy más, idegen földrésről származó alapanyagot, fűszert használ, azonnal kizárják...)

Ilyen mezőnyben nyerte el idősebb Faddi Varga János 1999-ben a Királyi Főszakács örökös rangot. Másodszor 2002-ben könyvelhetett el jelentős sikert a Faddi Vargák Főzőcsapata, ahogy magukat – szerényen – nevezik. Ekkor az ifjabb (II.) Varga húskülönlegességeivel érdemelte ki a Vadételek Királyi Mestere kitüntető címet. A családban

a szakma valamely ágának művelése már szinte tradíció. Idősebb Varga János édesapjától leste el az alapfogásokat, aki pék-mester volt, de lakodalmakra húst, pecsenyét is sütöttek a kemencékben. Gyermekkorától részt vett halfőző versenyeken, élelmiszeripari iskolát végzett, de sokáig nem ebben a szakmában dolgozott. 1996 óta önállóan, családi vállalkozásban rendezvényeket szerveznek, ahol részt vesz az egész család – az 5 és 6 éves unokát is beleértve. Az alapanyagok, fűszernövények egy részét maguk termelik, gyűjtik, szárítják, tartósítják évszázados receptek szerint. Csak korhű, természetes alapanyagokat vásárolnak és dolgoznak fel ételeiknél, amelyek egy része többféle kész alaptól egybefőzött ételsor (pl. hajdina, káposzta, bab). Vendéglátásra a Margit-Pince biztosít hangulatos háttérrel, amely a varázslatos szépségű siogárdi Leányvár-Picefaluban található. Itt rendezik minden évben 70-100 résztvevővel az Országos Halfőző Versenyt, az ország, sőt a világ minden tájáról ezernél több, zömében innen elszármazott ismerős,

rokon jön össze – mégis szinte zártkörű, családi rendezvénynek számít, olyan, mint egy falusi búcsú. A hal és a nyitott pincék ünnepe, ahová sokszor behívják az éppen arra járó idegent is. A vadászokkal is ilyen módon kerültek kapcsolatba, s a Tolna megyei csapat tagjaként vettek részt 1999-ben az Országos Vadásznapon a Hortobágyon, s azóta évről évre a Siogárdon rendezett megyei Vadásznapon.

A Varga házaspár hosszú éveken át nyomdászként dolgozott, ám érdeklődésük a néprajz, a népművészet, a hagyományok felelevenítése, megőrzése felé irányult. Így érthető, hogy Veronika asszony, Margit lányuk és János fiuk felsőfokú népművelői iskolát, tanfolyamokat végzett el, és szívesen foglalkoznak virágkötéssel, fafaragással, néprajzi gyűjtéssel, néptáncal, sőt néptánc oktatással. „Fellépő” középkori ruhákat maguk varrják, beleértve a csipkeverést és a jóval nehezebb csipkevarrást is. A régi korok ételeinek és alapanyagainak leírásait keresve alapos kutatómunkát végeztek a Vendéglátóipari- és a Néprajzi Múzeumban, rengeteg könyvet, leírást megszereztek, s rendszeresen tesznek tanulmány- és gyűjtőutakat Erdélyben. Saját kezűleg készítik elő nyomdai kiadványaikat. A közeljövőben tervezik két kötetben megjelentetni az elmúlt három év „királyi” alkotásait, idősebb és ifjabb Faddi Varga János 50 középkori ételsorának leírását és képeit.

Siogárdon az 1400 lelket számláló, rác, tót és mőc ösztetételű lakosság önálló népcsoportként él a Sárköz peremén, másokétól eltérő, sajátos kultúrával. Vargáné, Kovács Veronika összegyűjtötte szülőfalujának minden jellemző textilját, s a mára teljesen mondható, 450 darabot számláló gyűjteménynek megvásároltak egy szép pincét, melyből tavaszra múzeumot akarnak kialakítani.

Somfalvi Ervin

A zöld a természet színe. A zöld a vadászok színe ... és a zöld Szardínia színe. Annak a csodálatos Földközi tengeri szigetnek, amelynek síkságjain, hegyein, erdeiben és mezein, kanyargó patakjainak és védett tavainak környékén gazdag állatvilág él, a rókatól a vaddisznóig, a hollótól a királysasig. Minden túlzás nélkül állítható, hogy ez a sziget a varázslatos földje, ahol az idő és a fejlődés végtelen fantáziája alakította ki látványos botanikai és állattani ékszertárát, gyakran egyedülálló fajok megalkotásával. A szigetet körülölelő tenger változatos partjai a turistáké, a belső részek a természet szépségeinek gazdag tárházát

SZARDÍNIA

kinálják ... ahol a ramsari egyezmény védelmét nyolc tóra terjesztették ki, s a déli részen védettséget élveznek a gimzarvasok is. A múlt század elején-közepén Szardínia szigete az erdei szalonkára vadászok egyik paradicsoma volt, s bár nem csökkent a szigeten megpihenő szalonka-állomány nagysága, ma már korlátozott a vonuló madarak vadászata. Vadászati szempontból a legnagyobb érdeklődés a fácán és a fogoly iránt van, előszeretettel keresik fel a szigetet a solymászok – tudtuk meg munkatársunktól, aki a Korzika Holidays utazási iroda segítségével járt az izgalmas, látványosságokban bővelkedő tájakon.

Balatoni kecskeköröm Fotó: SOMFALVI ERVIN (digitális kamera)

Macskabagolyportré Fotó: SOMFALVI ERVIN (digitális kamera)

Békaszerlem Fotó: KERÉKES ISTVÁN,
Marosvásárhely (PRAKTICA PLC-3, Fuji Astia)

Réce-álca Fotó: KOVÁCS ANDRÁS, Veszprém (negatív)

Jó falat a cukorrépa levele Fotó: TAKÁCS VIKTOR, Sárvár (digitális video)

Anyuka férelépett... Fotó: TAKÁCS VIKTOR, Sárvár (digitális video)

BULYOVSKY MIKLÓS

1919–2002

Életemben sosem tegeztek, mint ahogy – sok családban természetes módon – a gyerekek nem tegezik szüleiket. Nézd el nekem, hogy most feloldom magam e szép régi hagyomány gátlása alól. Egyenes tartású, szikár alakokat még nyolcvan éves korodban is irigykedve nézték a fiatalabbak, magamat is beleértve. Pedig nem volt könnyű életem. Az erdészek nagy generációjának tagjaként végeztem Sárospatakon és Sopronban, azokkal, akik szerte a világban mindenhol megkapták a szakmai és emberi elismerést – kivéve idehaza. Te sem kerülheted el sorsodat, hiába nem hagyta el a hazát, hiába szerettél külföldön is megbecsült erdőmérnöki diplomát, „osztályidegen” voltál. A hatalom ügyeletes kinevezettjei előtt sosem hajlott meg a derekad, ezért előléptetés helyett könnyedén helyezgettek át az ország bármely isten háta mögötti erdészetéhez Márianosztráti Répáshutáig – jutalmából. Így aztán három lányod születési helye több száz kilométerre esik egymástól, míg végül a fővárosban megállapodva minisztériumi beosztóként mentél nyugdíjba, anélkül, hogy sok évtizedes munkádat méltó módon elismerték volna. A Pro Silva Hungaria kitüntetését jóval később, megkésélt szakmai „kártpótlásként” kaptad meg. Szegényes nyugdíjadat – szinte halálodig – mint erdészeti-vadászati bírósági szakértő igyekeztem kiegészíteni.

Vigaszt családodban, főleg unokáidban találtál, s ha csak tehettél, vitted magaddal őket az erdőre, sétálni, kirándulni, szánkóznai – és szalonkázni. Sosem voltál „gyihos” vadász, a vad számomra elsősorban látnivaló volt, s csak nagyrítján zsákmány. Nyolcvan évesen elegendő lett az idős vadászokra „kirólt”, évente ismétlődő megállapításból, s legyereidre átadtad Nimród unokádnak, de közösen vadászni már nem volt módotok.

Miklós bácsi! Mindenkinél, aki szeretett, hiányozni fog életvidám, optimista lényed, s ha nem is értem meg dedunokád világra jöttét, emléked velünk marad.

Utolsó öleléssel:

S. E.

HENZSELY GYÖRGY

1951–2002

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei vadászok szeptember 6-án, a nyíregyházi temetőben fekete szalagot tűztek a zászlajukra. A szomorú dátumot megelőzően, hosszú hónapokon át, ha két vadász találkozott a megyében, nem a vadászok között megszokott kérdés volt az első „Nos lóttél-e valamit mostanában”, hanem arról kérdezte az egyik a másikat, hogy van-e jó híre Gyuri állapotáról. Ezek a szűnni nem akaró, ismétlődő kérdések jelezték, hogy egy vadász, egy barát bajban van. Ugyanakkor jelezték az aggódva megfogalmazódott kérdések azt is, hogy olyan ember bajban, akit általános érvényű tisztelet, megbecsülés és széleskörű baráti szeretet vesz körül.

Hosszan lehetne sorolni Henszely György, a vadászárs, a kolléga, az üzletárs, a barát érdemeit kiváló tulajdonságait. Ha most ezt tenném, tudom tiltakozna, ha lehetné.

Ezért én a közös emlékek felidézésével újraélésével kerestem a vigaszt, a megbékélést. Úgy érzem, hogy az emlékek a leghitelesebb képet arról az emberről, akinek a földi életben elfoglalt helyét most egy új foglalja el.

Nem is tudom, hány éve már, több mint évtizede történt, amikor egy közös barátunknál az orvosok megállapították a valószínűséggel vezetés kór diagnózisát. Ekkor Gyuri barátunk az addigi visszafogott vadászati aktivitását megsokszorozta. Nem önmagáért, hanem a Barátlért tette. Azért, hogy minél többször vihessen barátját a természetbe. Élmény és örömszerzéssel, tiszta baráti szeretettel közölt barátja életéért. Azt a csatát akkor együtt megnyerték.

Özönlenek az emlékek, szinte egymásba ágyazódnak mint a lépes méz vázat alkotó sejtek.

A megye vadászai a temetését követő hetében a Vadásznap megünneplésére gyűltek össze. A Hubertus mise alkalmából állított keresztre Henszely György és egyben valamennyi igazvadász emlékére koszorút helyeztünk. Az ünnepség végén, amikor Gyuri özvegye, Edit asszony átvette a posztumusz Nimród érmet, emlékeimben felidéződött Gyurinak az arca, amikor szája szegletében megjelenő piciny redő jelezte jóérzését, mellyel nyugtázta „eszrevettek a fiúk”.

Talán csak a szememben összegyűlt könnyecsképp miatt, de számomra úgy jűnt, ez a sajátos mosoly mégsem ugyanaz volt.

Papp István

KERESZTÉNY TIVADAR

1949–2002

Sok-sok találkozás után derült csak ki, hogy sokszor próbára lett a bujái erdők kópe vadásza, aki ki akarta próbálni milyen is a „pesti vadász”. Sok szép emlék kötött össze minket, és ahogy a közös együttlétek idején ez szokásos, egyre többet tudtunk meg egymás életéről. Így kiderült, egyidősek vagyunk, és dehogyan palóc ökelme, hanem nagyon is pesti. Sőt mi több kőbányai mint én is és csak néhány száz méter és egy vasútvonal választott el bennünket ahol gyermek éveinket töltöttük. Pongrácz út, Pongrácz-telep. Ez volt az a hely, ahonnan egy igaz pesti srác eljutott Sopronba, hogy az erdészeti technikum elvégzése után 1968-ban egyetlen, szolgálati helyére, Bujákra a HM erdészethez kerüljön. Aztán mint ahogy ez a természet rendje, megszereltél egy helyes bujái lányt, aki a felesége lett. Családot neveltél, házat építettek éltek az életükben. En meg nagy ritkán, ha mozgalmas életemet élve arra véletlenül irigykedve néztem az a kőbányai srácot, aki ebben a rohanó életben rátalált a saját nyugalomra, világára annyira, hogy még én is palócok néztem.

Aztán hírtelen rossz hírek jöttek, már számítani kellett a legrosszabbra. Mégis, mindig készületlen az ember, amikor megszólal a telefon, és valaki tudatja a szomorú hírt. Egy vadászbarátom, egyvadász kortársam távozott el. Valaki, aki városi születése ellenére ugyanúgy beleszédült a csodába mint magam, és amely – valljuk meg – nem mindenkinél adatik meg. A természet gyönyörűsége

ges szerelme, a vadak világa, amelyben mi urbanizált emberek csak látogatónak, vendégnek éreztük magunkat.

Most Keresztény Tivadar végleg ott maradt. A bujái dombok által körülölelt temető magába fogadta. Temetésén ott volt a fél falu, amely annak is bizonyította, hogy nem csak a táj, hanem az ott élő nagyszámú emberek is megszerették, belogadták. Most már örökre. Elgondolkodom, a kettőtört életét mégis kiteszed. Egy városi fiú megtalálta a helyét, ahol munkája, tisztessége alapján elfogadták. És ez talán az egyik legnagyszerűbb dolog ami velünk, emberekkel történhet.

dr. Hautzinger Gyula

MAGYAR JÓZSEF

1943–2002

Egyike volt azoknak a magyaroknak, akik – mint fehér vadászok – nevet és elismerést tudtak szerezni vadász mivoltuknak Afrikában. Jó néhány hazai vadász megfordult nála Dél-Tanzániában, az általa bérelt 100 ezer hektáros vadászterületen és felejthetetlen élményekkel, nagyszerű trófékkal gazdagodtak segítségével.

Alapvetően zárkózott, csendes ember volt ... bátor vadász és kísérő ... mindaddig, amíg meg nem szólalt a zene, mert akkor ki tudta engedni szépen zengő hangját és a nótázásban föloldódott.

Váratlanul hunyt el. Augusztus 18-án lövettel egy himoroszlánt, s miközben gyönyörködtek a királyi vadban, rátámadt egy nőstény oroszlán, a karján és a lábán megsebesítette, másnap kórházba került, Nairoiban megműtötték és 20-óra virradóra – feltehetően szívelégtelenség miatt – a túlvilági vadászmezőkre távozott. Augusztus 31-én a Meruban – ahol dr. Nagy Endre oldalán vadászpályafutását kezdte – helyezték örök nyugalomra.

PETRÓ ISTVÁN

1947–2002

A Tatai Állami Gazdaságnál, illetve a Vértési Erdőgazdaságnál eltöltött évek után 1972-ben jogelődünkhöz, a Lábodi Állami Gazdasághoz szerződött. Kezdetben, az akkor még működő apróvadásztervezési vezetőjeként tette hasznossá magát, felhasználva a tatai években, a falcántenyészésben szerzett tapasztalatait.

A szíve mégiscsak a nagyvad felé húzta, és az álom beteljesedni látott, amikor 1976-tól az ikkadi védterület vezetője lett.

Élméleti és gyakorlati tudását folyamatosan igyekezett karban tartani, illetve fejleszteni. Ennek egyik állomása volt a Sopronban elvégzett felsőfokú vadgazdálkodási tanfolyam, amely tekintettel arra, hogy mindezt a család és munkája mellett végezte, tiszteletreméltó cselekedet.

Nagyon magasra állította a nívót, de legjérem, hogy megírta ezt a kis „paradicsom”, amit oly hosszú ideig gondozott és óvott, s melynek gyümölcsei – áldásos munkája révén – még sok szarvasvadász szívet fogja megdobogtatni.

Felsorolni sem lehet azokat a vendégeket, akiket ezalatt a három évtized alatt eredményes, élményekben gazdag vadászathoz segített, sem azt a több száz terítékre hozott bikát – melyek messze földre vitték kiváló szarvasunkkal együtt az Ó névet is –, amelyek közül több is előkelő helyet foglal el a gimikák világranglistáján, de mégis... az a 2001-es év!

A sikereiben, örömeiben gazdag – bár nekünk fájdalmasan rövid – életművét az elmúlt évben megkoronázhatta a „Heisig-bika” terítékre hozatalával.

Nagyon sokan vagyunk itt a gyászolók között – jömagamat is beleértve –, akik – a szavait idézve –, „spiesserként” rengeteget tanulhattunk Tőle szeretett szakmánkról, a vadászal és a vad tiszteletéről, szakmánk iránti alázatáról és a szívünkben csupa nagybetűvel írandó GIMSZARVASRÓL!

Távózásával a Lábod Rt. éppúgy, mint az egész vadászársadalom egy kimagasló egyéniséget veszített el, de talán vigasztal bennünket az a tudás – ha egyáltalán vigasztalhat –, hogy az volt, ami mindig is lenni akart: vadász... vadász egy életen át!

Drága Pista, nyugodj békében!

G.G.

VÁLI EDE

1927–2002

Hosszú szenvedés után, amit talán nem is érzelt, eltávozott az égi vadászmezőre Váli Ede, akinek élete szinte egybefonódott a vadászattal. Már gyermekkorában megismerkedett édesapja mellett a vadászattal és mindaddig szenvedélyesen, nagy szakmai ismerettel, tapasztalattal űzte ezt a sportot, amíg a Királyházi Vadászársaság alól nem húzták ki a Börzsonyban a gyönyörű vadászterületet 1977-ben. Évtizedeken keresztül tagja volt a Fő környéki apróvadász és a Börzsonyban, nagyvadász vadászársaságnak. Annnyira szerette a vadászatot, hogy foglasként, saját költségén elvégezte a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetemen szervezett felsőfokú MAVOSZ szaktanfolyamot. Két cikluson keresztül Pest megyei vadászmeister, több mint két évtizeden keresztül a Királyházi Vadászársaság vadászmeistere és vadászklubja versenyek ki-tűnő bírója volt. Etikusan, klasszikusan tisztességes, a vad iránti tisztelettel viselkedő vadászként élt. Ennek a sok évtizedes vadászmultnak rendkívüli gyűjteménye: trófék, fényképek, albumok, minden egyes lött vadról részletes leírás, mindentéle vadászemlék fémöve volt látható a lakásukban, ami most közvetlen családtag, örökös nélkül árverésre kerül. Ez nem kis veszteség.

Ebben a gazdag vadászéletben, hűséges társa volt Lola, a felesége, szintén vadász volt Királyházán. Nagyon szerettük Téged „Edus”, vagy ahogy sokan hívták „Edu-scho”. Nagy úrt hagyta Magad után, barátaid körében.

- B -

Országos Vadászati Képzőművészeti Konferencia

2002 a vadászati képzőművészet esztendeje, amelynek záróakordja lesz a november 23-án Csátalján – a Gillán kastélyban – megrendezésre kerülő konferencia.

A Vadászati Kulturális Egyesület kíséreltet tesz arra, hogy a konferencia keretében elkészüljön a vadászati képzőművészet – az élő alkotók és munkásságuk eredményének – „leltárja”, hogy az e témában születő alkotások helyét és jelentőségét megtaláljuk a magyar vadászati és az általános kultúrában, hogy ismertté váljanak a művészek gondolatai... s nem utolsósorban a konferencia alkalmat kínál a művészek első országos találkozására, ismerkedésre, a barátkozásra.

A konferenciáról a 2003/Januári számunkban részletesen tudósítunk.

10 millió Gemencnek

Kétszer ad, aki gyorsan ad – mondta dr. Bede Rita, a British American Tobacco Hungary Kft. sajtószóvivője, amikor a keselyűsi vadászpházban az újságírók jelenlétében átadta Csonka Tibornak, a Gemenc Rt. vezérigazgatójának azt a dokumentumot, amely 10 millió forint támogatás folyósításáról biztosítja az árvíz sújtotta gazdaságot. Az idén 100 éves multinacionális dohánykonzern Magyarországon 1992-ben a pécsi dohánygyárat vette meg és manapság a hazai cigaretta – zömében a Sophianae – értékesítés 42 százalékaival piacvezető. A tavalyi 3,621 milliárd forintos üzleti eredményből egyöntetű volt a döntés, hogy a Duna árterében fekvő 16 ezer hektáros gemenci erdő 400 milliós kárának enyhítésére támogatást nyújt új vadmentő dombok létesítésére, a meglévő karbantartására, a még ma is vízben és víz alatt álló utak javítására.

A gesztus példaértékű s egyben azt is jelzi, hogy a BAT a korábbi regionális – Baranya megyére korlátozott – környezetvédelmi tevékenységét országos szintre emelte.

Tüntetés a rókadadászátért

Több mint négyszáz ezren tüntettek a rókadadászát betiltása ellen Londonban szeptember 22-ikén. A ködös Albionban az bosszantotta fel az amúgy hidegvérűkről „elbűvölt” angolokat, hogy hosszú hónapok óta – óh boldog ország – a parlament alsó és felső házában késhegyig menő viták folytak a rókadadászát betiltásáért. A jelentések szerint a vadászat érdekében soha ekkora felbolydulás sárgolyónként meg nem volt. A hagyományokat tisztelő országban páratlan felháborodást okozott a kormány betiltást tervező intézkedése, amelyeket a természetből elszakadt, zömében megrögzött városiakból álló, állatvédő szervezetek kezdeményeztek. A Westminster előtt gyülekező, és a

Downing Streeten fölvonuló tüntetőket a Country side Alliance társaság hívta az utcára. Véleményük szerint a betiltás komoly további veszteségeket okozna a mezőgazdasági szektornak, amelynek jelentős bevétele származik a vadászból, ezen belül a rókadadászatközből is. Nem kevés ugyanis azoknak a száma, akiknek a tiltás, korlátozás a megélhetését, a kenyerét veszélyezteti. A vidéki életmódba történő, és a tisztelendő ősi tradíciókat veszélyeztető korlátozás hosszabb távon számtalan más, úgynevezett „Country” sportot, tevékenységet, szórakozást is fenyeget. Mindezekért a felháborodás elsőprő erejű, hiszen a vidéki, hagyományos életmódot élők soha nem kívánták betiltatni semmi tőlük idegen, „újmodi”, városokban divatos, haszontalan, lélekromboló, szabadidős tevékenységet, és ezért visszautasítanak minden – az életükbe történő – durva beavatkozást. Ugyanakkor, természetesen a fentiekhez képest elenyésző számban, a rókadvédők is kiálltak vélt igazságukért. A tüntetés nem volt mentes a kisebb nagyobb atrocitásoktól sem. A rókadadászát mellett a médiában számtalan neves közéleti személyiség emelt szót, sőt Károly herceg, a trónörökös egyenesen úgy nyilatkozott, hogy ki-vándorol az országból, ha a rókadadászát az Egyesült Királyságban esetleg betiltatják.

Könyvajánló

Békés Sándor „Imádkoznak a fák” címmel, új és minden korábbinál gondolat- és érzelmegdagabb írásokkal jelentkezik, akinek ez az új kötete immár az őtől a természettel, vadászattal foglalkozó könyvei sorában. A természet szépsége, a vad elejtése ősidők óta mondanak, legendák, elbeszélések, írásművek témája. A magyar vadászirodalom különösen gazdag értékes, időtálló művekben. Békés Sándor munkássága új színt foltot jelent, mert az ő történetei többnyire nem a térben, hanem a vadászó ember lelkében zajlanak.

Imádkoznak a fák című új kötete két nagy blokkból áll. Az első blokk hat írása (Egy nyúl, két jó tanács és néhány felejthetetlen ember, Szarvasok dicsérete, Mit jelent nekem Zók?, Vándorok vagyunk mindahányan, Imádkoznak a fák, Az igaz vadász) arról a hosszú útról tudósít, mely a kalandkereső kamaszt, a fiatal és meglehetősen bohém újságíró elvezeti az érett férfi korba, s ezzel együtt a barátság, a természet, a vad, a haza már-már vallásos tiszteletéig és szeretetéig. Békés Sándor őszintén és póztalanul mondja el élete nagy kalandjait, melyek egyszerre vidámak és szomorúak.

Az új könyv második blokkjában tizenkét kiváló mai vadással ismerkedhet meg az olvasó. Ezeket a portrékat a Magyar VADÁSZLAP felkérésére írta Békés Sándor. Csak néhány név a nagyszerű névsorból! Hopp József erdőmérnök, Fillár István színművész, dr. Gyórfy Lajos állatorvos, kynológus, Chalupa László solymász,

Bojtor Róbert római katolikus plébános. De ezek a portrék is sajátosak, hisz hátterükben ott állnak az ősök, a családtagok, a lakóhely, a szűkebb haza fontos és szeretett alakjai. Portrék történelmi és családi háttérrel.

Helyi vadásznapi megyei rangon

A tápiószentmártoni Herman Ottó Vadásztársaság házigazdaságával a seregpusztai vadászhatánál a kamara támogatásával rendeztek vadásznapi Pest megye vadászai szeptember 7-ikén. A megnyitót követően Nimród éremmel tüntették ki: **Fekete Aladárt, Gulyás Imrét, Hideg Ferencet, Csaja Tibort és Gál Ferencet.** A vadász visszazsorításában, a rabcsok elfogásában végzett kiemelkedő rendőri munkájuk elismeréseként jutalmazta meg a kamara: **Kádár Zoltánt, Iglódi Gábort, Nyúl Lászlót és Tóth Lászlót.** A megnyitót követően Nagy Zoltán mendei vadász tartott nagyszerű vadászkiértés bemutatást. A vadhús főtversenyre 35 bográcsban rotyogtak a vadász gasztronómiai „remekek”, feladva a leckét a rangos zsűrinek, amelynek elnöke **Benke László** nemzetközi híru mesterszakács volt.

Eredmények kategóriánként:
Pörkölt: I. Vér Jánosné és Bolyhos Jánosné, II. Dévaszédi András és Andrási Lajos, III. Komját József, különdíjat kapott: Kaló László
Apróvad: I. Lendvai Lászlóné, II. Fridrich Gábor, III. Vér Jánosné
Sülték: I. Borbély István, aki egyben különdíjat is kapott.

Az egész napos koronglövészetre 60 versenyző nevezett. I. Csizmár Gyula, II. Szegedi József, III. Sárk Zsolt. Légpuska lövészetben a férfiak közül I. Zelene Csaba, II. Mészáros Péter, III. Marelyn András. A hölgy versenyzők közül. I. Pappné Dobos Éva, II. Földházi Istvánné, III. Nagy Gáborné és Kiss Jánosné. A gyerekek közül Bécsi Barbara és Brencs Bence bizonyult a legjobbnak. A vendéglátó társaság szervezői – Kovács Sándor, Joó Béla, Nemes Sándor, Lendvai László és Bolyhos László – rendkívül gazdag kulturális program keretében, igazi hangulatos, családi-as vadásznapi rendeztek, ahol a kívülálló, a 15 környező társaság valamint a vendéglátó tagság jól érezte magát és sokan végig ott maradtak még a hajnalig tartó vadászbálon is.

M. I.

Ünnep a Bodroglóközben

Idén is több helyszínen ünnepelhetek Borsod-Abaúj-Zemplén megye vadászai. A Bodroglóközi vadásznapiakat Sárospatakon, a Kossuth Vt. rendezte érdekes és tartalmas programokkal. A koronglövészetre nyolc csapat nevezett, amelyen végül a cigándiak – **Szabó László – Berta Sándor és Gábor** – felállásban jeleskedtek, maguk mögé utasítva a patakiak csapatát. A vadászfelések vetélkedőjéből **Tótin Lászlóné és Szabó Józsefné** került ki győztesen. A tíz szá-

kács nevező közül **Kovács Zoltán** „alkotás” az özes – füstölt – húsos babbagulya és vaddisznó flekken bizonyult a legjobbnak. **Hauksz József**, a zemplénagárdi nyugalmazott hivatásos vadász a 49. vadászidényt kezdte meg. Munkája elismeréseként **dr. Damjanivits László** elnök egy díszes vadásztőrrel ajándékozta meg. A bodroglókiek kitétek magukért, a résztvevők számára színvonalas rendezvényt tettek a napot eredményekben gazdaggá.

H. Gy.

Diák vetélkedő a Hajdúságban

A vadászat, vadgazdálkodás szinte minden csínját-bínját felölő háromnapos szakmai vetélkedőn mérte össze tudását a nyolc szakirányú szakközépiskola diáksága az OMVV szervezésében, szeptember utolsó hetében. Természetesen velük együtt érkeztek és szurkoltak a felkészítést végző kísérő tanárok, így mód nyílt az ismerkedésre, a személyes tapasztalatcserére, a térség sajátos vadgazdálkodásának megismerésére.

Eredmények:
 Egyéni: I. **Ábrahám István** (162) NyME Róth Gyula Erd. Szakközépiskola, Sopron
 II. **Zolnai Sándor** (159,25) Széchenyi István Mg. Szakközépiskola, Hajdúböszörmény
 III. **Bajkán János** (158,25) Széchenyi István Mg. Szakközépiskola, Hajdúböszörmény
 Csapat: I. Széchenyi István Mg. Szakközépiskola, Hajdúböszörmény (475)
 II. NyME. Róth Gyula Erd., Szakközépiskola, Sopron (472,5)
 III. Bársony István Mg. Szakközépiskola, Csongrád (453)

Kitüntetés Szlovákiában

A hagyományos Szent Hubertus napokat a Szlovák Vadászszövetség a Selmecbánya melletti Szentantalon rendezte meg szeptember 8-9-ikén. A csodálatos környezetű, ma múzeumként üzemelő klasszicista magyar kastély ünnepi rendezvények tartására alkalmas hatalmas zárt udvara és a teraszos kialakítású festői kastélyparkja feledhetetlen háttérrel adott a rendkívül figyelmesen és jól szervezett „monstre” vadászen rendezvénynek. Több mint tízezer látogatót vonzott a szlovák vadászok népszerű ünnepe. Szombaton délután, ünnepélyes körülmények között került sor a vadász kitüntetések átadására. **Marián Lipka**, a Szlovák Vadászszövetség elnöke adta át az elismeréseket a katonás rendben felsorakozott vadászoknak. A Szlovák Vadászszövetség és az OMVV együttműködésének kialakítása, a vadászkapcsolatok ápolása terén végzett munkájuk elismerésül **Pechtol János** ügyvezető elnököt és **Török Henrik** főmunkatársát Hubertus éremmel tüntették ki. Gratulálunk a kitüntetetteknek, és bízunk a jószomszédi kapcsolatok, vadászbarátságok további fejlődésében.

Nemzetközi vizslaverseny Galántán

A szlovákiai galántai járásban, Ábrahám és Pusztalódemes községek határában rendezte meg a Szlovák Durvaszörü Vadászklubja a versenyt augusztus utolsó napjain, amelyre hat drótszörü német-, egy durvaszörü szlovák és két drótszörü magyar vizsla nevezett. Magyarországot **Miczek Zsófia** és **Huszár Tibor**, a Hungária Vizsla Klub elnöke képviselte, saját tenyésztésű drótszörűvel, Tordaszigeti Dinával. A verseny nehézségére jellemző, hogy egy szlovák és egy német versenyző, már az első napon kiesett. Az erős mezőnyben az első két helyet szlovák versenyző, a harmadik helyezést Miczek Zsófia drótszörű magyar vizslájával érte el.

Őz a zsákban

Bukósisak nélküli motorozásért állítottak meg az éjszakai órákban egy férfit a rend őrei a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kisgyőr határában. A motorkerékpáron keresztül egy zsák volt felfedve, benne egy frissen lőtt őz. Az előállítás és házkutatás során kiderült, hogy a rapsic az őz vadászól kölcsön kapott (?) fegyverrel ejtette el. A gyanúsítottak ellen lopás, bűnpártolás, fegyverrel és lőszerrel való visszaélés címen eljárás indult. A felderítésben és elfogásban résztvevő rendőrök, jelesül: **Tóth István, Ujj Tibor, Antall István** és **Kozák Ferenc**, **Orosz István**, a megyei FVM Hivatal vezetője jutalomban részesítette.

Ismeretlen azonban a tettese annak a főlháborító esetnek, amikor is szintén a megyénkben a Mocsolyás-telep melletti erdőben egy levágott fejű szarvasbika tetemet találtak. Egyértelmű, hogy ez az eset nem nevezhető „megélhetési” bűnözésnek, mert a vadászot csak a trófea érdekelte. A nyomozás folyik.

H. Gy.

Fák és madarak

... ez a címe annak a kiállításnak, amelyet október 10-én a főváros III. kerületében, a Szépvilági Business Park előterében nyitottak meg a Muray Műhely alkotóinak munkáiból. A Somogy megyei Pamukon működő Muray Műhely alkotótáborában készült festmények és grafikák október 31-éig tekinthetők meg.

Tanzánia egy darabja a TÁPO-nál

Ha Veszprémben járnak és netán megéheztek, érdemes felkutatni a Pajta utca 19. szám alatt a TÁPO éttermet, ahol megebédelhetnek/megvacsorázhatnak és a konferenciateremben megtekinthetik **Rakk Tamás** tanzániai fotókból álló kiállítását és videofilmjét, amelynek megnyitására szeptember 26-án került sor. A Serengeti-, a Ngo-

rongo- és az Arusha Nemzeti Parkokban készült felvételek valóban bemutatják Tanzánia gazdag vadvilágát, a világörökség egy darabját.

Támadnak a kullancsok

Az elmúlt időszak éghajlati sajátosságai rendkívül kedveztek a kullancsok és egyéb vérszívó rovarok elszaporodásának – adták híru az egészségügyi szervezetek. Hasonló híreket kaptunk Németországból és Ausztriából, ahol az elmúlt nyolc év alatt a legmagasabb számot érte el a kullancs csípés által előidézett agyhártya-gyulladások száma. Nálunk – mondják – valamivel egyelőre jobb a helyzet, amely az évek óta bevezetett védőoltások népszerűségének köszönhető.

A javasolt oltási rend szerint két oltás adandó egy hónap különbséggel, majd fél év után a harmadik. Úgynevezett „emlékeztető oltásra” ezek után csak 3 évenként van szükség a védettségre. A vadászok fokozott mértékben veszélyeztetettek, különösen Zala, Győr-Moson-Sopron-, Baranya és Nógrád megyékben. Érdemes tehát részletesebb információkért minden vadásznak mielőbb felkeresni háziorvosát.

A fenti intelmeken kívül fokozott veszély fenyegeti a vadászkatyákat. A megelőző védőoltások ügyében érdemes mihamarabb felkeresni az állatorvosokat is.

A Nógrádi Vadász

... című négyoldalas lap ötödik évfolyamának 2. száma abban tér el az eddigiektől, hogy az OMKV Nógrád megyei területi szervezete mellett a Nógrád megye Vadászati Kulturájáért Közhazsnú Alapítvány lapja.

Az alapítvány kuratóriumának elnöke interjúban közli, hogy az alapítvány kiemelt céljai: a vadon élő őshonos, illetve honos állatvilág megőrzése, védelme és fejlesztése, ezzel összefüggésben a vadgazdálkodási módszerek, a vadászati és a vadgazdálkodási berendezések természetes alapanyagokból, tájba illő módon történő elkészítése, és tevékenységük népszerűsítése.

A vadgazdálkodással összefüggő szakmai fórumok és továbbképzések szervezése ugyancsak kitűzött céljaik között szerepel. A vadásznapok, a vadászbalok és a vadászati kultúra terjesztésével kapcsolatos rendezvények szervezésében is oroszlan-részt vállalnak.

Az Alapítvány tevékenységi köre és abban a vadászati kultúra terjesztésével kapcsolatos feladatok vállalása, valamint a lapkiadásban való részvétel igazán újdonságunkba megy. Mindezeket kívül, sok értékes hírrel, információval szolgál a vadászoknak.

Különösen figyelemre méltó, hogy hosszas előkészítő munka után elkészült a megye Millenniumi vadászati almanachja. A Megyei Vadászka-

ra elnöksége úgy döntött, hogy a megye 2250 vadászának ingyen adja a rangos kiadványt.

B. I.

Ifjúsági pályázat

„A természet és én” címmel hetedik alkalommal írja ki ifjúsági alkotó pályázatát a Vadász Klub Egyesület a Vadászati Kulturális Egyesület együttműködésével és támogatásával 2003. évre. Pályázni lehet prózával, verssel, képzőművészeti alkotásokkal – festménnyel, rajzzal, szoborral, faragással – viszont az eddigiektől eltérően fotóval nem, mert ebben a műfajban külön pályázatot írtunk ki.

Kategóriák: próza, vers, képzőművészet, korcsoportok: 6–9-ig I., 10-től 13 évig II., 14-től 18-ig III., 18 év felett IV. **Terjedelm:** próza maximum 5 oldal, vagy két vers, 2 legalább A/4 méretű, grafika, festmény (akvarell, pasztell, olaj) **Beküldési határidő:** 2002. december 24. A pályázat jelíge, a borítékon fel kell tüntetni a jelíget, a kategóriát és a korcsoportot. A pályázati borítékba kérjük betenni a pályázó „elérhetőségét”, címet, telefonszámot. A pályázat eredményhirdetése és az ünnepélyes díjátadás – a hagyományokhoz híven – a budapesti FeHoVa kiállításon lesz, a nyertesek előzetes kiértesítésével. A pályázatokat a Vadász Klub Egyesület címére kérjük beküldeni: **1034 Budapest Tímár utca 26.**

A mi asztalunk

Társzervezettek meghívásával a kialakult válság helyzet megoldásának lehetőségeit kereste a Vadgazdálkodási Termékek és Szolgáltatások Tanácsa Gödöllőn, október 9-ikén. Amint **Kanizsai Gábor** részletes helyzetelemzésében elmondotta olyankor alakult ki a válság helyzet, amikor az árulapra igazán nem lehet panasz, és ha időben nem talál a szakma hatékony megoldásokat, az ágazat összeroppan. Jelenleg főként az élővad, a vadhús kivétel, a trófea kiállítás és az ÁFA-ügy okoz gondot. Ennek egy része a csatlakozás után megoldódik, de a 25 százalékos ÁFA várhatóan marad, ami a tagországokban példátlanul magas, mert országként eltérően csupán 4-től 18 százalékig terjed. Gondként vetődött fel továbbá a vadhús felvásárló és feldolgozó helyek EU komformá tétele, mert kevés rá az idő. A tanács munkájában először vett részt **Tóth István**, az agrárkamara keretén belül önálló osztályként működő vadászszervező irodák szervezetének elnöke is, aki egyebek között elmondta, hogy 10-től 30 milliós árbevétel kiesést okozott a meggondolatlan „olaszoszás” a vadászszervező irodáknak. Ezért konkrét javaslatokkal levélben keresték meg a kormányzati szervek képviselőit, eddig sajnos látható eredmény nélkül. A társzervezettek képviselőiből szakbizottság alakult az EU csatlakozással kapcsolatos kérdések tisztázására, javaslatok kidolgozására. Az export árbevétel kiesés esetében csak tüneti

kezelés a belföldi piac mozgósítása, mert közel sem pótolja a veszteségeket, csupán a bajok átmeneti enyhítését szolgálhatja. Több megfontolandó, jó javaslat is született, egyelőre azonban ezek még nem álltak ki a gyakorlat próbáját. Mindezek után „kincstári optimizmus” nélkül is bizvást állítható, hogy a hazai elkötelezett szakember gárda mihamarabb megtalálja a válaszokat a az íjesztő, és eddig példátlan gazdasági kihívásokra.

- y -

A „kacsa-bélyeg” első nyertesei

A természetvédelmi bélyeg népszerűsítésével három számában is foglalkozott a Kiskegyed c. hetilap. Az Olvasók megjelenésenként három bélyeggel kapcsolatos kérdésre válaszoltak. A helyes megfejtést beküldők egy-egy sorszámozott bélyeget nyertek, amelyek részt vesznek a 2003. március 28-án sorra kerülő főnyeremények sorsolásán.

A 2002. szeptember 28. I. forduló nyertesei:

Fabián Tamás (Szolnok), Kissné Matos Krisztina (Budapest), Szabó Katalin Zsuzsanna (Budapest), Vargáné Pint Éva (Vassurány), Lázár Tibor (Budapest), Erdelics Józsefné (Debrecen), Torma Pálné (Budapest), Takács László (Baja), Deichler Vendelné (Szigetvár) és Pásztor Lászlóné (Debrecen).

A 2002. október 3. II. forduló nyertesei:

Krojnyit Róbert (Ceglédbercel), M. Szigeti Zsuzsa (Debrecen), Hubai Antal (Kazincbarcika), Császár Enikő (Barcs), Katona Istvánné (Andocs), Hugyecz Andrásné (Budapest), Ritók János (Berettyóújfalú), Kovács József (Balatonlelle), Bencze Miklósné (Budapest) és Kozicsek Ferencné (Budapest).

A 2002. október 9. III. forduló nyertesei:

Dr. Szombati László (Mezőberény), Rezsodovics Györgyné (Budapest), Piri Andrásné (Kálcs), Zsiska Gizella (Budapest), Ladányi Ildikó (Budapest), Kozicsek Ferencné (Budapest), Kovács József (Kunhegyes), Zsupos Istvánné (Debrecen-Macs), Szigeti Józsefné (Kálmánháza) és Kiss Mária (Budapest).

A nyeremény-bélyegeket postánadják meg a nyertesek.

Közlemény

A Vadászati Kulturális Egyesület – mint a természetvédelmi bélyeg-projekt hazai disztribútora – tájékoztatja a vásárlókat, hogy a „kacsa-bélyeg” nyereményjátékának sorsolása – amelynek a fődíja: egy-egy ausztráliai, afrikai, Duna-deltai 10 napos, 2 személyes utazás – az eredetileg meghirdetett november 8-a helyett 2003. március 28-án lesz.

Nikon távcsövek és teleszkópok

- nagyszerű látvány

NIKON távcsövek kis- és nagykereskedése az ország területén

A Nikon távcsövek jellemzői:
Kiváló optikai rendszer és konstrukció a még jobb látás érdekében.

1. Kiváló optikai rendszer a még élesebb, világosabb látásért

- * Nikon eredeti optikai rendszere
- * Nikon elsőrendű optikai rendszere
- * Kiváló prizma segítik az éles képet
- * Tükröződés-gátló rétegek
- * Aszférikus lencsetagok

2. Nagyszerű tulajdonságok a használóknak

- * Széles látómező
- * Nagy betekintési pont

Nikon távcsövek teljes választéka:

- Szabvány távcsövek
- Zoom-os távcsövek
- Kompakt
- Természetbúvárkodás
- Megfigyelő teleszkópok
- Hajózási távcsövek
- Lézer távmérők
- Éjjellátó távcsövek

5 távcső egyidejű megrendelése esetén

5%

engedményt adunk!

NIKON - a különbség szemmel látható

Valamint a kiváló teljesítményű VARTA ütés és vízálló elemlámpák forgalmazása

Fotoker Kft. • 5630 Békés, Kossuth u. 1. • Tel./fax.: 66/413-107
E-mail: fotoker@elender.hu

Sopron

ALFÖLDI VADÁSZOK ÉS VADÁSZTÁRSASÁGOK FIGYELMÉBE!!!

A TANULMÁNYI ERDŐGAZDASÁG RT. VÁRJA AZOKAT AZ EGYÉNI VAGY CSOPORTOS VADÁSZOKAT, AKIK SZÍNVONALAS KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT

SZARVASRA ÉS VADDISZNÓRA

SZERETNÉNEK VADÁSZNI NYUGAT-DUNÁNTÚLON, AZ RT. ÁLTAL KEZELT RÖJTÖK-IVÁNI VADÁSZTERÜLETEN!

AJÁNLATAINK:

- egyéni vadászat belföldi árjegyzék alapján gímbikára, tarvadra, vaddisznóra
- egyéni vadászat akciós csomagprogram keretében tarvadra, vaddisznóra (csoportnak is), I. oszt. vadászházi szállással és ellátással
- terelő vadászatok egyedi megállapodás szerint

A részvétel feltétele: magyar vadászjegy!

KÉRJE ÁRJEGYZÉKÜNKET, AKCIÓS AJÁNLATAINKAT ÉS A JELENTKEZÉSI LAPOT A 99/506-837 TELEFONSZÁMON, VAGY FAXOT KÜLDHET A 99/312-083 SZÁMRA!

LADA NIVA

MISKOLCON

Most ajándék vonóhoroggal!

Illyés Autóház Kft.

Miskolc (Diosgyőr-Berekalja), Erdő u. 10.
Telefon: (46) 371-012, 530-272, 530-273

VADÁSZATSZERVEZÉS CSAK BELFÖLDIEKNEK!

Vadászati lehetőséget kínál országsszerte a FULL-TRADER KFT.

Vadásszon Magyarország legszebb nagy- és apróvadás területein!

A legkedvezőbb árakkal és pontos szervezéssel várjuk kezdő és tapasztalt vadásztársainkat!

Telefon: 06-30/488-9906 • Fax: 06-52/370-099
e-mail: VADASZAT@yahoo.com
honlap: (<http://vadaszat.freeweb.hu>)

Hutter+Schrantz Hungaria Kft.

3000 Hatvan-Nagyombos • Tel./Fax: 37/341-231

VADHÁLÓ

GYÜMÖLCSÖSÖK, ÜLTETVÉNYEK, SZŐLŐK BEKERÍTÉSÉRE

- többféle magassággal • tűzihorganyzott kivitelben • speciális gépi csomózással • normál, erősített és sűrített típusokban • külön feszítőszálat nem igényel • 15-20 éves élettartam • rövid szállítási határidő

ÁTALÁNYDÍJAS GÍMBIKA VADÁSZAT A GYULAJ RT. VADÁSZTERÜLETEIN

ÁR: 333.333,- FT, AMI TARTALMAZZA 1 DB GÍMBIKA LELŐVÉSÉT 6,0 KG TRÓFEASÚLYIG, 2 DB GÍM TARVAD ELEJTÉSÉT, 4 ÉJSZAKA I. OSZT. SZÁLLÁST, 4 NAP I. OSZT. TELJES PANZIÓT, VALAMINT AZ ÁFÁ-T. NEM TARTALMAZZA AZ ITAL, A TELEFON ÉS A TEREPJÁRÓ IGÉNYBEVÉTELÉNEK KÖLTSÉGÉT.

JELENTKEZÉS: 06/74/573-949 vagy a 06/30/9470-898-as telefonon.
IDŐPONT: 2002. október 1.-2003. január 31.

3 ÉS 5 FEGYVER TÁROLÁSÁRA ALKALMAS, 2 ÉS 4 PONTON ZÁRHATÓ KIVITELBEN FEGYVERSZERKEZÉNYEK MEGRENDELHETŐK A GYÁRTÓNÁL.

e-mail: ferro-special@axelero.hu., web.axelero.hu/ferro1
Tel./fax: 06-36/419-828, 06-36/531-017

10% KEDVEZMÉNY A VKE TAGJAINAK

A VKE KARÁCSONYI KÖNYVAJÁNLATA

A nagyvad találatjelzése /videó kazetta/	3.500,-	Fülöp Gyula: A vadász és a nők	2.500,-	Millenniumi Vadászati Bizottság: Száz év, száz vadász	4.000,-
A természet közelről /videó kazetta/	2.300,-	Galántai Miklós-Tóth Imre: Disznóvénny zsebkönyv	2.500,-	Molnár László-Motesiky Árpád: Gróf Forgách Károly	1.200,-
Ambrózy Árpád: Egy vadászjárás kalandozásai	1.600,-	(Hová, mit ültessünk?)	450,-	élete és családjának története	1.400,-
A Kárpátoktól Kanadáig	1.100,-	Gánti Tibor: A remetelődő	350,-	Motesiky Árpád: Lévtől Nagymarosig	2.500,-
Amit a fegyverismereti vizsgáról tudni kell	450,-	Gyenes István: Öröklés	350,-	Nadler Herbert: Vadásznapok, vadászévek	600,-
Balogh Gábor: Véges vadászmezők	2.200,-	Gyenes István: Megszállottan	1.200,-	Nagy László: Természetbarát zsebkönyv	900,-
Bán István: Harc az elemekkel	1.200,-	Gyenes István: A természet és én 5	1.700,-	Nemeskéri Kiss Géza: Vadludak	2.500,-
Bán István: Vadóc vakációk	2.100,-	Hangay György: Kuszkus kókusszal	1.600,-	Nemeskéri Kiss Sándor: Egyszer volt	1.100,-
Bársony István: Csend	1.590,-	Hangay György: Ahol még kék az ég	5.800,-	Nemzetközi Vadászjárás Oktatási Program	2.000,-
Békés Sándor: A természet bővületében	1.940,-	Haraszthy László: Magyarország madarai	7.188,-	N. Nozdroviczky Lajos: Szalonka-históriák	2.500,-
Békés Sándor: Imádkoznak a fák	1.400,-	Hellay István: Vadásziskola	737,-	Oláh Zoltán-Oláh Armand: Hajnalok és alkonyok	2.200,-
Beregszászi György: Perye	1.400,-	Horváth Zsuzsa: Virágötészet	300,-	Páll Endre: Mozaikok vadászéletemből	1.400,-
Beregszászi György: Hamu alatt	1.300,-	ifj. Losonczy Miklós: Páisi vadásznapló	5.800,-	Páll Endre: Egy lövéssel kettő	967,-
Beregszászi-Csőre-Motesiky: A vadászat árnyoldalai	2.500,-	Ignác Magdolna-Berdár Béla: Négy szemközt	2.350,-	Pelle Jánosné: Főzőskola	2.200,-
Bernd Krewer: A csülkös vad utánkeresése	2.200,-	a természettel	550,-	Récz Sándor: A vadász az árnyéka kísérő	1.690,-
Bertóti István: Bakot is lőttem	1.480,-	Jean Shinoda Bolen: Bennünk élő Istennők	2.500,-	Rohály Gábor-Mészáros Gabriella: Borkalauz 2002	1.800,-
Biró Andor-Szinák János: Az ezerarcú német juhászkutya	1.900,-	Kászoni Zoltán: Az a medvé, pisztrángos csodás Erdély	1.300,-	Schmidt Egon: Kócsagok birodalma	2.200,-
Böhm István: A hannoveri véreb	1.600,-	Knefely Nándor: Eb a vadász kutya nélkül	1.790,-	Schmidt Egon: A vadászat mellékzseprellő	1.800,-
Czáka Sarolta: Cserepes disznóvénnyek	750,-	KÓD-EX	1.200,-	Sterbetz István: Tróféákkal beszélgetek	1.870,-
Cséplő József: Hajnaltól késő estig	2.200,-	Kopa János: Magyar vadászati szó- és szokásgyűjtemény	1.100,-	Sterbetz István: Ősi tücsök hangol	2.500,-
Dr. Adámfi Tamás: Vadászati Bibliográfia	1.850,-	Kovács György-Hellay István: A mezei nyúl	1.100,-	Studinka László: Minden nap vadász nap	1.850,-
Dr. Carl Tabel: A mindenese vadászkutya	1.200,-	Kovács László: Puskák és töltények	900,-	Szörényi Zoltán: Vadász-horgász kalandok Mongóliában	1.900,-
Dr. Márton Imre: Ki a Duna vizét itta	1.000,-	Kovács László: Tucatnyi töltény	2.100,-	Tálosi István: Ötven vadász emlékeiből 8	2.500,-
Dr. Montag András: Négy földrészen vadásztam	1.000,-	Kovács László: Töltényportrék	900,-	Vadász-Zene CD	2.400,-
Dr. Montag András: Sikeres sörrelövés	2.200,-	Kovács László: Tizenhárom töltény	5.900,-	Videcz Ferenc: Tanítványok	2.500,-
Dr. Szerb Imre: Együtt vadászni	1.500,-	Kóhalmy Tamás: Vadászati enciklopédia	2.100,-	Vojnits András: Afrikai levelek	5.400,-
Dr. Végh Endre: Tubák, bányó és a többiek	600,-	Krizsán László: A szabad természet fia	3.000,-	Vuray György-Récz Fodor Gábor-Szabó Zoltán:	1.000,-
Dr. Zoltán János: A vadászat napszámjai	1.000,-	Lakatos Károly: Természeti és vadászkepek	2.400,-	A magyar vadászirodalom képeskönyve	800,-
Dűz László: Csillagfényben	590,-	Lakatos Károly: Az erdei szalonka és vadászata	1.000,-	Wentzely Dénes: Erdőjárás	1.000,-
Evanics Béla: Kittenberger	1.970,-	Lakatos Károly: Vadászhít, A császármadár és vadászata	2.125,-	Wentzely Dénes: Versék alkonyati fényben	550,-
Evanics Béla: Mátrai vadászatok	2.200,-	Lanszki József: A korszerű prémesállat-tenyésztés	750,-	Wentzely Dénes: Üzen az erdő	850,-
Evanics Béla: Az út végén	1.400,-	gyakorlata	2.500,-	Wentzely Dénes: Erdősongas	3.500,-
Faragó István: Kápolna a hegytetőn	2.200,-	Lovász Sándor: A vadászat lázában, Gelvács	1.900,-	Wentzely Dénes: Erdősongas	4.200,-
Farkas Zoltán: Bográcscselli történetek	300,-	Maderspach Viktor: Páreng-retyezát	1.600,-	Wilhelm Kuhnert: Modelljeim földjén	2.400,-
Felsőőri Nagy Gyula: Egy dudás két országban	600,-	Mélypatakiné Rottenstein Gertrud: Kutyatartók	1.400,-	Zöldig László: A kutya tenyésztése és egészségvédelme	2.500,-
Ferenczy Ferenc: Magaslesek holdfényben	1.000,-	és -tenyésztők kézikönyve	1.400,-	Zsarnovitzky Árpád: A sporthorgászat	1.500,-
Földi László: Végtelenség	2.200,-	Mess Béla: Erdőzűgás, olykor puskalövessel	2.400,-	vagy halászás horoggal	2.400,-
Frederich C. Selous: Természetrajzi megfigyelések	2.200,-	Mess Béla: Vadászszemmel öt földrészen	1.400,-	Zsirai László: Ötven vadász íg	2.500,-
Afrikában	2.200,-	Mészáros Kálmán: Abesszínia a vadászok paradicsoma	1.400,-	Zsindely Ferenc: Isten szabad edge alatt	
Fridél Lajos: Bükkjai ősvényeken					

A könyvek utánvétel megrendelhetők a szerkesztőség címén, 1141 Budapest, Vízakna u. 23/b., telefonon: 222-68-19 vagy e-mail-ben: vke@vadaszlap.hu Elek Ferencnéél

Kiss and Kolláth

H-2120 Dunakeszi, Főli út 23. Tel.: (36-27) 540-160 Fax: (36-27) 540-161
E-mail: kollath@mail.digital2002.hu www.kollath.hu

Namíbiai vadászat

5 napos vadászat + 1 pihenőnap, csomag, öt vad (kudu, oryx, springbock, duiker, steenbock) trófea díjjal, teljes ellátással és reptéri transzferrel együtt: 4000,- DEM/vadász (2/1)

Dél-Afrikai Köztársaság

• 5-9 napos antilop hajtóvadászatok. Ár: 2100,- és 2700,- USD/vadász között.
• Krüger Park mellett, kalifertéhen-vadászat 3500,- USD + 28 másik vadfajta lehető.

Zambia, Luangwa völgy • Kafferbika-vadászat, ára 5450,- USD/vadász (2/1)

Benin • Vadászat Dwarf Buffalo, nyugati fakó antilopra (Roan), Sing-Sing viziantilopra és más nyugat-afrikai fajokra, decembertől áprilisig. Ára: 5100,- USD (2/1)

Pumavadászat • USA, Colorado és Argentína (magyar kísérővel)

Horgászás és vadászat együtt

Volga delta, Úral és Ilj földjéi, Csendes-óceán partján

Afrikai, amerikai és ausztrál trófeák megrendelhetők. Vadászjával vadászók részére különleges programok!
TRÓFEABÍRÁLAT és rekordkönyv regisztráció a Nemzetközi Szafari Klub metodikája szerint.

Trófeabírálati engedély száma: COM#1002373 Vadászszervezői engedély száma: 1499/96/97.

Web-oldal: www.kollath.hu

TOYOTÁJÁHOZ VADÁSZATOT ADUNK!

MEGÉRKEZTEK AZ ÚJ **HILUX** MODELLEK.

HA ÖN AZ AUTÓ GÖBÖLŐS-NÉL VÁSÁROLJA MEG TOYOTÁJÁT, ÚGY EGY ÉVRE SZÓLÓ NAGYVAD-VADÁSZATI LEHETŐSÉGET ADUNK ÚJ AUTÓJA MELLÉ AJÁNDÉKBA A VÉRTESBEN. A RÉSZLETEKRŐL ÉR-DEKLŐDJÖN SZALONJAINKBAN VAGY TELEFONON

Bemutatóterem és márkaszerviz:

2800 Tatabánya, Környei út 33.

Tel.: 34/512-870, fax: -878.

2900 Komárom, Igmándi út 63.

Tel.: 34/540-303

Kiváló minőségű és röppképességű

FELNÖTT VADÁSZFÁCÁN

kapható Lajosmizsén.

Ivararány a vevő igénye szerint.

Ár: 1800 Ft/db+áfa,

szállítással együtt.

MIZSEVAD Kft.

6050 Lajosmizse, Ceglédi út 64.

Tel./fax: 76/356-983, 76/555-319.

Mobil: 30/9381-821

E-mail: cervidae@axelero.hu

TATA Sport Van akció!

TATA
Sport Van 4x4 TDI
1.140.000 Ft + ÁFA
2.890.000 Ft + ÁFA

TAPasztalt

TALábköny

TAArtés

TAKarékos

- ✓ klíma
- ✓ elektromos ablakemelő
- ✓ kiemelkedő menet- és rakodási tulajdonságok
- ✓ központi zár
- ✓ 4 kerék meghajtás
- ✓ 30% befizetésével már elvihető
- ✓ költségtakarékos, gyorsan megtérülő beruházás

Magyarországi kizárólagos importőr: SWISSCAR Rt., 1115 Budapest, Kelenföldi út 2. Tel.: (1) 227-4445. **Márkakereskedők:** Budapest Autóház Gold Car Kft., 1144 Fogarasi út 197. Tel.: (1) 383-8131 • MGM Ganarál Center Bt., 1204 Virág Benedek u. 89. Tel.: (1) 421-0754 • **Balatonalmádi** Kőfalvi és Társa Bt., 8220 Balatonfűzfői út 156. Tel.: (88) 431-070 • **Békés** Bécsi Autóház, 5630 Cseresznye u. 8. Tel.: (66) 417-009 • **Dobrecen** Monik Co '97 Kft., 4027 Füredi út 72-74. Tel.: (52) 530-155 • **Győr** Odor-Ker. Kft., 9027 Szövés út 12. Tel.: (96) 526-450 • **Hatvan** G és P Kft., 3000 Bercsényi út 76/A. Tel.: (37) 343-770 • **Kalocsa** Verda Kft., 6300 Kisfalusi u. 1/A. Tel.: (78) 463-862 • **Kaposvár** IT Autó Kft., 7400 Iszák u. 46. Tel.: (82) 321-438 • **Kecskemét** Bécsi-Indiár Kft., 6000 Csáktornya u. 69. Tel.: (76) 415-457 • **Miskolc** Vérdi-Orosz Kft., 3527 József A. út 88. Tel.: (46) 412-435 • **Nyíregyháza** Nyír-Gaz Kft., 4400 Tiszavirányi út 57. Tel.: (42) 403-912 • **Pécs** Transzfer Autó Kft., 7632 Siklósi út 68. Tel.: (72) 473-000 • **Székeshérvár** Mulli Motors Kft., 8000 Tass u. 25. Tel.: (22) 337-497 • **Székessárd** Agrifur 21 Kft., 7100 Sio Mened hfi, 1561. Tel.: (74) 412-350 • **Szolnok** Tal Auto Kft., 5000 Rákóczi u. 6. Tel.: (30) 998-1111 • **Szombathely** Guba Autocenter Kft., 9700 Rumi út 166/A. Tel.: (94) 324-944 • **Tatabánya** Auto Góbbólás Kft., 2800 Környei u. 33. Tel.: (34) 512-870 • Ezüst Autó Kft., 2800 Kozmárcsáság út 1. Tel.: (20) 941-1625 • **Vác** TATA Szabó Autóker., 2600 Savény u. 18. Tel.: (27) 307-810 • **Zalaegerszeg** Auto-Friedrich Kft., 8900 Rákóczi út 43. Tel.: (92) 598-808.

www.tataauto.hu

A képen látható modellek extra felszereléseket is tartalmazhatnak.

ÚJ UTAKON

Erdő és vadgazdálkodási hegesztett táblás acélhuzal kerítések sorozatgyártása, értékesítése

STEELVENT

CSAVAR ÉS HÚZOTTÁRÚ RT.

3527 MISKOLC, BESENYŐI ÚT 8.

TEL./FAX: 06/46/412-960, 411-208, 324-748.

INTERNET: www.steelvent.hu

E-mail: info@steelvent.hu

„Rippert” – garancia a minőségre

RIPPERT

**BŐR – LÓDEN
VADÁSZRUHÁZAT**

Rippert Ottó, 9141 Ikrény, Győri út 62.
Tel./fax: (96) 457-008, (06-30) 986-1439

Klein

Import-Export Kereskedelmi Kft.

HULLAJTOTT AGANCS FÖLVÁSÁRLÁSA
A LEGMAGASABB NAPI ÁRON!
AZ ÖN PARTNERE A Klein IMPORT-EXPORT
KERESKEDELMI KFT.

XIX., MÉTA U. 31. MÉTA-CENTRUM

TELEFON: 00-36-1/282-6456

AUTÓTELEFON: 00-36-30/9484-316

NÁLUNK A LÓTT VADÉRT MINDIG A LEGJOBB ÁRAT KAPJA!

OLYMPUS

TÁVCSŐVEK

10X50 DPSR
22 990,-

10X42 EXWP I
119 990,-

12X50 EXPS I
62 990,-

DATEN-KONTOR TRADE Kft.

OLYMPUS

Mintabolt és
Hivatalos Szerviz
Felvevőhely
1075 Budapest,
Madách Imre út 2-6.
Telefon: 322-8208

OLYMPUS

Mintabolt
Digitális igazolványkép
készítés azonnal
1056 Budapest,
Szarka utca 4.
Telefon: 328-0581

Művéségi Kőművek

- Kőburkolatok, gránit falak
- Kandallók és pultrendszerek
- Homlokzati burkolatok, portálok
- Köztéri kutak
- Lépcsők, baluszteres kőkorlátok

Vadászoknak kedvezmény

Pap Kőfaragó, Kőszobrász Műhely
2000 Szentendre, Kőút köz
Telefon/fax: (06-26) 313-846, (06-26) 313-630
Telefon: (06-26) 500-235, (06-26) 500-236
e-mail: paplajos@elender.hu www.paplajos.hu

A LEGNAGYOBB fogás!

FeHoVa

10. Fegyver, horgászat, vadászat nemzetközi kiállítás

2003. március 6-9. között
a Budapesti Vásárközpontban

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: 2002. DECEMBER 20.

A tizedik, jubileumi FeHoVa célja ugyanaz, mint eddig volt: a kiállítók számára jöjjön össze a legnagyobb fogás. Ennek érdekében – a fegyver és vadászat témák meghatározó szerepe mellett – a halászat és horgászat területén az eddigieknél is színvonalasabb bemutatkozásra nyílik lehetőség.

Bővebb információ és jelentkezés:

Hungexpo Rt.
1441 Budapest, Pf.: 44
Telefon: 263-6083, 263-6113
Telefax: 263-6340
E-mail: fehova@hungexpo.hu
Internet: www.fehova.hu

Fe-Ho-Va - Teli találat!

A NYEREMÉNYAKCIÓ

FOLYTATÓDIK

AUSZTRÁLIA ■ AFRIKA ■ DUNA-DELTA

ÖN IS MEGNYERHETI A KÉTSZEMÉLYES, TÍZ NAPOS UTAZÁSOK EGYIKÉT, HA FEBRUÁR 28-ÁIG MEGVÁSÁROLJA A VADVILÁG TÁMOGATÁSÁÉRT, KATASZTRÓFA ALAP KÉPZÉSÉÉRT KIBOCSÁTOTT „KACSA” BÉLYEGET. MINDEN BÉLYEG SORSZÁM SZERINT RÉSZT VESZ A SORSOLÁSON.

KAPHATÓ A POSTA HIVATALOKBAN, A HIVATÁSOS VADÁSZKÖZÖSSÉG SZAKBOLTJAIBAN, HORGÁSZBOLTOKBAN, ÉS A MEGYEI VADÁSZKAMARÁK IRODÁIBAN.

A MAGYAR VADVILÁGÉRT

FOR HUNGARIAN WILDLIFE

TUDNILLIK:

A JÓ VIZSLA TUDJA, HOGYAN ILLIK A VADÁSZATON VISELKEDNI, S MINDEN BIZONNYAL A GAZDÁJA IS. DE HA NETÁN MÉGIS VOLNÁNAK BÁRMINEMŰ KÉTSÉGEI A VADÁSZAT ILLEMTANÁT ILLETŐEN, MEGTALÁLHATJA A

KÓD
EX -BEN,

AMELYET KARÁCSONYI MEGLEPETÉSÜL, CSAK ERRE AZ ALKALOMRA, JELENTŐS KEDVEZMÉNNYEL RENDELHET MEG A SZERKESZTŐSÉGÜNK ÚJ CÍMÉN:

**1038 BUDAPEST, CSILLAGHEGY)
HEGESZTŐ UTCA 4.
TELEFON/FAX: 06-1/242-0042**

■ BARANYA – SZENTLŐRINC, ARANYSZARVAS VADÁSZ-HORGÁSZBOLT ■ BÁCS-KISKUN – KISKÖRÖS, DUNA TRADE KFT. TUSKEVÁR VADÁSZBOLT ■ BÉKÉS – SZARVAS, KÁTAI VADÁSZ-HORGÁSZCIKK KERESKEDÉS ■ CSONGRÁD – HŐDMEZŐVÁSÁRHÉLY, HARGITA JAGD VADÁSZ ÉS FEGYVERÜZLET ■ FEJÉR-PEST – SZÁZHALOMBATTA, INDI-FORM KFT. ■ GYŐR-MOSON-SOPRON – FERTŐD, LARUS KFT. ■ HEVES – HÁTVAN, TRÓFEA VADÁSZBOLT ■ HEVES – EGER, KÖ-DE-KÖ 96 KFT. ■ NÓGRÁD – SALGÓTARJÁN, FANTOM VADÁSZ-ÍJÁSZ ÉS FEGYVERBOLT ■ PEST – TAKSONY, DOMOKOS KFT. ■ SOMOGY – KAPOSVÁR, SZENT HUBERTUSZ KFT. ■ SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG – NYÍREGYHÁZA, ZÖLD PRIZMA KFT. ■ SZOLNOK – SZOLNOK, IDEÁL-SZOLNOK KER. KFT. ■ TOLNA – SZEKSZÁRD, STEFÁN KERESKEDELMI KFT. ■ VESZPRÉM-ZALA – KESZTHELY, NEPTUN BT. HELIKON VADÁSZBOLTJA ■ ZALA – ZALA-EGERSZEG, PÁAL ÉS TSA. VADÁSZATI KER. BT.